ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
гр. Сопот

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ –
Нели Пенева

Община Сопот
Общинска администрация
Изходящ № С-3666/1
Дата: 31.08.2021 г.

ОБЩИНА СОПОТ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ВХОДЯЩ №: ДЗ-190 #1
ДАТА: 31.08.2021 г.

Уважаема г-жо Пенева,
уважаеми общински съветници,

Като вносител на ДЗ с наш изх. № С- 3666 от 19.07.2021 г. и Ваш вх. № ДЗ-190 от 20.07.2021 г., във връзка с проведено заседание на всички ПК на 27.07.2021 г., от 17:30 ч., проведената дискусия, както и наличието на някои технически грешки в приложение 1 към ДЗ, а именно „ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.“, предоставям на Общински Съвет – гр. Сопот коригиран ПИРО.

Приложение: Съгласно текста

С УВАЖЕНИЕ:

ДЕЯН ДОЙНОВ
Кмет на община Сопот

Съгласувал:
Инж. Николай Новаков
Зам. Кмет

Изготвил:
Калина Чилингирова
Нач. отдел „ИРП“

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ……4
ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ……6
ЧАСТ II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027……59
ЧАСТ III. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ……80
ЧАСТ IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ -ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ…….....83
ЧАСТ V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗАРАЗВИТИЕ……92
ЧАСТ VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ……...96
ЧАСТ VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО……102
ЧАСТ VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА НА ЧЛ.32 ОТ ЗРР 111

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	
SWOT	Силни и слаби страни, възможности и заплахи
АЗ	Агенция по заетостта
АИС	Административна информационна система
БВП	Брутен вътрешен продукт
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяем енергиен източник
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
ЕК	Европейска Комисия
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЖП	Железопътен транспорт
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗНА	Закон за нормативните актове
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИТСР	Интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.
МБПЛ	Многопрофилна болница за продължително лечение
МОСВ	Министерство на околната среда и водите

МРРБ	**Министерство на регионалното развитие и благоустройството**
МСП	**Малки и средни предприятия**
НПУО	**Национален план за управление на отпадъците**
НКПР	**Национална концепция за пространствено планиране**
НПО	**Неправителствена организация**
НСИ	**Национален статистически институт**
НСРР	**Национална стратегия за регионално развитие**
ОДЗ	**Обединено детско заведение**
ОП	**Оперативна Програма**
ОС	**Общински съвет**
ОСР	**Областна стратегия за развитие**
ПИРО	**План за интегрирано развитие на община**
ППЗРР	**Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие**
ПСОВ	**Пречиствателна станция за отпадъчни води**
ПУДООС	**Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда**
ПЧП	**Публично-частно партньорство**
РИОСВ	**Регионална инспекция по околна среда и води**
РЗИ	**Регионална здравна инспекция**
УО	**Управляващ орган**
ХВП	**Хранително-вкусова промишленост**
ДГ	**Детска градина**
ЮНЕСКО	**Организация на обединените нации за образование, наука и култура**

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за интегрирано развитие на община Сопот за периода 2021 - 2027 г. е изготвен съгласно Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. издадени на основание на чл. 17, т. 9 от Закона за регионално развитие (ЗРР), изм. и доп. ДВ. бр. 21 от 13 март 2020 г. ПИРО е документ, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано развитие на територията на общината и връзките ѝ с други общини, който се разработва в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на южен централен район за планиране от ниво 2.

Съгласно чл. 13, ал. 2 от ЗРР ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Като стратегически документ ПИРО обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани със стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО се изработен за цялата територия на община Сопот, като формулираната визия за развитие е пренесена от общинския план за развитие (2014-2020 г.) и се подкрепя от всички заинтересовани страни:

Визията за развитие на общината е:

„Община Сопот – екологично чиста територия, атрактивна за развитие на туризъм, с добре устроена и привлекателна жизнена, инфраструктурна, културна, икономическа и бизнес среда, подобрен стандарт на живот и повишен ръст на заетост и доходи“

Най-общо стратегическите цели на ПИРО са насочени към намаляване на икономическите, социалните и териториалните неравновесия и подобряване на жизнения стандарт на жителите на община Сопот. Основната цел на планът е да предложи обща рамка и методика от конкретни действия за устойчиво развитие на местно ниво. За успешното постигане на която е прилаган интегриран подход на развитие, т.е. подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Интегрирането на различни секторни дейности за въздействие е съобразено с конкретното място разработване на политиката. Целите са съобразени с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС. При изработването на ПИРО са взети предвид методологическите работни документи на ЕК за използване на индикатори и извършване на оценки.

ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г. е съобразен със следните законови, подзаконови актове и стратагически документи на национално и европейско ниво:

- ✓ Закон за регионалното развитие (ЗРР);
- ✓ Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА);
- ✓ Закон за общинската собственост (ЗОС);
- ✓ Закон за устройство на територията (ЗУТ);
- ✓ Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- ✓ Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР);
- ✓ Интегрираната териториална стратегия за развитие на северн централен регион (ИТСР);
- ✓ Концепция за по-добро здравеопазване;
- ✓ Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Методически указания за разработване и прилагане на областни стратегии за развитие (ОСР) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и проектът на нейната актуализация;
- ✓ Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- ✓ Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- ✓ Национална жилищна стратегия на Република България;
- ✓ Общ устройствен план на община Сопот;
- ✓ Предложение за Регламент за общПИРОиложимите разпоредби (РОР) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския социален фонд плюс;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за развитие на регионите“ ПИРОР 2021-2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за иновации и конкурентоспособност” (ОПИК) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за наука и образование“ (ОПНО) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за околна среда“ (ОПОС) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за транспортна свързаност“ (ОПТС) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за електронно управление и техническа помощ“ (ОПЕУТ) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за развитие на човешките ресурси“ (ПИРОЧР) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за морско дело, рибарство и аквакултури“ (ОПМДРА) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони“ за програмния период 2021–2027 г.;

- ✓ Проект на „Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане“ (ОПХОМП) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030;
- ✓ Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.;
- ✓ Устойчива Европа 2030;
- ✓ Национална програма за развитие: България 2030.

Основни източници на информация за разработване на плана са:

- ✓ Националният статистически институт;
- ✓ Социално-икономическия анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД;
- ✓ Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН и ИСУН 2020);
- ✓ Евростат;
- ✓ Данни от официалните страници на МС, на министерства и изпълнителни агенции като МРРБ, МОСВ, МЗХГ, МТИТС, МК, ИАОС, ИАРА и др.;
- ✓ Доклади на Световната банка;
- ✓ Информация от регионални структури на общинска администрация Сопот по определени показатели – ТСБ, РИОСВ, РЗИ, РИО и др.

1. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ

1.1 Териториален обхват/обща характеристика

Географско разположение и характеристики

Община Сопот е разположена в южното подножие на Стара планина, в северозападната част на Пловдивска област. Нейната територия възлиза на 56,3 км² или 0,9 % от площта на Пловдивска област. Община Сопот има обща граница с Община Карлово от изток, запад и юг. На север тя граничи с Община Троян, която е част от Ловешка област. 11 от общо 18-те общини на Пловдивска област попадат в зоната на активно влияние на град Пловдив. Община Сопот обаче не попада непосредствено в тази зона. В селищната мрежа на Община Сопот попадат град Сопот и село Анево, които заемат около 5,5 % от територията на общината. Гъстотата на населението в тези населени места е изключително висока – 192,4 д./км². За сравнение – средният показател за страната е 74,6 д./км², а за Пловдивска област – 119,7 д./ км². 90,3 % от населението на общината е концентрирано в град Сопот. Релефът на общината е равнинен в северната част и средно планински в южната. Територията ѝ попада в пределите на Горнотракийската низина и крайните северни части на Западните Родопи.

Релеф

Релефът на територията на Община Сопот е котловинно-планински. Тук попадат западната част на Карловската котловина и части от южните склонове на Стара планина. Средната надморска височина на разглежданата територия е 510 м. Част от старопланинските склонове са с ниска устойчивост, което крие опасност от оголването им и активиране на ерозионни процеси. Полезни изкопаеми – района на Община Сопот е беден на полезни изкопаеми. Съществува находище на лигнитни въглища югозападно от село Анево, което е на малка дълбочина, но не се експлоатира. Дебелината на въглищния пласт е между 1,4 м и 11,5 м. На територията на общината липсват кариерни дейности за добиване на инертни материали.

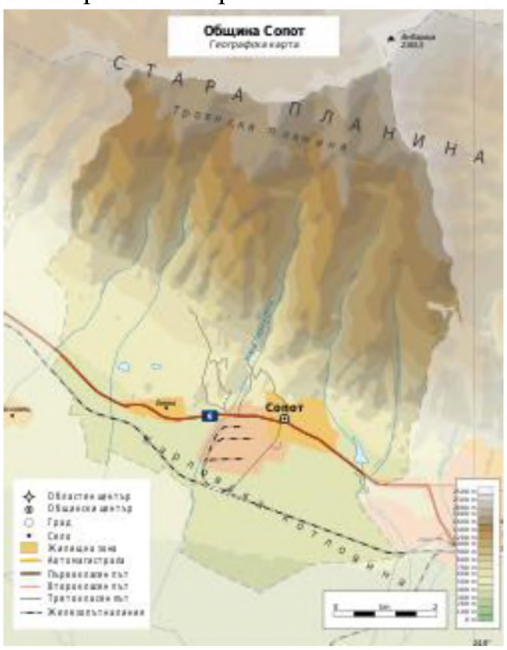

Фиг.1 Карта на община Сопот

Климат

В климатично отношение Община Сопот попада в преходно-континенталната климатична област. Влияние върху климатичните условия в общината оказва котловинният характер на релефа. В сравнение с другите Подбалкански полета климатът на Община Сопот е по-топъл и мек. Рядко явление тук са температурните инверсии. Преграда за студените ветрове се явява планинският масив от север, докато ниската планинска ограда от юг, заедно с дефилетата и клисурите са естествен регулатор на въздушни маси. Средната годишна температура в общината е 12°С. Зимата е относително мека, със средна януарска температура от около 0-3 градуса. Средногодишният брой на дните със снежна покривка е между 20 и 25. Лятото е умерено топло, като има около 60 дни със средно дневна температура около 20 градуса. Максималните температури през летния сезон са характерни за месец юли, когато достигат до 34 – 36°С. Поради значително меката зима и не много горещото лято, средната годишна амплитуда на температурите в общината е около 20°С. Често явление

през летния сезон са градушките и гръмотевичните бури. Есента в Община Сопот е сравнително продължителна и топла. До края на месец октомври средните температури се задържат под 10°C, а падат под 5°C – към средата на месец ноември. Обикновено сутрин през топлото полугодие се появяват температурни инверсии, чиято продължителност е няколко часа. През есента обаче, инверсиите са неустойчиви и могат да продължат в рамките на няколко дни. Те са предпоставка за по-дългото задържане на вредни вещества в атмосферата.

Валежите в Община Сопот са умерени, като средногодишното им количество варира между 650 и 1000 мм, в зависимост от надморската височина. Режимът на валежите има ясно изразен летен максимум (месец юни) и зимен минимум (месец февруари). Така очерталият се континентален характер на валежите има малка разлика между зимните и летните валежни суми – между 6 и10% от годишната им сума. Средното количество на валежите през зимата е 110-145 мм, като около 30-35 % от тях са от сняг. Снежната покривка в района е с малка дебелина, като средногодишният брой на дните с валеж от сняг е 24 дни. В интервала 23-31 са дните с трайна снежна покривка. В сравнение с другите Подбалкански полета тук валежите от сняг са по-малко. Сумата на пролетните валежи е 160-180 мм, а на тези през лятото – между 190 и 230 мм. Около 152 мм са валежите през есента. Валежите от сняг и дъжд благоприятстват елиминирането на голяма част от атмосферните замърсители. Средногодишната скорост на вятъра в района е 2 м/сек. Преобладават западните и северозападните ветрове, но с по-голяма честота през студеното полугодие са източните ветрове.

Води

Хидрографската мрежа в района на Община Сопот е добре развита. По склоновете на оградните планински масиви се спускат редица малки реки. От Троянска Стара планина извират реките Коджа дере, Джафа дере, Дамлъ дере, Манастирска, Леевица и Стара река. Реките Леевица и Манастирска, протичат през територията на Община Сопот. Тези две реки, заедно с техните притоци осигуряват условия за задоволяване на нуждите от вода в общината. Освен тях с добри питейни качества и висока чистота са подпочвените води по речните тераси. Те, както и речните води от горните течения на планинските потоци са основен ресурс за питейното и битовото водоснабдяване на населените места в Община Сопот. Нормалните потребности на населението на общината от питейни води се гарантира именно благодарение на използвания дебит на тези води. За съжаление обаче количеството на водите с високи питейни качества, което е предвидено като резерв за бъдещо потребление, е незначително. Общо на територията на Община Сопот има изградени 4 язовира – „Сопот – 1”, „Сопот – 2 – Мурла”, „Анево - 1” и „Анево – 2”, с обща водовместимост от 830 000 м³.

Почви

На територията на Община Сопот се наблюдава разнообразие от почвени видове. С най-широко разпространение в района са делувиално-ливадните и алувиално-ливадните – около 75%. 10-12 % от територията на общината са заети от канелените горски почви. По високите части на Стара планина се срещат още кафявите горски и планинско-ливадните почви. - делувиално-ливадните почви се характеризират като едрочастични, често пъти и чакълести. Те се отличават с мек механичен състав, ниска водоемност и силна водопропускливост. Тези почви имат ниско плодородие, което обаче се компенсира от добрите им физически свойства, които благоприятстват отглеждането на трайни и културни насаждения, сред които лозя, маслодайна роза, житни растения, фуражни треви и други. От гледна точка на напояването им следва да се вземат под внимание водните свойства на почвите, с цел избягване загубата на вода и възможното заблатяване в по-ниските места на района; - кафяви горски почви – те се характерни за високите части на Стара планина, като се срещата тъмни и светли кафяви горски почви. От значение при тях е изложението на терена. Така например светлите кафяви горски почви са разпространени по ниските, южни и по-сухи райони на планината. Тези видове почви благоприятстват развитието на бук и иглолистни дървесни видове, както и отглеждането на ръж, картофи, пролетен ечемик, влакнодаен лен и различни видове тревисти растения; - канелени горски почви – характеризират се като глинесто-песъчливи с лек механичен състав. Сравнително лесно се обработват, с добра влагоемност и неголяма водопропускливост. Канелените горски почви се нуждаят от торене с фосфатни и азотни минерални торове, поради недостатъчното наличие на органични вещества и минерални химични елементи в тях. Успешно върху тях могат да виреят почти всички житни култури, слънчоглед, памук, царевица, тютюн, роза, зеленчуци и някои овощни видове; - планинско-ливадните почви са характерни само за високите части на Стара планина – над 1700 м н.в. Тези почви са покрити с ливади от алпийски и субалпийски тип, използвани за пасища на едър и дребен рогат добитък. Като цяло планинско-ливадните почви са слабо плодородни, като върху тях могат да се отглеждат картофи.

Поземлени ресурси

Поземлените ресурси на Община Сопот са с размер от 56 000 дка (56 кв. км.). 15 480 дка или 27,5% от територията на Община Сопот са заети от горския й фонд. За съжаление обаче горските насаждения в общината нямат голямо стопанско значение. С цел подобряване устойчивостта и продуктивността на горите, съхраняване на ценните горски ресурси и ограничаване на ерозионните процеси, залесяването в общината се е утвърдило като основно горскостопанско мероприятие. Горите на територията на Община Сопот са държавен горски фонд, стопанисването им се извършва от подразделение на Държавно лесничейство „Карлово" . Около 6% от обработваемата земя в общината е поливна. За сравнение – над 40% от обработваемата земя в Пловдивска област е заета от поливни площи. Община Сопот разполага с достатъчен

воден ресурс за обезпечаване на обработваемата земя, въпреки това хидромелиоративният фонд е силно амортизиран, нуждаещ се от сериозни инвестиции за ремонт и поддръжка. За съжаление собствениците на имоти не са в състояние да осигурят достатъчно средства за инвестиции в ремонтно-възстановителните дейности на каналната мрежа и съоръженията.

Флора и фауна

Южните склонове на Стара планина, попадащи в границата на района, са оголени, като малка част от тях е покрита с високостеблени гори. Най-голямо разпространение в общината имат букът, габър и изкуствените насаждения от бор. От храстите с най-голямо разпространение са шипка, леска, глог и чашкодрян. Богата тревиста растителност покрива билото на планината, като образува обширни високопланински пасища. Изкуствено са създадени култури от бял и черен бор, акация и смърч. В градската среда е залесено с явор, ясен, топола, липа, акация, конски кестен, туя и кипарис.

По отношение на животинските видове Община Сопот не се отличава с особено разнообразие. В котловината и оградните ѝ части се срещат предимно дивата свиня и сърната в по-недостъпните места. В резерватите се срещат еленът и дивата коза. Значителна е популацията на лисиците и чакала. В района се срещат и някои видове птици, сред които с най-голямо разпространение са яребицата и кекликът. В миналото реките са изобилствали с риба, но днес за съжаление тя е в ограничени количества. Срещат се пъстърва, мряна и кефал. Шаранът и толстолобът са характерни за изкуствените водоеми в общината.

На територията на Община Сопот попадат 15 480 дка от Националния парк „Централен Балкан". Той е втората по големина защитена територия в страната (72 021, 07 ха), която разполага с дива природа, която е представителна както за нашата страна, така и за Европа. Тук се опазват саморегулиращи се екосистеми (заемащи 70% от територията на парка), отличаващи се със своето изключително биологично разнообразие. На територията на парка се срещат редица редки и застрашени видове. В границите на Национален парк „Централен Балкан" попадат 9 резервата, заемащи обща площ от 20 019 ха или 28 % от парковата територия. По отношение на флората, в Парка са установени около 2300 вида и подвида растения, сред които дървесни видове, висши растения, папрати, мъхове, гъби и лечебни растения. 12 от лечебните растения в Парка са защитени от закона. Горите, разпространени на територията на „Централен Балкан" съставляват 1 % от всички гори в България. С най-голямо разпространение от дървесните видове е букът. Именно Стара планина се счита за царството на бука а в НП „Централен Балкан" са най-запазените и величествени букови масиви. Фауна – разнообразният релеф и климат на Парка благоприятстват многообразието от местообитания, като го превръщат в съкровищница на животинския свят. Редица редки и застрашени животни живеят на територията на парка, който е едно от последните места в Европа с образци на дивата природа. Тук се срещат златка, вълк, дива котка, видра, трицветен нощник, дива коза, царски орел, ливаден дърдавец, различни видове

прилепи и други. Паркът е най-важната в света защитена територия за южния белогръб кълвач, лалугера, полубеловратата мухоловка, планинското сляпо куче и бехщайновия нощник. Освен това е място със световна значимост за птиците от алпийския биом. В района на Община Сопот попада също така и част от резервата „Стенето". Той е вторият по големина (с площ от 3 578,8 ха) в НП „Централен Балкан" след „Джендема". Обхваща цялото горно течение на река Черни Осъм, като има за цел опазването на неповлияните от човека естествени екосистеми по течението на реката. Резерватът е всепризнатото птиче царство – разполага с най-голямото разнообразие от горски и скални птици на Балканския полуостров.

Историческа обвързаност/ културното наследство

Географските характеристики и пространственото развитие на селищната структура в Община Сопот, разположена в плодородната Карловска котловина /Карловско поле, Стремска котловина/ в южното подножие на Стара планина /Средногорско-Подбалканската област/, както и по долините на река Стряма и притоците ѝ / Бяла река, Стара река, Дермендере и др./, са предпоставката за заселване на различни цивилизации по територията ѝ още от Древността. В тази връзка, културното наследство в района е резултат от напластяване на отминали цивилизации и епохи, които носят специфична памет и идентичност на мястото. Националната концепция за пространствено развитие на Република България представя културните коридори и прави оценка за степента на значимост на културното напластяване, като община Сопот е представена със ниска степен – наличие на един слабо изразен културен пласт. От друга страна извън населените места е обособено направление с линеарно разположени обекти от един или два исторически периода с идентични стилови и смислови характеристики е обособено като линеарна структура. Последните политики на ЕС са ориентирани към управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности на регионите и реализиране на местния потенциал за развитие на общините и регионите. В този смисъл пространственото и социално-икономическо развитие на територията ще бъде ориентирано към културното наследство в общината и природните и културни ландшафти, които изразяват регионална специфика. Това са факторите, които имат водеща роля в устройството на територията и регионалното развитие. Този подход в пространственото развитие е отправна точка и при пространствените политики, свързани с материалното и нематериалното културно наследство на България, които се залагат в НСРР и НКПР и са в пряка връзка с качеството на живот. Отчита се и промененото отношение към културните ценности и разширяване на пространствения обхват на културното наследство – от единичната ценност до ансамбъл с неговото обкръжение и цялостната градска и/или природна среда, в която е ситуиран, от интериора на сградата и нейната конструкция до характерния пейзаж, от културните коридори/маршрути до подводните културни ценности. Основните насоки в опазването на културните ценности в цялото им времево и видово многообразие са свързани със съхраняване на техните уникални характеристики чрез консервация и активно опазване, публична загриженост и

адаптация в най-широк смисъл, запазване и развиване на духа на мястото /genius loci/ и на пространствената идентичност и развитие на потенциала им за стимулиране на икономическия растеж. Взаимодействието на природата и човека е формирало многобройни културни пейзажи в общината. Най-общо казано културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които носят историческа памет и национална идентичност. На територията на общината са налични културни ценности - материални и нематериални свидетелства за човешко присъствие и дейност, които са с висока научна и културна стойност за индивида, общността и обществото в региона. Културното наследство в община Сопот е представено от археологически и исторически, както и от природните ценности, народните традиции и културните обичаи. В пространствено развитие на община Сопот историко - географското развитие е в основата на културното напластяване и именно то дава възможност за изграждане на сътрудничество със съседните общини и формиране на културни зони за туризъм и рекреация, които в съчетание с народните традиции и културните обичаи на местната общност изграждат атрактивна културна среда. В община Сопот са идентифицирани 57 археологически, художествени и архитектурно-строителни обекта обявени за недвижими културни ценности, разгледани по населени места в анализа на община Сопот.

Културното наследство в общината включва едни от най-значимите недвижими културни ценности в региона и България – с категория „национално значение“ са Средновековна крепост Аневско кале, 5 км северо-западно от града и Къща-музей "Иван Вазов", пл. Иван Вазов, докато с предварителна категория „национално значение“ е Манастирът "Въведение Богородично" известен като „Женския метох“ /според Вазовия роман “Под игото”/. Ансамбълът на метоха, църквата към него, чешмата и над 300 годишната манастирска лозница има национално архитектурно значение, както и историческо значение като убежище на Апостола Васил Левски. Други значими обекти в община Сопот са: - Възрожденското девическо училище /наричано “Радино училище”, по името на Вазовата героиня Рада Госпожина/, което е възстановено и обзаведено като възрожденски театър. В сградата е разположена и музейна експозиция на просветното дело; - Църквата “Св. Св. Апостоли Петър и Павел” обект на възрожденската архитектура, построена от майстори от Брациговската школа от средата на XIX в.; - Манастирът “Св. Спас” – основан през XIV в., в който по време на турското робство е имало килийно училище и певческа школа; - Параклисът “Покров на Пресвета Богородица” – разположен в северния край на град Сопот на мястото, където се е издигала църквата “Света Богородица”, известна като „бялата черква”, дала името, с което селището е било вписано в турските регистри: Акче клисе (Бяла черква); - Дядовата Стоянова воденица – постройка с важна етнографската стойност, влязла в историята на българската литература чрез описанието ѝ в романа на Вазов “Под игото”. Тя е разположена в местността “Дългата могила” и днес е

единствената оцеляла от многобройните воденици съществували по течението на Манастирска река.

Културното наследство в общината е концентрирано в град Сопот и село Анево. Недвижимите културни ценности в общината свидетелстват за историята, бита и културното развитие на местното население и дават възможност за осъзнаване на културната идентичност на общината. Друга специфична черта на община Сопот е запазения специфичен облика на традиционната възрожденска архитектура. Запазени са старинни възрожденски къщи в гр. Сопот, някои от които са обявени за недвижими културни ценности, значими в архитектурно-строително и историческо отношение /Фратювата къща, Хаджи Котьовата къща, Загубановата къща, Хаджи Стойковата къща, Коковата фурна, къща на Ганчо Шошев, Манчевата къща, къщата на народния лечител Иван Раев и др./ Според научната и културна област, към която се отнасят, недвижимите културни ценности в териториалния обхват на общината са археологически, художествени и архитектурно-строителни. Регионът притежава значителен културен и природен потенциал, който следва да бъде по-добре експониран и да допринесе за повишаване на социално икономическото състояние на общината. Като възможност за специализирана туристическа дейност с възможност за развитие на еко-туризъм, културно-исторически, археоложки и други. Важен обект на културната инфраструктура на територията на общината е Народното читалище „Иван Вазов“ – важен културен център, който съхранява, развива и обогатява културния живот, приобщава гражданите към ценностите на науката, изкуството и културата и съхранява духовния живот и местните тракции и културни обичаи. Нематериалното културно наследство в общината е представено от народните традиции и културните обичаи. Културният календар на общината е представен от активен културен живот. Културните институции от своя страна са основните структури, които съхраняват фолклорното богатство. Основни културни мероприятия на територията на община Сопот са свързани с отбелязването на националните и традиционни християнски празници. В териториалния обхват на общината се честват и празниците с местно значение, които изразяват идентичността на община Сопот, а именно отбелязване на деня на освобождението на Сопот от руската армия, празника на розата, традиционния събор на плодородието в село Анево, Празника на общината – 5 септември, и подобаващо отбелязване на патронните празници на училищата в общината и др.

Културните обекти от национално и местно значение са потенциал, които трябва да бъде използван за привличане на социално-икономическа активност в общината. Необходимо е да се изготвят проекти за консервация и адаптация на обектите и интегрирането им в обща мрежа обвързвана със селищната структура в общината. Така също е важно да бъдат изготвени познавателни туристически пътеки и маршрути и обособяването на културни зони. Атрактивността на общината трябва да бъде представена като съвкупност от нематериално и материално недвижимо и движимо културно наследство. Културното наследство е фактор изграждащ позитивни партньорства между местните общности и бизнеса. Процесите на урбанизация дават

възможност за съчетаване на традиционните дейности носещи идентичността на региона /културното и природно наследство, историческата памет/ и социално-икономически дейности в новите урбанизираните територии. Водеща роля в съхраняването, опазването и адаптирането на културното наследство днес имат хората. Заедно с него те са носители на историческата памет и древни традиции. Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в селищната структура на общината придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие. На културното наследство днес се гледа като на материален и духовен ресурс, който трябва да бъде съхранен, без изискване за рентабилност на вложените в него инвестиции. Необходимо е създаването на маркетингова стратегия, която да представя културното наследството на националния и международния пазар, също така създаване на информационна система на културно-историческите ресурси и иновативни форми за популяризирането му. Дейностите свързани с експлоатацията на културното наследство в туризма трябва да бъдат обвързани с опазването и съхранението на културните ценности и полагане на необходимите грижи.

1.2 Състояние на местната икономика:

Община Сопот е един от районите за целенасочено въздействие в Област Пловдив. Съгласно критериите определени от Закона за регионалното развитие, където са регламентирани видовете райони за целенасочено въздействие Община Сопот, заедно с Община Карлово са определени за Район в индустриален упадък. Включването на повече от една община в териториалния обхват на даден район е обусловен от наличието на обща граница между тези общини. Макар да не може да се разчита изцяло на достоверността на данните за частния сектор поради влиянието на сивата икономика и разликата в заплащането „на хартия" и „на практика", данните показват, че покупателната способност и жизнения стандарт на населението в общината са по-ниски от средните за страната. В Община Сопот самостоятелната икономическа активност не е основен източник на доходи. Тя се нарежда едва на трето място по значимост сред източниците на парични доходи на лице – след доходите от работна заплата и пенсии. Високият дял на пенсиите сред източниците на доходи пък се дължи на възрастовата структура на населението в общината. Официалната статистическа информация за последните години очертава следните характеристики: - Рязко е спаднал обемът на производството на машини и оборудване. Процесът е съпроводен с увеличение на продукцията на отраслите от леката промишленост, ръстът на което обаче е все още недостатъчен; - По- голямата част от частните предприятия са микро и малки фирми, поради което не притежават потенциал да компенсират безработицата, генерирана от структурните промени в обществения сектор; - Слаба инвестиционна активност, което не позволява технологично обновление на производствата, както и планиране на нова продуктова стратегия, съобразена с външните пазари; - Предлагането на туристически услуги е слабо и неубедително, в сравнение с потенциала на общината, определен от

природните и културно-исторически дадености. Туристическата инфраструктура е все още недостатъчно развита. Липсват навици и умения за предлагане на завършен туристически продукт.

Общински разходи на човек от населението за 2019 г.възлизат на 892 лв. на човек, като изравнителна субсидия за общината на човек от населението 2021 г. е 25 лева на човек.

Към момента в общината функционират 324 предприятия.

Аграрният сектор е свързан с развитието на интензивни производства: зеленчукопроизводство (включително и на ранни зеленчуци); овощарство; лозарство; зърнени и технически култури. По отношение на основните икономически показатели аграрния сектор в Община Сопот в момента отстъпва от средните показатели за Област Пловдив, но е с добри възможности за развитие. Поземленият фонд на общината включва 28077 дка селскостопански и други имоти. Обработваемата земя е 9827 дка (ок. 16,5% от общия поземлен фонд), но едва 6% от нея са поливни площи. Категорията на земеделските земи в общината е от 7 до 9. Отглеждат се зърнени култури: ечемик, пшеница, царевица. Добивите от тях обаче са много по-ниски от средните за страната. Добри възможности има за интензивни производства и по-специално за зеленчукопроизводство (включително оранжерийното – на ранни зеленчуци). За да бъде стимулирано развитието на зеленчукопроизводството обаче е необходимо да се развите пазара на селскостопанска продукция. Трябва да се предприемат мерки и за привличането на повече инвестиции, което ще повиши конкурентоспособността на селското стопанство и ще увеличи усвояването на пустеещата обработваема земя. Трайните насаждения заемат 3,5% от територията на общината. Те са представени от лозя и овощни (вишни, череши, сливи, орехи). Малка част от земите са заети с ливади и с етерично-маслени култури (лавандула, мента и рози). Малкият дял на земеделските земи в Община Сопот прави особено важна задачата за тяхното рационално използване и отглеждането на рентабилни култури съответстващи на региона. Макар че селскостопанската земя е ограничена по площ, поради специфичните климатични условия в региона е благоприятствано отглеждането на етерично-маслени култури (розови насаждения, лавандула и др.) Тенденцията в последните години е за разширяване на площите с лавандула и маслодайна роза в цялата Розова долина. Поради своята специфика и ограничения капацитет на вътрешния пазар да оползотвори продуктите на тези производства, за развитието на този дял от селското стопанство е изключително важно осигуряването на добри външни пазари. Собствеността върху земеделските земи е възстановена почти изцяло. Възстановените земеделски земи на частни стопани са с малки площи. Част от земите са обединени в селскостопански кооперации: Земеделска кооперация „Добрила”– гр. Сопот и Земеделска кооперация „Зорница” – с. Анево. Предстои определянето на регулационните граници на държавния горски фонд и възстановяване на собствеността върху горите. Селскостопанската техника е физически остаряла. Механизацията не се използва рационално в селското стопанство, причина за което е и разпокъсаността на

земеделските имоти. Животновъдството е с второстепенно значение в аграрния сектор – отглеждат се говеда, овце, кози, свине. Отглежданите животни са в частния сектор и, с малки изключения, са предназначени основно за задоволяване на личните нужди. Промишлено животновъдство развиват една свинеферма и една кравеферма. Горския фонд в Община Сопот заема 15480 дка или 27,5% от територията й. Горските насаждения обаче нямат голямо стопанско значение за общината. Залесяването се е утвърдило като едно от основните горскостопански мероприятия за подобряване продуктивността и устойчивостта на горите, ограничаване на ерозионните процеси и за съхраняване на най-ценните горски генетични ресурси. Горския фонд на Община Сопот се стопанисва от подразделение на Държавно лесничество „Карлово". Докато в Пловдивска област като цяло поливните площи обхващат над 40% от обработваемата земя, едва 6% от обработваемата земя в Община Сопот е поливна. Макар да има достатъчен воден ресурс за водообезпечаване, хидромелиоративния фонд е силно амортизиран (по-голямата част от съоруженията са строени през 60 - 70 години на XX в.) изисква инвестиции за ремонт и поддръжка. Поради ниските си доходи и ниската си покупателна способност и при нарастващата цена на водата, собствениците на имоти не могат да осигурят достатъчно средства за частни инветиции в ремонтно - възстановителни работи на каналната мрежа и съоръженията.

Промишлеността на Община Сопот е с моноотраслов характер: водещо е производството на машини и оборудване. Сопот е сред традиционно оформилите се промишлени центрове в Пловдивска област. Действащите индустриални фирми работят в момента с намален капацитет. Общия брой на регистрираните фирми в Община Сопот е 1740, от които действащи са едва 509. По-голямата част от тях са микро и малки фирми, които не притежават потенциал да компенсират безработицата, генерирана от структурните промени в обществения сектор. Едва 35,9% от заетите лица в Община Сопот работят в частния сектор. Най-голямото и структуроопределящо предприятие е "ВМЗ" ЕАД, специализирано в производството на военна и гражданска продукция (сред които: машини за хранително-вкусовата промишленост, авиационна и селскостопанска техника, нестандартни машини и съоръжения, големи номенклатури газови уреди и съдове за втечнен газ, инструментална екипировка, абразивни и диамантени инструменти и др.). То е 100% държавна собственост и е сред стоте най-големи компании в България, въпреки че понастоящем работи със значително намален капацитет. Производственият капацитет на "ВМЗ" ЕАД е изключително голям. Фирмата има две действащи производствени звена – в Сопот и в с. Иганово (Община Карлово) и други 2 производствени площадки, извън експлоатация (в с. Церетелево, и с. Медово); Има пет площадки за складови бази (в с. Иганово, с. Кърнаре, с. Христо Даново, с. Горни Домлян, гр. Клисура) и площадка на изпитателен полигон в с. Анево. Общата площ на терените с производствени площадки е 5 608 дка. Освен тях "ВМЗ" ЕАД притежава и терени, върху които са изградени обекти със социално предназначение, от които тези в град Сопот са с обща площ 115 495 кв.м. В сферата на машиностроенето в Община Сопот е дейността и на фирмите „Боннер" ООД

(производство на машини за хранително- вкусовата промишленост), "СМАРТ-ВМЗ" и "СКФ Берингс– България", собственост на най-големият производител в света на лагери, машинни части и автоматични технологии – шведската фирма SKF. Анализът на данните показва, че сред останалите подотрасли най- голям е делът на фирмите от сферата на леката и хранително- вкусовата промишленост, търговията и услугите. В общината работят 5 шивашки, 3 обувни, 2 месодобивни и месопреработващи предприятия, 2 предприятия за производство на хляб и на хляб и сладкарски изделия. Шивашките и обувните фирми разширяват своето производство. Преобладаващо място в шивашката промишленост, заема производството на горно облекло.

Развитие бележат хотелиерството и ресторантьорството, макар че са необходими качествени промени в нивото на обслужването. Сред стопанските отрасли туризмът има най-добри перспективи за развитие и ще придобива все по-голямо значение за икономиката на общината като източник на приходи и генератор на алтернативна трудова заетост. Една от основните туристически атракции в общината е къщата-музей „Иван Вазов". Родната къща на писателя се намира в централната част на града, на площад "Иван Вазов". Действителната къща е разрушена в годините преди Освобождението на България от турско робство и реконструирана през 1932 година. Музеят е открит през 1935 г. Годишно гр. Сопот се посещава от около 25000 организирани туристи, на които в момента се предлагат ограничен брой туристически продукти – посещение на къщата-музей на Иван Вазов и свързани с неговия живот и творчество места в града и околностите. Посещение на някои от културно-историческите обекти, свързани с периода на Възраждането, каквито са Фратевата, Шошевата, Бъдината, Жаджи Манчовата и Тумбалиевата къща. Важни исторически забележителности са също - „Занаятчийски еснафъ", Девическо (Радино) училище и Дядо Стояновата воденица. Прочута туристическа атракция на общината е и Аневското кале, наричано „Копсис" от времето на Второто българско царство. Територията пази следи на живот от преди 5000 години, с останки на древни римски селища.

Необходимо е да се търсят нови форми и продукти в туризма, които по-пълноценно използват природния, културния, аграрния и бизнес потенциал на общината. Общината има потенциал за разширяване на палитрата от туристически продукти с предлагането на посещения до археологическите обекти в района, разработванто на нови и нетрадиционни видове туризъм, свързани с местните занаяти, културни традиции и обичаи, и т.н. Наличието на много природни забележителности и културно - историческо наследство, както и удобното местоположение в центъра на страната са предпоставка за развитие на туризма, чийто потенциал все още не е напълно оползотворен поради липса на добра туристическа инфраструктура, както и на умения за предлагане на завършен и комплексен туристически продукт.

Секторът на услугите повтаря тенденциите, валидни като цяло за страната, а именно – към нарастване на неговия принос в БДС, за сметка на останалите сектори. Най-голям дял от общия брой фирми са тези, които осъществяват дейност в сферата на търговията и услугите. Те съставляват около 50% от работещите стопански единици в

Община Сопот (данните за общината са близки до дела, който този сектор има в областната икономика). Като правило те са представители на дребния частен бизнес: повечето са микрофирми, а едва 4 влизат в групата на малките предприятия (с 11 до 50 работни места). Най-добре представена е търговията с хранителни стоки, облекла и стоки за битови нужди. В Общината функционират и 2 склада за търговия на едро: за алкохол и безалкохолни напитки и за строителни материали. Десетки фирми предлагат услуги: ремонт на автомобили и битова техника, фотоуслуги, фризьорство, козметика, транспортни услуги и др. Освен от фирми, услуги се извършват и от физически лица, обединени в потребителска кооперации. В общината излъчва 1 частна кабелна телевизия. Секторът на дребните търговци, занаятчии и свободни професии в Община Сопот в последните години отчита растеж по всички показатели. Налице е трайна тенденция към увеличаване дела на заетите в малки предприятия и фирми.

Безработица и последици от COVID-19

Равнището на безработица е важен показател за цялостното развитие на всяка една административно-териториална единица. През 2016 г. броят на регистрираните безработни в община Сопот е 167 души, като равнището на безработица е най-ниското за област Пловдив –3,4%,при средни стойности от 5,8 % за област Пловдив и 8 % на национално ниво. Само за 2 г.броя на регистрираните безработни е намалял двойно, което се дължи на възстановяването на дейността на структуроопределящите за общината предприятия –„ВМЗ“ ЕАД и „СКФ Берингс„България“ ЕООД.

През 2017 г. средномецечното равнище на безработица в община Сопот преди началото на пандемията е 2,6%, като в Бюро по труда –Карлово, филиал Сопот са били регистрирани 128 търсещи работа. Броят на безработните лица е намалял с 39 човека за сравнение 2016 –167 души. Значителна част от регистрираните безработни лица са със средно специално образование –63 души. Най-уязвимите групи на пазара на труда са лицата над 55 години, като регистрираните безработни за 2017 година са 38 души. От началото на 2020 г. пандемията от COVID-19 се разпространи с тревожна скорост, като зарази милиони и приведе икономическата активност в застой, Строгите ограничения за движение, с цел да се спре разпространението на вируса. Нанесоха най-големия икономически шок, който светът преживява от десетилетия. След като постигна по-висок от очаквания ръст на брутния вътрешен продукт (БВП) през 2019 г., българската икономика, в синхрон с останалите страни от ЕС, потъна в рецесия през 2020 в резултат от пандемията и нейното отражение върху износа и вътрешната активност. Съгласно данни от Институт за пазарна икономика налични на електонен адрес: https://265obshtini.bg/map/117 - Изменение в коефициента на безработица между декември 2019 г. и декември 2020 г. е 1,6 процентни пункта. Брой безработни за едно свободно работно място към януари 2021 г. е 21 безработни за едно СРМ. Средна брутна месечна заплата в размер на 881 лв. за 2018 г.е по-висока от ограждащите я общини Карлово и Троян. Според пролетната икономическа прогноза на Световната банка за регион Европа и Централна Азия спадът на БВП се очакваше да достигне 3,7% през 2020 г. Юнската прогноза бе още по-негативна и предвиди 5,2-процентово свиване

на глобалния БВП за 2020 г., което представлява най-дълбоката глобална рецесия от средата на миналият век, въпреки всички положени усилия от страна на правителствата да противодействат на кризата с фискална и парична политика. В по-дълг хоризонт се очаква рецесиите, предизвикани от пандемията, да оставят трайни белези чрез по-ниски инвестиции, ерозия на човешкия капитал чрез загуба на работа и образование и фрагментация на световните връзки в търговията и предлагането.

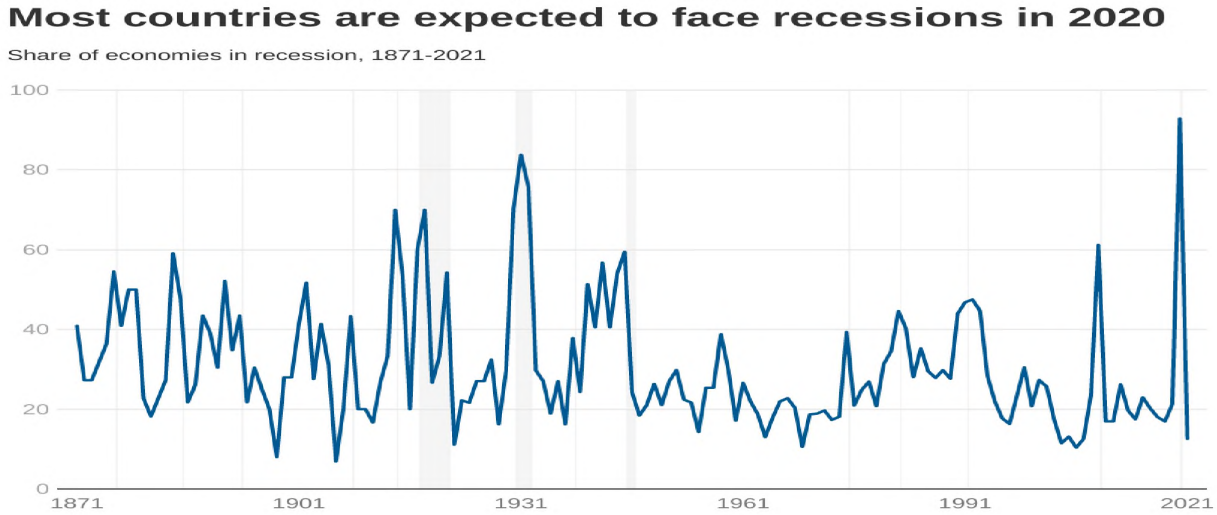

The proportion of economies with an annual contraction in per capita GDP. Shaded areas refer to global recessions. Data for 2020-21 are forecasts.
Source: World Bank

Видно от горната графика очакванията на световната банка са през 2021 г. рецесията да надмине голямата депресия от 20-ти век.

В допълнение на прогнозите за региона, в редовния икономически доклад се настоява за решителни политически мерки, които дават приоритет на инвестициите в здравни системи и осигуряват социална защита за населението и особено за най-уязвимите, за да се смекчи въздействието на пандемията COVID-19 в региона на Европа и Централна Азия. Последицита върху общината съгласно института за пазарна икономика са коефициент на безработица към края на май 2020 г. от 5.2%, като разликата в коефициента на безработица между август 2019 и август 2020 г. е 1,6 процентни пункта. Брой безработни за едно свободно работно място за януари 2021 г. е 21 безработни/ едно срм.

***Костатации**: Пандемията от COVID-19 се отразилз силно негативно върху увеличение на доходите на населението и за кратко време е удвоила безработицата.*

Изводи:

В предложените стратегическите цели и приоритети, Програмата за реализация и Индикативен списък на важни за общината проекти са заложени мерки и проекти, които ще допринесета за осигуряването на устойчиви работни места с цел намаляване на безработицата и значително нарастване на доходите на населението.

1.3 Развитие на социалната сфера и човешките ресурси:

1.3.1. Население

Община Сопот е една от малките по територия и население общини в България. Тя е създадена на 05.09.2003 г. чрез отделянето на гр. Сопот и с. Анево от община Карлово. Тенденциите в демографското й развитие могат да бъдат илюстрирани с промените в броя на населението на нейния център – гр. Сопот. Данните от преброяванията показват ясно очертана тенденция на намаление след преброяването през 1985г., когато е достигнат максималния брой население от 12152 д. Отражение върху броя на населението на гр. Сопот има присъединяването към града на с. Анево през 1974г. и последвалото го отделяне през 1996г. На преброяването през 2011г. населението на община Сопот наброява 9827 жители /НСИ/. От тях 8754 живеят в общинския център и само и 1073 в с. Анево. Двете селища в общината имат различия в динамиката на населението. За разлика от гр. Сопот, където населението намалява след 1985г., при с. Анево има минимални промени в броя на населението на преброяванията през 2001 и 2011г. в сравнение с преброяването през 1965г. Населението на община Сопот към 31.12.2019 г. е 9178 души /постоянен адрес/. Актуалните данни на НСИ за трендовете на населението в общината и областта са дадени в долната таблица:

ДЕМОГРАФИЯ КЪМ 31.12.2019 Г.				
	Население	Естествено движение на населението	Коефициент на естествен прираст	Дял на населението над 65-годишна възраст, живеещо в селата
Община Сопот	9178 души	минус 67 души	минус 7,3%	10.3
	Брой на населението над 65 г.	Отношение на групите 15-64 и 65+ години	Коефициент на механичен прираст	Дял на населението в градовете
Община Сопот	2 013 души	2.94	4.8%	89,10%
	Брой на населението под 19 г.	Механично движение на населението	Брачност на населението на 15-64 години	Дял на населението над 65 годишна възраст
Община Сопот	1 651 души	44 души	4 Бракове	21,90%
Таблица : Население/Източник ИПИ				

Видно от горната таблица намаляването на населението на община Сопот е един от възможните силно неблагоприятни фактори за бъдещото й развитие. Тенденцията ще доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал на общината в дългосрочен период. Не се наблюдават резки промени в половия състав на населението.

Видно от таблицата раждаемостта за 2019 г., е по-ниска в сравнение със смъртността поради, което е наличен отрицателен прираст, но по сериозен проблем представлява механичния прираст. Емигрирането на млади и високо образовани хора има икономически и социални последици за бъдещото развитие на общината. Емиграцията оказва негативен ефект върху възпроизводството на населението, тъй като чрез "износа" на жени във фертилна възраст се понижава равнището на потенциалната бъдеща раждаемост, не само за следващите 10-15 г., но и за много по-дълъг период от време – 40-50 години. Мотивите за емиграция се свързват основно с осигуряването на трудова заетост, по-високи доходи, жизнен стандарт и стремежът да се живее в по-добра градска среда. Тази мотивация се допълва и от стремежа за образователна и професионална реализация. От друга страна това е тенденция, която може лесно да се обърне в случай, че се изберат правилните политики и мерки, с които общината да стане достатъчно привлекателна и конкурентна. Област Сопот има по-висок дял на населението в под трудоспособна възраст в сравнение със средния за страната, който е достатъчен за бъдещото формиране на трудовия контингент. Делът на населението в над трудоспособна възраст в общината е под средния за страната.

На настоящия етап община Сопот притежава по-голям дял население в трудоспособна възраст в сравнение със средните стойности за страната и Пловдивска област. Това заедно с доброто образователно равнище на трудоспособното население, създава известно предимство на общината по отношение на наличните човешки ресурси. В границите на Пловдивска област Сопот е сред общините със сравнително по-благоприятно отношение между населението под трудоспособна, трудоспособна и над трудоспособна възраст.

Етническата структура на населението има важно значение за начина на живот и поведение на населението. Добре изразена е връзката между етническата принадлежност и репродуктивната нагласа и поведение на населението. Община Сопот има някои характерни особености по отношение на етническата структура на населението. Данните от преброяването през 2011г. показват по-висок относителен дял на българската етническа група в сравнение със средните стойности за страната и област Пловдив. Най-висок е делът на българския етнос в гр. Сопот (96,2 %). В същото време турската и ромската етнически групи са значително по-слабо представени в община Сопот. Изключение прави с. Анево, където относителният дял на турската етническа група е 18,4%. В селото живеят 89% от представителите на турския и 53% от ромския етнос в общината. Тези особености в етническата структура на селищата в общината определят съществуващите вътрешнообщински различия в равнището на раждаемост и образованост на населението, неговата трудова заетост, миграционна подвижност и др.

Констатации:

Обезлюдяването и застаряването на населението е трайна тенденция за общината и сега следва да се предвидят действия и политики, които да подкрепят хората в нетрудоспособна възрас и да бърнат миграционните процеси.

Взаимовръзка на костатациите с ПИРО:

В предложените стратегическите цели и приоритети и Програмата за реализация са заложени приоритети със съответните мерки, които ще подкрепят конкуретността и привлекателността на общината, за да се обърнат миграционните процеси.

1.3.2 Здравна мрежа

Детски ясли

На територията на община Сопот функционират 1 детска ясла - „Мечо Пух“ разположена в сградата на ДГ „Роза“ - гр. Сопот. Статистическата справка показа, че броят на местата в яслата изцяло покрива регистрираната потребност на територията на общината. С оглед демографската информация за общината и тенденцията за намаляващото население изграждането на допълнителна такава към момента и в близкото бъдеще не е наложително.

Болнична и извънболнична помощ

Единствената функцииираща публична структура на медицинско обслужване на територията на община Сопот е Многопрофилна болница за продължително лечение “Иван Раев” - Сопот. Болницата предлага обслужване на лица с хронични заболявания и на лица, нуждаещи се от рехабилитация и продължително възстановяване на здравето, при които лечебния ефект не може да се постигне в домашни условия. Легловата база е съставена от 65 легла за хронично болни, като 5 легла в неврологично и 60 легла в рехабилитационно отделение.

Извънболничното медицинско обслужване се осъществява от частни общопрактикуващи лекари и лекари по дентална медицина. В рамките на община Сопот няма звено за бърза и неотложна медицинска помощ. Общината се обслужва се от звеното в Карлово (филиал на ЦСМП–Пловдив) и от частна бърза помощ, която има договор с общопрактикуващите лекари.

На територията на община Сопот има адекватно организирана система за здравно обслужване на населението с обновяваща се материално-техническа база и квалифицирани кадри. Системата обхваща следните сектори:

- Извънболнична медицинска помощ (първина и специализирана);
- Болнична медицинска помощ;

- Стоматологично обслужване;
- Хигиенно – епидемиологичен контрол.

Съгласно националната здравна карта лечебните заведения функционираши в общината са следните:

Вид, брой, дейност и разпределение на съществуващите лечебни заведения в община Сопот	
ПЪРВИЧНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	**11**
Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ	4
Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ - дентална медицина	6
Групова практика за първична извънболнична медицинска помощ	1
СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	**1**
Индивидуална практика за специализирана извънболнична медицинска помощ	1
БОЛНИЧНА ПОМОЩ	**1**
Болница за продължително лечение	1
ЛЕКАРИ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА	**6**
Източник : Национална здравна карта	

Видно от таблицата общопрактикуващите лекари в общината са 6. Предизвикателсто пред общинската администрация е през последните години на поетапно намаляване на бюджета за здравни грижи, което води до редица негативни въздействия върху качественото здравно обслужване на населението. Най-съществените затруднения са свързани с: недостига на финансови средства за осигуряване на задължителен минимален обем медицински грижи и осигуряване на кадрова обезпеченост.

***Костатации**: Основен проблем пред който е изправена общината кадровата обезпеченост с медицински персонал.*

Взаимовръзка на костатациите с ПИРО:

В предложените стратегическите цели и приоритети и Програмата за реализация са заложени мярки, които ще допринесат за осигуряването на качествен медицински персонал..

1.3.3 Образование

Образователната структура на населението има определящо значение за качествената характеристика на човешките ресурси и формирането на техните професионални умения за участие в трудовия процес. Образователното равнище на населението оказва влияние и върху неговите репродуктивни нагласи и поведение. В същото време образователната структура е в зависимост от други структурни характеристики на населението като пол, възраст, етническа принадлежност и др. Данните от преброяването показват едно добро образователно равнище на населението в община Сопот. По относителен дял на завършилите средно образование стойностите за общината са по-високи от средните за страната и област Пловдив. В същото време в община Сопот са по-ниски дяловете на лицата със завършено основно и начално образование. В полза на общината е и сравнението по отношение на категорията „никога не посещавали училище". Техният дял в общината е 3-3,5 пъти по-нисък в сравнение със средните дялове за страната и Пловдивска област. В сравнение с тях тя отстъпва само по отношение на завършилите висше образование. Един от факторите за добрата образователна структура на населението в общината е добрата осигуреност с педагогически кадри в съществуващите 2 общообразователни училища и 1 професионална гимназия. Добро е състоянието на материално-техническата база на образователните заведения.

Детски градини

В системата на общинското образование са обхванати 3 детски градини, които са разположени в гр. Сопот и обхващат 336 деца през учебната 2016/2017 г. мрежата на ДГ е сравнително оптимална и задоволява потребностите на местното население, като на 100 деца се падат 92 места, при средни показатели за Страната и ЮЦРП–106, а за област Пловдив 97.

Детски градини (ДГ)
ДГ „РОЗА"- гр. Сопот
ДГ „Приказен свят" – гр. Сопот
ДГ "Слънчево детство"

Материалната база на учлищата има нужда от подобряване и обновяване.

Училища

На територията на община Сопот училищата са единствено в града. Образователната инфраструктура през периода 2019/2020 г.включва 1 основно училища и 2 средни училища, както следва:

- ✓ Средно Училище "Иван Вазов" - СУ (I - XII клас) с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин;
- ✓ Професионална Гимназия "Ген. Вл. Заимов" е професионална гимназия с държавно финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин;
- ✓ Начално Училище "Неделя Петкова" е начално (I - IV клас) с общинско финансиране. Учебни смени: една смяна - само сутрин.

Материалната база на учлищата има нужда от подобряване и обновяване. Фактори, като намаляването на броя на населението в общината и запазването на нивото на раждаемост в относително постоянни стойности се отразяват негативно върху броя на учебните институции на ангажираните педагогически специалисти.

Освен инвестиции в материално-техническата база на учебните заведенияза следващия програмен период програмата на ПИРО предвижда мерки за повишаване квалификацията и професионалната компетентност на педагогическите специалисти и засилване на възпитателната и извънкласната работа в училищата. Предвижда се и създаване на партньорска мрежа между професионална Гимназия "Ген. Вл. Заимов" и бизнеса с цел прилагане на метода „учене чрез работа“.

***Костатации**: Материалната база на учлищата има и детските градини има нужда от подобряване и обновяване.;*

Взаимовръзка на костатациите с ПИРО:

В предложените стратегическите цели и приоритети и Програмата за реализация са заложени дейности и мярки, насочени към подобряване на материалната база.[1]

1.3.4 Социални услуги

Община Сопот разработва и изпълнява интегрирани политики за подкрепа на хората в риск, с увреждания и старите хора на територията на общината, като комбинира ресурсите и координира дейности в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда. Ключовите приоритетни направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните

[1] 7 бр. дейности към приоритет 2.1 описани в Приложение 1 на програмата

потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на критичните социални проблеми на жителите на общината. В широк контекст, политиките на социално включване обхващат всички уязвими общности и индивиди, които имат нужда от подкрепа.От 2007 г. в община Сопот с финансовата подкрепа на програма "PHARE" е създаден „Център за обществена подкрепа", който от 2008 г. става част от предлаганите от общината социални услуги с делегиран държавен бюджет. Центърът е с месечен капацитет от 30 потребители и предоставя социални услуги по следните програми: „семейна подкрепа"; „родители"; „директна работа с деца"; да се върнем в клас"; „социални умения"; „логопед"; „първична превенция" (групова работа в училище). От съществуването на ЦОП Сопот 682 потребители са ползвали социални услуги под различни форми. На този етап социалните услуги предоставяни от ЦОП Сопот, се ползват от потребители на общините Сопот и Карлово. „Комплекс социални услуги гр. Сопот"обединява социалните услуги: „Дневен център за деца с увреждания" с капацитет 20 места, „Дневен център за възрастни хора с увреждания" с капацитет 20 места и „Домашен социален патронаж" с възможност да обслужва 70 нуждаещи се.

На общинско ниво социалните дейности се извършват от:

- Община Сопот – Кмет и Общински съвет. Те формират и изпълняват общинската политика по отношение на социалните услуги, създават и предоставят социални услуги, договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;

- Доставчици на социални услуги – Община Сопот, както и вписаните в регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически лица, регистрирани по Търговския закон и юридически лица;

- ДСП изпълнява държавната социална политика и обслужва населението от общината в областта на социалното подпомагане, съгласно нормативната база приета за страната, управлява случаите на хора в риск и в частност – насочва потребителите към социалните услуги, изпълнявани като държавно-делегирана дейност;

- Обществен съвет за социално подпомагане – функциите му са регламентирани в чл. 35 от ЗСП;

- Местни общности и техните представители – НПО, местни организации, клубове и представители на рисковите групи.

Община Сопот в изпълнение на Закона за социалните услуги доставя и социална услуга „Асистентска подкрепа", която представлява специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на деца и лица с трайни увреждания и на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, предоставяна от лице назначено на длъжност „Социален асистент". Потребители на

социалната услуга „Асистентска подкрепа“, съгласно Закона за социалните услуги са следните целеви групи:

- Лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност;

- Деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

1.4 Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията:

1.4.1 Пътна мрежа

Транспортната обслуженост на община Сопот в регионален, национален и международен план се обезпечава от един от главните транспортни направления на пътната и железопътната инфраструктура, преминаващи през територията й. Транспортната инфраструктура в община Сопот е добре развита като е голям относителният дял на пътищата от висок клас. В териториалния обхват на община Сопот преминава участък от първокласен шосеен път I-6 София–Карлово–Бургас, който е част от международния път Е871/и част от трансевропейски транспортен коридор No8 Дурас–Скопие–София–Бургас/Варна/. Транспортните услуги са добре развити като Общината има редовни автобусни линии до град Карлово и останалите селища от Стремската долина, както и с Пловдив и София . През летните месеци се осигуряват и връзки с общините Троян и Плевен. Пътническият транспорт се осигурява от частни фирми, които имат добре развит и поддържан автопарк. Автобусните спирки са устроени в централните части на гр.Сопот и кв.Анево. Уличната мрежа на общината се състои от събирателни и обслужващи улици и основната която е част от път I-6.. Дължината на Републиканската пътна мрежа на територията на община Сопот е: • Път I-6: „София -Карлово -Бургас, от км 245+878 до км 252+976, с дължина 7,098 км .Път I-6 преминава през кв.”Анево” от км 247+831 до км 249+212, а през гр.Сопот от км 250+ 160 до 252+ 197. Ширината на настилката извън населените места е 9м и два банкета по 1,50м. В населените места Анево и Сопот е с променлива ширина от 8,00 до 10,00м според регулацията. В пространствената структура на общината преминава подбалканската железопътна линия София–Карлово–Варна/Бургас, която е част от 3-та Главна национална ж.п. линия, която осъществява връзка между Западна и Южна със Източна и Североизточна България. По своята същност тя се явява част от трансевропейския транспортен коридор VIII /железопътна инфраструктура/. Железопътната линия е електрифицирана и това осигурява добра достъпност до общинския център и населените места в общината, както и бърз и лесен достъп до съседните общини в областта и до столичния агломерационен ареал. Железопътната

гара на гр.Сопот е разположена в южната част на града. ЖП спирка Анево също е разположена южно от квартала. Поради ограниченията, наложени от БДЖ повечето влакове, които се движат по направлението София–Бургас и Бургас–София не спират на жп гара Сопот и жп. спирка Анево. Най-близката жп гара е тази в град Карлово, от където до Сопот и с. Анево има осигурен редовен автобусен транспорт.

1.4.2 Водоснабдителна и канализационна мрежа

Община Сопот включва две населени места –гр.Сопот и с.Анево. Всяко от тях се водоснабдява самостоятелно и независимо един от друг. Град Сопот се водоснабдява с питейна вода от водоснабдителна група „Сопот“. От нея се водоснабдяват и селата Христо Даново и Иганово, които не са към Община Сопот.

На територията на Община Сопот има 4 язовира: ♣ Язовир „Сопот – 1” с общ завирен обем – 50 000 м3, водоизточник – р. Манастирска, залята площ 12 дка; ♣ Язовир „Сопот – 2 – Мурла” с общ завирен обем – 350 000 м3, водоизточник – р. Мурла, залята площ – 49 дка; ♣ Язовир „Анево – 1” с общ завирен обем – 30 000 м3, залята площ – 9 дка; ♣ Язовир „Анево – 2” с общ завирен обем – 400 000 м3, водоизточник – Аневско дере и канал, залята площ – 60 дка.

Външната водоснабдителна система на гр.Сопот /водовземане, ПС, преносни водопроводи/ до 2015г се е обслужвала от външен оператор -ВМЗ ЕАД. Това предприятие е продавало водата на оператора „ВиК" ЕООД гр. Пловдив. През 2015 г. всички мрежи и съоръжения за предадени на оператора и към настоящият момент той ги обслужва заедно с напорните водоеми и вътрешната водопроводна мрежа на града. Село Анево се захранва от четири броя собствени каптажи. Град Сопот се водоснабдява от няколко водоизточника:

- основното водоснабдяване е осъществено от водохващане р. Манастирска и водохващане„Леевица” . След водохващането от р.Манастирска, водата преминава през утаител и се разделя в две посоки. Едната отива към съществуващите водоеми на гр. Сопот V-300м3и V-2000м3, а другата към водоем V=450м3 на ВМЗ ЕАД–Сопот. Водите от р. Леевица се използват изцяло за нуждите на ВМЗ ЕАД –Сопот.

- допълнително водоснабдяване на гр. Сопот е направено от изворите „Пръскалото” под водопада и „Коджа дере” над с. Христо Даново. От тях по два гравитачни водопроводи, водата се довежда до водоема на ВМЗ ЕАД –Сопот V=2000м3 и от там до водоемите на града. От този водопровод са направени отклонения към водоемите на селата Христо Даново и Иганово.Общият сумарен дебит на двата водоизточника е Q=131 л/сек. От тях Q=8 л/сек. се отделят за с.Христо Даново, а останалите са за ВМЗ ЕАД и гр. Сопот.

- пет броя шахтови кладенци и ВПС Столетово пращат водата по тласкател до Водоем с обем V=100м3, след което по гравитачен водопровод до ПС „Московец”, от който тръгва тласкател –стоманен водопровод ↓700 до НВ „Бозалан” с обем V=2000м3. От НВ следва тласкател –стоманен водопровод Ø500 до НВ „Лозето“ с обем V=1000m3

г. От него гравитчано водата отива в посредством новопроектиран GRPØ500 до НВ „Градски" с обем V=2000м3. От този водоизточник за гр. Сопот се подават Q=80 л/сек.

Водопроводните мрежи на гр.Сопот и с.Анево са изградени на 100% . Вътрешните разпределителни мрежи на двете населени места, както и сградните отклонения към тях, са рехабилитирани и изпълнени изцяло от полиетиленови тръби, съответно за с.Анево през 2012г, а за гр.Сопот през 2015г. Мрежите са зонирани. Дебита и напора в мрежите са достатъчни за задоволяване на питейно –битовите нужди на населението от гр.Сопот и с.Анево.

Общата дължина на вътрешната разпределителна мрежа на гр.Сопот е L=24 868м , изпълнена от тръби PE-HD за налягане P=10атм. с диаметри от ↓90 до ↓355.

Общата дължина на вътрешната разпределителна мрежа на с.Анево е L=7 799м изпълнена от тръби PE-HD с диаметри от ↓63 до ↓160.

През последните години са направени значителни инвестиции за цялостна рехабилитация на вътрешните разпределителни водопроводни мрежи и съоръженията към тях на гр.Сопот и на с.Анево. Това е довело до значително намаляване загубите на вода и подобряване качеството на обслужване на населението. Външните довеждащи водопроводи от водоизточниците до водоемите на двете населени места са изградени от етернитови и стоманени водопроводи, положени преди 50 –60 години. Съществуващите водоеми са достатъчни по обемза покриване на питейно-битовите и противопожарни нужди на населението. Като цяло в конструктивно отношение водоемите са в добро състояние –без видими течове от водните им камери. Техническото състояние на помпените агрегати в системата като цяло е добро. Канализацията на гр. Сопот през 2014г. е рехабилитирана и доизградена. Покритието на населението с канализационна мрежа достига до 100%. Мрежата и колекторите са изпълнени на повече от 90% от полипропиленови и стъклопластвои тръби, а останалите от бетонови. Поради липсата на водопремник в близост до населеното място, са изградени пет главни смесени колектори, които могат да събират и отведат дъждовните води до единственият дъждопреливник на територията, който се зауства в открито дере. След дъждопреливната шахта, отвеждащия бетонов колектор е изграден с диаметри БØ500, БØ800 и Я120/80 с дължинаL = 2882м , изграден през 1967г., отпадъчните води се отвеждат и заустват в ПСОВ –Сопот.

1.4.3 Телекомуникационната и съобщителна мрежа

Телекомуникационните мрежи в общината са добри, като мобилните телефонни услуги са представени от трите национални мобилни оператора /А1, Теленор и Виваком/, които осигуряват покритие със сигнал на територията на общината.

Осигуреният достъп до високоскоростен и свръхвисокоскоростен Интернет чрез NGA инфраструктура има значително позитивно въздействие върху развитието на бизнеса. Чрез възможността за бърз достъп и обмен на информация и идеи той улеснява възприемането на новости, увеличава иновационния капацитет на бизнес

организациите и активизира иновационната им дейност. Той стимулира въвеждането на нови и по-ефективни бизнес модели и стратегии и усъвършенстването на цялостната организация и управление на дейностите. Това води до повишаване на степента на адаптивност към пазарните изисквания, на гъвкавостта и ефективността на производствените процеси и до усъвършенстване на търговските взаимоотношения. Все по-голямо разпространение придобиват стратегиите масова къстамизация, аутсорсинг, създаване на продуктови новости съвместно с потребителите (co-creation) и др., който повишават конкурентоспособността на фирмите и подобряват стопанските им резултати. Осигуреният достъп до високоскоростен и свръхвисокоскоростен Интернет е от особено голямо значение за сферата на услугите. Той предизвика появата на голям брой нови услуги във всички сектори и води до съществени промени в начините на предоставянето им.

В Националния план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение (NGA), придружен от Пътна карта за неговото прилагане, България определя като свой водещ приоритет изграждането на инфраструктура в отдалечени и слабо населени райони, тъй като при тях се наблюдава значително изоставане в използването на интернет и всички свързани с това услуги. Навременната оптимизация на комуникационната инфраструктура на държавната администрация чрез изграждане на единна електронна съобщителна мрежа е задължително условие за икономическото развитие на страната. Към момента община Сопот няма осигурена свързаност към единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация, но съгласно интегрирана териториална стратегия за развитие на южен централен регион свързването предстои.

1.4.4 Енергийна мрежа

Плана за развитие на електропреносната мрежа на България е разработен в съответствие с изискванията на чл.87, ал.3 от акона за енергетиката, на Правилата за управление на ЕЕС, на чл.22 от Директива 2009/72/ЕОна Европейския парламент и на Съвета, както и изисквания на Европейската организация на операторите на електропре-носни системи.Електоенергийната система на Община Сопот и Анево е част от националната и се е развивала изцяло по програмите на националната електроенергетика и в последствие на ЕВН България АД.

Енергоснабдяването на потребителите на Община Сопот и Анево се осъществява от ЕВН Електроразпределение ЮГ -КЕЦ Карлово. В съгласие с тенденциите на фирмената /националната/ енергийна политика предстои планирането и предприемането на действия за повишаване на енергийната ефективност на всички косуматори. -Подстанции 110/20 kV -Електропроводи 110 kV-Електрозахранването на П/ст Сопот е реализирано от електропроводи 110 kV. Тази схема е отлично решение от гледна точка на резервираност и сигурност. Подстанцията е собственост на ЕСО. -Електропроводи 20kV Около и в град Сопот са реализирани многобройни пръстени от

електропроводи (въздушни и кабелни) 20kV с цел резервираност както на промишлените, така и на битовите потребители.

Основен източник за електрозахранване на град Сопот и село Анево е П/ст СОПОТ, намираща се в индустриалната зона на града. На територията на третираната зона има изградени много трафопостове пред-ставляващи елементи от електроразпределителната мрежа 20кV, като в това число не влизат съществуващите вътрешнозаводски трафопостовете на големите промишлени предприятия, които работят в блок-схема с възловите си станции.

Действащите в момента трансформаторни мощности са монтирани в след
ните транформаторни постове и възлови станции:

АНЕВО

- ТП Стоп.двор
- ТП Анево-1
- ТП Анево-2

СОПОТ

- ТП х.Незебравка
- ТП Лифта
- ТП Пайталка
- ТП ФЗУ
- ТП Пл.Д.
- ТП Блока Запад Сопот
- ТП Преходна будка
- В/ст ШЛЗ
- ТП ЗКР П/ст110/20кУ
- МТП Стадион Сопот
- ТП Техникум
- ТП СПТУ
- ТП Мл.дом
- ТП Детеска градина /ТП Болница
- ТП Запад
- ТП ПОЩА
- ТП Заводски блок
- ТП -10
- ТП Хр.Маджаров
- В/ст 1 Сопот
- ТП ТКЗС Сопот
- ТП ПП Сопот
- ТП Пр.б.АПК
- ТП Сарая 6

- ТП Сарая 5
- ТП Сарая 4
- ТП Сарая 3
- ТП Сарая 2
- ТП Сарая 1
- ТП Културен дом
- ТП Металхим
- ТП Монтьорски. пункт
- ТП Банята
- ВС 2 Сопот
- ТП Училище
- ТП Оборотен.блок
- Т П Роза
- ТП кв.90 изток
- ТП Гробища

Общия им брой е 45, като трансформаторната мощност е около 18MW.

Електрическите мрежи изградени в разглежданата зона са предимно въздушни.

Част от тях са с дълъг срок на експлоатация и състоянието им е влошено. Тези мрежи са с ограничени преносни възможности, като се има в предвид нарастналите товари. Освен това те пречат на новото строителство и частичната им реконструкция не е решение. Голяма част от съществуващата ВМНН е вече изградена с усукани изолирани проводници и това значително подобрява качеството на електроснабдяване. Като разпределителни пунктове на електрическата енергия в кабелните мрежи 1kV се използват метални кабелни кутии и метални шкафове. Металната им конструкция е предпоставка за корозия, поради което през последните години навлязоха и пластмасовите разпределителни касети.Новоизграждащата се пътна мрежа към обособените имоти ще изисква и изграждане на подходящо улично осветление съответстващо на категорията на съответната комуникация.Въвеждането на LED осветители за улично осветление и в бита значително намалява разходите за електроенергия и увеличава техния експлоатационен живот.

Електропроводите 20kV са съставени от въздушни линии основно в крайградските зони иселищата и кабели с омрежен полиетилен тип САХЕкТ в гр. Сопот. Въздушните електропроводи 20kV (ВЕЛ) създават ограничения със сервитутите си в урегулираните територии и подлежат на постепенно кабелиране. Като цяло електроразпределителната мрежа 20kV е в добро състояние. Авариите по електропроводните линии 20kV основно се дължат на остаряла изолация. Развитието на мрежа средно напрежение да се предвижда с използване на кабели 20kV. Трасетата на кабелните и въздушни линии се определят с техническите проекти по реда на ЗУТ.

За производството на алтернативна електрическа енергия в страната се използват водна, вятърна и слънчева енергия, в зависимост от специфичните природни

условия за всеки район. Изградените мощности по възобновявани източници (ВИ) е представена в долната таблица:

На територията на гр. Сопот и околностите са изградени зидани трафопостове в самостоятелни УПИ, вградени трафопостове, КТП, БКТП и мачтови трафопостове. Една част от трафопостовете в промишлените зони са частна собственост. Електрическата мрежа ниско напрежение в град Сопот в по-голямата си част е въздушна. Кабелни линии НН има в гр. Сопот. За разлика от останалите нива на мрежите, мрежа 0,4 kV е с най-голям обем като дължини и брой съоръжения. Недоброто състояние на мрежа НН води до влошаване качеството на доставената ел. енергия. Като разпределителни табла се използват полимерни разпределителни кутии. Важен проблем е уличното осветление в общината. Уличното осветление е един от основните консуматори на ел.енергия и генератор на разходи в общинския бюджет. С изпълнението на дейностите по реконструкция и модернизация, въвеждането на автоматизирано управление и захранване от фотоволтаични станции, ще се постигне максимална енергоефективност на системата за външно изкуствено осветление в град Сопот и в същото време светлинен комфорт и безопасност за населението през тъмната част на денонощието.

Съгласно цел 2.2.2 „Развитие на енергийната инфраструктура“ от „Интегрирана териториална стратегия за развитие за южен централен район“ Проекти, които ще се реализират в района през плановия период, са:

– Газопроводно отклонение Панагюрище – Пирдоп (от Южния полупръстен на магистрален газопровод);

– **Газопроводно отклонение с АГРС до Сопот и Хисаря.**

Енергийната политика на местно ниво следва да се насочи към прилагане на соларно осветление за фасади на обществени сгради, парково осветление и постепенното му въвеждане за уличното осветление. Възможностите за приложение на ВЕИ в този сектор е прилагане на LED осветителни тела с фотосоларни панели и акумулатори, с което ще се реализират съществени енергийни икономии. Поради високата цена на тези съоръжения, е необходимо да се търсят програми с грантово финансиране за оптималната реконструкция на съществуващата улична осветителни уредба. Необходимо е в бъдеще да се работи за модернизация, усъвършенстване и постигане на по-високи нива на енергийна ефективност на уличното осветление, при което се предвижда голям потенциал за икономии на енергия и разходи.

Цели и задачи на енергийно ефективната реконструкция на уличното осветление:

1. Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление и намаляване на консумацията на електрическа енергия.

2. Подобряване на нивото на уличното осветление в съответствие с европейските стандарти и норми.

3. Намаляване на преките разходи за улично осветление при осигурено високо качество на осветлението.

4. Осигуряване на безопасно движение на моторните превозни средства повишаване сигурността на движение на пешеходците нощно време и създаване на комфортна нощна атмосфера

1.4.5 Сметосъбиране

На територията на община Сопот има въведено организирано сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на битовите отпадъци. Всички дейности свързани с поддържане чистотата на общината, включително и метене, озеленяване, измиване на териториите за обществено ползване, се организират и изпълняват като общинска дейност. Периодично се извършват проверки за наличие на новосъздадени нерегламентирани сметища и се предприемат своевременни мерки за елиминирането им. Промотирането на приотетите от разделното сметосъбиране по отношение опазване на околната среда, се извършва периодично чрез организиране на беседи, брошури и образователни кампании сред подрастващите ученици.

До момента в община Сопот все още не се прилага метода на фамилно компостиране на биоразградимите отпадъци, независимо, че на територията на общината се генерира значително количество. Необходимо е периодично да се организират разяснителни кампании сред населението с оглед тяхното запознаване с ползите от този вид дейност и провокиране на инициативност по прилагане на метода. Основният метод на Община Сопот за обезвреждане на промишлените, строителните и твърдите битови отпадъци на нейна територия е тяхното депониране на регионалното депо в град Карлово. На територията на общината до 2005 година действат общо 7 регламентирани и нерегламентирани сметища. Тяхната обща площ възлиза на около 94 дка, като са разположени на естествени терени – сухи дерета, ерозирани и нарушени терени. За съжаление, основата на споменатите сметища не се явява преграда за отпадъчната вода, поради което тя лесно прониква в прилежащите подземни хоризонти и замърсява подземните води. Въпреки въведеното организирано сметосъбиране и сметоизвозване, част от населението на Община Сопот продължава безконтролно да депонира отпадъци на неразрешени за това места. С цел подобряване на екологичната обстановка в общината са санирани всички стари сметища. Това саниране е извършено посредством запръстяване и залесяване на съответните територии с бързорастящи видове дървета. Въведена е система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, налага въвеждане и на разделно събиране на битовите отпадъци с цел тяхното рециклиране в Центъра за рециклиране в Карлово, за което съществува договореност между ръководствата на двете общини. Община Сопот следва да вземе спешни мерки за осъществяването на програма, имаща за цел намаляването на образуването на отпадъци. В тази връзка е необходимо въвеждането на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците, както и компостиране на органичните битови отпадъци при техния източник, с оглед намаляване на количеството на изхвърляните биоразградими отпадъци от бита.

Екологично състояние и рискове:

Опазване качеството на атмосферния въздух (КАВ) е от изключителна важност, тъй като пряко влияе върху човешкото здраве. В тази връзка основните замърсители в атмосферния въздух вредни за човешкото здраве, дефинирани като такива от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) са следните: азотен диоксид, серен диоксид, общ прах и фини прахови частици (ФПЧ10), бензен, олово, кадмий, арсен, полиароматни въглеводороди (ПАВ), толуол, стирол, амоняк, фенол и серовъглерод. Следвайки Закона за опазване на околната среда, МОСВ е разработило Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), която осигурява своевременна и достоверна информация за състоянието на елементите на околната среда и факторите, въздействащи върху нея, въз основа на която се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда от вредни въздействия. Качеството на атмосферния въздух /КАВ/ се оценява чрез норми, т.е. ПИРОеделени нива (стойности) за концентрациите на основните замърсители в атмосферния въздух, регистрирани за определен период от време (1 час, 8 часа, 24 часа, 1 година), установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и /или околната среда, като тези нива следва да бъдат постигнати в определен за целта срок, след което да не бъдат превишавани. Поради ниския потенциал за замърсяване и наблюдаваното добро качество на въздуха, община Сопот не е включена в Единната система за наблюдение и контрол на атмосферния въздух. В съответствие с изискванията на Наредба № 7 към Закона за чистотата на атмосферния въздух, Община Сопот попада в трета група: Райони с № 30 /общините Марица, Родопи, Брезово, Раковски, Калояново, Съединение и Хисаря/, № 31 /общините Сопот и Перущица/ и № 32 /община Садово/ , райони, в който нивата на замърсяване не превишават долните оценъчни прагове, не разполагат със стационарен пункт за контрол на качеството на атмосферния въздух. Съгласно утвърденият списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ за община Сопот не се изготвят индивидуални програми. Оценката на екологичното състояние на Община Сопот се извършва въз основата на характеристиките на отделните компоненти на околната среда – въздух, вода, почви и степента на тяхното замърсяване. Към настоящия момент основни замърсители на територията на Община Сопот са автомобилният транспорт и битовият фактор. Два са основните фактора, отговорни за съществуващите в общината екологични проблеми. Вторият фактор за възникване на екологични проблеми това е нерегламентираното изхвърляне на битови отпадъци от гражданите. Също така двете големи машиностроителни фирми „ВМЗ" ЕАД и "СКФ Берингс– България", които заустват непречистени битови отпадъчни води, в река Манастирска. Качеството на въздуха, съгласно Закона за чистотата на атмосферния въздух, се оценява по показателите – прах, фини прахови частици, серен двуокис, азотен двуокис, тежки метали и някои други специфични замърсители. Голямо внимание се обръща

замърсяването на въздуха поради съществените здравни и социални последици за хората – заболеваемост, смъртност и миграция. Източник на замърсяване на въздуха, през зимните месеци е масовото използване на твърди горива от населението през отоплителния сезон. Но територията на Община Сопот, единственият обект с издадено от РИОСВ Пловдив разрешение за емисии от парникови газове е "ВМЗ" ЕАД. Съгласно доклада на Регионалната инспекция по околната среда и водите, след преминаването към гориво – природен газ и двата обекта не изпускат отпадъчни газове с концентрация на вредните вещества над определените норми. По отношение качеството на атмосферния въздух в района на Община Сопот не е установено превишаване на допустимите норми на стойностите на този показател.На територията на общината няма големи промишлени източници/емитери на вредни вещества в атмосферния въздух, както и интензивен автомобилен транспорт. Основният източник на емисии на вредни вещества е отоплението на битови, административни и стопански сгради през зимния период, като емисиите които се генерират са фини прахови частици , серни оксиди, въглероден оксид, азотни оксиди и бензен. Алтернатива на отоплението с твърдо гориво е поетапното газифициране на общински и частни сгради, което е приоритет на общината. Други източници на емисии на територията на общината са транспортът, селскостопанската дейност, обувното производство, производството на плодови концентрати и други малки предприятия. Вероятни източници на емисии на територията на общината, които биха довели до генериране на вредни вещества в атмосферния въздух, са горските пожари, необоснованото изгаряне на отпадъци (без оползотворяването на получената енергия) от растителен произход от дървопреработващата и селскостопанската дейност, както и нерегламентираното изхвърляне и запалване на битови отпадъци. Според статистическите данни за емисиите на вредни вещества, генерирани в съседни общини и липсата на тяхна територия на големи промишлени източници на емисии на вредни вещества (с високи изпускащи устройства и възможност за пренос на замърсяване на далечни разстояния) може да се каже, че качеството на атмосферния въздух в община Сопот не би се влошило/променило от евентуален пренос на вредни вещества от съседни райони. Анализът на данните показва че към 31.12.2019 г. нивата на контролираните основни показатели за качеството на атмосферния въздух са под установените норми за опазване на човешкото здраве.

Разположена почти в средата на Стремската долина, Община Сопот се намира между реките Леевица и Манастирска, които се явяват нейни основни водоизточници. Тези две реки се причисляват към категория II съгласно Заповед Но РД – 272/03.05.2000 г. на МОСВ. Това означава, че водата на реките е „добра за водоползване" или „годна за селскостопански нужди" – поливане, водопой и други. Река Манастирска и река Леевица се използва от „ВМЗ" ЕАД за водоснабдяване. Само 30% от оттока на реката имат правото да се ползват от предприятието. Въпреки това на практика е установено, че предприятието изземва целия отток на реката в рамките на 8-9 месеца годишно. Това създава проблем за биоразнообразието след водохващането.

Реките захранват язовири, чиято цел е напояване, развъждане на риба и практикуване на някои водни спортове. При спирането на оттока на река Леевица, възникват проблеми за язовира, свързани със спадане нивото на водата в него. Река Манастирска се явява приемник на битовите отпадъчни води от „ВМЗ" ЕАД и "СКФ Берингс–България". Съществува пречиствателна станция за отпадъчни производствени води на територията на предприятието „ВМЗ" ЕАД . Промишлените отпадъчни води се подлагат на собствен мониторинг ежедневен, а също и на мониторинг от страна на РИОСВ Пловдив. Анализът на отпадните води, след ПСПОВ показва, че няма замърсяване над пределно допустимите концентрации, определени в Разрешителното за заустване на отпадъчни води. По отношение на битово-фекалните води от колектора на предприятието анализът показва, че съдържанието на замърсители в тях не надвишава ПДК за съответните показатели. Пречиствателната станция за отпадъчни води на гр. Сопот е разположена на територия от около 6.5дка в поречието на р. Манастирска. ПСОВ е изпълнена по Договор за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2007-2013год.", съфинансирана от европейския фонд за регионално развитие и от кохезионния фонд на европейската общност. Пречиствателната станция е предназначена за пречистване на отпадъчните води на гр. Сопот и с. Анево. Проектният капацитет е Qср=4 500м3 /д и Qmax=5 625м3 /д. Към ПСОВ се довежда и част от дъждовните води. Количествата им над 200л/сек се отвеждат в реката чрез изграден на довеждащия тръбопровод дъждопреливник и дъждопреливен канал. На площадката на ПСОВ е монтиран БКТП 400кVA, включващ трансформатор 400кVA, разпределителна уредба средно напрежение до 20кV и уредба НН до 0,4кV. Резервно електрозахранване се осигурява от дизелов ел. генератор модел HDW 285 T5 с номинална мощност 285кVA. Технологичната схема на ПСОВ включва механично и биологично стъпало за пречистване на постъпващите отпадъчни води. Механично пречистване - груби решетки – механична и ръчна, с разстояние между прътите 50мм; отделените едри механични примеси се събират в контейнер; - интегрирано механично предварително пречистване – представлява съд, контейнерен тип, в който са разположени самопочистващи се фини решетки с разстояние между прътите 6мм, аериран пясъкозадържател - мазниноуловител; събраните отпадъци от решетките се отвеждат чрез шнеков конвейер в преса и в контейнер, шнеков конвейер транспортира събрания пясък до контейнер, а плаващите вещества и мазнините периодично се изчерпват с помпа до съд за събиране на мазнини; Биологично пречистване - биобасейн – 2 броя; разделен с прегради на три зони – денитрификация, денитрификация/нитрификация и нитрификация; с дънна аерация чрез комплектна финомехурчеста аерационна тръбна система; източник на сгъстен въздух са 4 броя ротационни въздуходувки с единична мощност 900м3 /ч, снабдени с честотни преобразуватели; - вторичен утаител – 2 броя; радиален тип; концентрично разположен в биобасейна; предназначен за отделяне на пречистената вода от активната биомаса; снабден с почистващо устройство на дъното, флокулационен цилиндър, преливен жлеб за пречистена вода и шахта за събиране на плаващи вещества; инсталация за химическо

отстраняване на фосфора – включва резервоар с обем 10м3 за съхранение на реагента и два броя дозиращи помпи; - устройство за дезинфекция на пречистената вода – модул за УВ-лъчение от 12 броя излъчватели по 75W, разположени в камера; Обработка на утайките - аеробен стабилизатор – 2 броя; радиален тип; с дънна аерация чрез средномехурчеста скара; източник на сгъстен въздух са 2 броя ротационни въздуходувки с единична мощност 400м3 /ч, снабдени с честотни преобразуватели; - линия за обезводняване на утайката – включва автоматична станция за разтваряне и дозиране на прахообразен органичен флокулант и декантерна центрофуга с мощност 8-11м3 /час; чрез шнеков конвейер обезводнената утайка се отвежда или направо в контейнер, или до линията за обеззаразяване; - линия за обеззаразяване на утайката – предназначена за обеззаразяване на обезводнената утайка с дозиране на негасена вар; включва силоз за съхранение на негасена вар с обем 24м3 , оборудван със съоръжение за изпразване и прахови филтри, дозиращ транспортьор, инжектор и хомогенизатор; - площадка за временно съхранение на обезводнени утайки – бетонова площадка с дренажен канал с площ 660м2 , предназначена за изсушаване на утайките при естествени условия, ако центрофугата е аварирала. Пречистените води се заустват в р.Манастирска – водоприемник II категория. Работата на ПСОВ се контролира денонощно. Обслужващият персонал включва 5 човека машинни оператори мъже, които работят на 12-часов сменен режим и 1 лаборант на 8-часов работен ден. В ПСОВ се извършва ежедневен мониторинг на качествата на постъпващите и на пречистените води по основните показатели – кислородни, азотни, фосфорни, неразтворени вещества. Друг причинител на замърсяване на повърхностните и подземните води на територията на Община Сопот са нерегламентираните сметища. В община Сопот ежегодно се провеждат кампании за почистването им, засилен е контрола, Все повече гражданите осъзнават, че опазването на природата е задължение на всеки един.

Съществуващата водопроводна мрежа на село Анево, изградена от етернитови и стоманени тръби, 2013г. е изцяло подменена с полиетиленови тръби (висока плътност), в едно със сградните водопроводни отклонения, към прилежащите сгради в населеното място. На територията на село Анево има изградена канализационна мрежа от PVC тръби (висока плътност). Същите отвеждат битовите отпадни води от населеното място, към новоизградена ПСОВ. Предстои подмяна на канализацията по проект “ Реконструкция и модернизация на канализационната мрежа , подмяна на амортизираната водоносна мрежа на гр. Сопот.

Опазването на почвата гарантира ефективна защита на човешкото здраве и на естествените почвени функции. Опазването на почвата и подземните води от замърсяване с естествени и изкуствени торове и средства за растителна защита се извършва чрез прилагане на добри земеделски практики. Почвите на територията на Община Сопот като цяло не са замърсени. Въпреки това те и техният състав са застрашени от вредното въздействие на редица замърсители. Сред тях са промишлеността, транспорът, отпадъците, инфилтрацията от замърсени води, селскостопанската обработка, химическите средства, разпространявани по въздушен

път чрез праха и аерозолите, строителството и редица дейности в населените места. Според направените изследвания около 80% от замърсяването на земеделските площи става по въздушен път, а 20% - чрез замърсени поливни води. Това показва, че подобно на растенията и почвата се замърсява комплексно.

Пунктовете, в които се извършва пробонабирането на почвени проби са определени от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), гр. София.

Шумът в околната среда, причинен от транспортните, индустриалните и ремонтни дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните райони. Най-натоварени в акустично отношение са големите градове. Преобладаващите нива на шум за по-голямата част от населените места е в рамките на 68 – 72 dB (A) при нормативно изискване за гранични стойности до 60 dB (A) – ден. Това се дължи на непрекъснато нарастващия брой на транспортните средства. Освен това недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове и несъобразената с околната среда организация на движение, допълнително утежняват акустичния климат в населените места. Допустимата гранична стойност на нивото на шум за производствено-складови територии и зони 70 dB (A).

РИОСВ Пловдив като регионална структура на Министерството на околната среда и водите, контролира шума в околната среда съгласно компетенциите дадени в чл. 12 от ЗЗШОС, а именно :

- Инвентаризация на действащите промишлени източници на шум;
- Изготвяне на годишен график за провеждане на проверки, включително на контролни измервания на нивата на шум от РИОСВ, съгласувано с МОСВ и ИАОС;
- Провеждане на контролни измервания на нивата на шум, съгласно графика;
- Анализ на резултатите от проведените измервания за съответствие с нормативните изисквания;
- Издаване на предписания за привеждане в съответствие с нормативните изисквания;
- Контрол върху изпълнението на предписанията;
- Изготвяне на годишен отчет от РИОСВ за контролната дейност по отношение на шума, излъчван от промишлени източници;
- Анализ на ефективността на провежданата контролна дейност по отношение на шума, излъчван от промишлени източници.
- Предоставяне на информация пред обществеността относно шумовото натоварване в околната среда чрез изготвяне на годишни доклади от РИОСВ за резултатите от контролните и собствени измервания на показателите за шума, излъчван от промишлените източници.

Контролни измервания на нивата на шум, излъчван от промишлени източници през 2019 г. не е установено нарушение на нивата на шум в местата на въздействие – жилищни територии и зони.

Мониторинг на обекти-потенциални радиационни замърсители – на територията на общината. се осъществява от РИОСВ, които при съмение изпращат проби на софийската лаборатория в отдел "Лаборатория за радиационни измервания" на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). По отношение на атмосферната

радиоактивностпрез 2019 г. не са регистрирани повишения на специфичната активност на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух в нито един от мониторинговите пунктове.

Биоразнообразието включва цялата жива природа на планетата в три основни нива на организация: 1) генетично – обхваща огромното разнообразие от генни комбинации във всички живи организми, 2) видово – включва видовете и разновидностите от всички групи живи организми и 3) екосистемно – обхваща не само разнообразието от живите организми в природата, но и сложните им взаимоотношения и разнообразни връзки помежду им и със заобикалящата ги природа. Съгласно националното законодателство, в България биоразнообразието се опазва главно чрез Закона за защита на биологичното разнообразие, съгласно който биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите. В тази връзка, задължение на община Сопот е и опазването на богатото за района биоразнообразие. Законът за защитените територии (доп., обн., ДВ бр. 62 от 31.07.2007 г.), урежда категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление.

В НКПР са определени 4 типа агломерационни ареали и е прецизиран техният обхват. Община попада в типа агломерационни ареали на малки градове с микрорегионално значение в територията на групи общини. Агломерационните връзки са слабо изразени, но имат потенциал за евентуална бъдеща проява по отношение на най-близките малки населени места. Общината е представена от град , който е общински център попадащ в 4-то ниво на йерархичната система от градове-центрове /малки градове с микрорегионално значение за територията на група общини/.

Като част от системата от полюси на растеж той е градивен елемент от макро пространствената структура в полицентричната урбанистична мрежа на областта. Територията на община се намира в Южен централен район на планиране NUTS 2, част от административните граници на област Пловдив NUTS 3. Според закона за административно-териториално устройство на Република България Община /площ - 56.37 km2 / е „трета“ категория общината и в териториалната ѝ структура влизат 2 урбанизирани селищни структури– град и село Анево, които заемат 5.5% от територията на общината. Те са част от териториалния обхват на влияние на агломерационния ареал на град Карлово представен като средно голям град и основен център на агломерационен ареал. Град е административен, социално икономически и културен център в общината и с концентрация на население над 90%.

Урбанизацията е дългосрочен процес, който се характеризира както с увеличаване на населението, което живее в градовете, така и с разширяване на градските зони. Той включва различни етапи /урбанизация, деурбанизация или контраурбанизация и реурбанизация/, които засягат страните в различни епохи – според географската и историческата ситуация. Степента на урбанизация е процентът от общото население на страната /или даден регион, община/, което живее в градовете. Темпът на урбанизация представлява увеличаването на пропорцията на гражданите за определен период. Процесът на урбанизация на даден регион има отчетливи ефекти върху икономиката и екологията му. Има различни форми /или модели/ на урбанизация или на концентрация на човешки дейности, на населени места и социална инфраструктура /моноцентрични и полицентрични населени места, компактни градове, предградия и др./

При формирането на пространствена структура на общината водеща роля имат географската характеристика и основните урбанистични оси. В пространственото развитие на селищната структура Карловската котловина и речните долини са един от основните фактори за развитие на селищната структура. От друга страна планинските масиви са географският ограничител за развитие на селищната структура, но благоприятни за развитие на туризма в общината.

Основните урбанистичните оси на развитие с регионален характер са представени от функционални връзки между Югозападен, Южен централен регион и Югоизточен по направления изток – запад /София – – Карлово – Казанлък – Стара Загора/Сливен – Бургас/ и север – юг /Пловдив – Карлово – – Троян – Ловеч – Плевен/. Град е опорно звено в урбанистичния коридор и фактор за развитие на региона.

Териториалната структура на община според вида територия се дели на урбанизирана, земеделска, горска, защитени територии, нарушени територии за възстановени и друг вид територии /територия заета от води и водни обекти, територия на транспорта и територия за добив на полезни изкопаеми/. Поставените приоритети в Националната програма за развитие "България 2020" за постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие чрез използване на местния потенциал и развитие на земеделието за осигуряване на хранителна сигурност, както и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси са приложими и изпълними в териториалния обхвата на община . Правилното използване на териториалните ресурси и природните дадености във всички аспекти и сфери на човешката дейности биха помогнали за развитие на общината. Географско местоположение, осигурява условия за сътрудничество със съседните териториални общности.

Стратегическите насоки за развитие в община са свързани с реализирането на специфични цели и задачи в устройството на територията, което има за цел да постигне устойчиво и балансирано социално-икономическото развитие и ресурсните възможности. Необходимо е интегриране на устройственото планиране с регионалното и секторните политики и планове, чрез териториално координиране на секторните политики, стратегии, планове и програми, имащи пряко или косвено отношение към пространственото развитие на община . Стратегическите насоки за пространственото развитие обхващат разработването и актуализацията на системата от документи за пространствено развитие на национално, регионално и общинско ниво, определящи стратегията за интегрирано пространствено развитие при отчитане на териториалния потенциал и принципите за балансирано устойчиво развитие. Също така е нужно планиране, което да постигне устойчиво развитие на населените места чрез прилагане на интегриран подход за решаване на икономическите, екологичните, социалните и културните проблеми в общината и насочена концентрация на ресурси за трайно подобряване на средата и качеството на живот. От значение за балансираното развитие на общината е и опазването на природното и културно наследство чрез добро управление, правилни политики и насочени инвестиции. Този компонент от пространствената структура показва идентичността на община и повишава конкурентоспособността ѝ.

Урбанизираните територии на общинския център се явяват основен носител на растежа в рамките на територията на общината, като той се отличава със сравнително по-високо ниво на динамика в развитието и свързаната с него изменчивост на

пространствено-функционалните характеристики на отделните урбанизирани територии.

1.5 Анализ на административния капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО

Структурата и функциите на общинската администрация са определени в Закон за местното самоуправление и местната администрация съгласно който орган на изпълнителната власт в общината е кметът на общината. Кметът има следните пълномощия и задължения:

- Ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;
- Назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината, кметските наместници, ръководителите на звената на издръжка от общинския бюджет, началниците и служителите в общинската администрация, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания;
- Отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;
- Организира изпълнението на общинския бюджет;
- Организира изпълнението на дългосрочните програми;
- Организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно;
- Организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет;
- Възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите, координира и осъществява контрол за целесъобразността и законосъобразността при тяхното изпълнение. Осъществява контрол по законосъобразността на актовете и действията на кметовете при изпълнение на техните правомощия и налага предвидените административни наказания;
- Поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения, както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина;
- Председателства съвета по сигурност;
- Възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;
- Изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние, като може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата, в които се поддържат регистри за гражданското състояние, на кметските наместници и на други длъжностни лица от общинската администрация;
- Представлява общината пред физически и юридически лица и пред съда;

- Осигурява организационно-техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;
- Утвърждава устройствения правилник на общинската администрация;
- Изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;
- Оказва съдействие на етажните собствености и техните управителни органи при условията и по реда на Закона за управление на етажната собственост;
- В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди;
- Кметът на общината в случаите, определени от закона, изпълнява и функции, възложени му от централните държавни органи;
- Кметът на общината представя пред общинския съвет програма за управление за срока на мандата си в тримесечен срок от полагането на клетвата. Програмата съдържа основните цели, приоритети, дейности, сроковете за изпълнение и очакваните резултати. Кметът на общината представя пред общинския съвет годишен отчет за изпълнението на програмата.

Кметът се подпомага от общинска администрация. Съгласно длъжностното разписание, общата численост на персонала на общинска администрация Сопот е 42 бр. по служебно правоотношение са назначени 10 служители и 32 са по трудово правоотношение, 3 са свободните щатни бройки. Ръководството, включва двама заместник-кмета и секретар на общината. На пряко подчинение на кмета на общината са главния архитект, Секретар на общината, Звено ,Вътрешен одит“ и Финансов контрольор. Общинската администрация се състои от две дирекции:

Органограмата на общината приета с решение №52/26.05.2020 г. на общински съвет – Сопот, с което е одобрена общата структура и численост на „Общинска администрация“е представена във фигурата по-долу:

ОРГАНОГРАМА НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ – ОБЩИНА СОПОТ

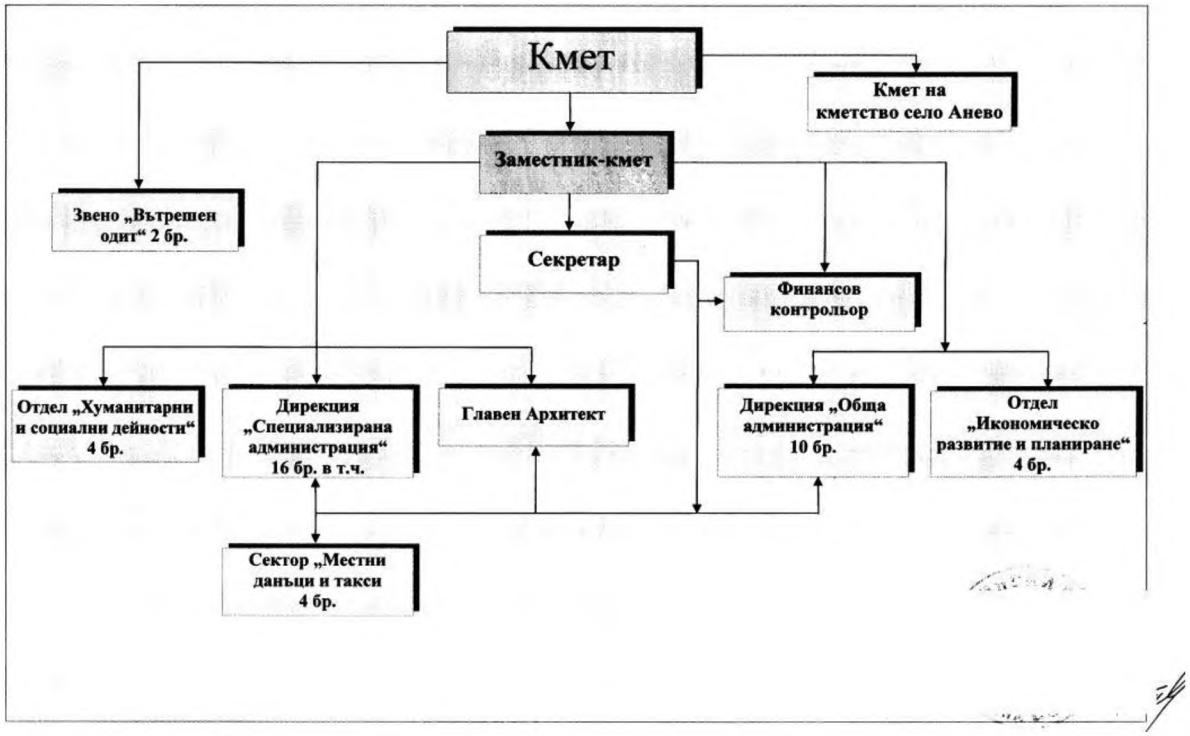

Функционалните задължения на административните звена и длъжности в Общинска администрация Сопот са определени в Устройственият правилник на общинска администрация – Сопот, утвърден от кмета на общината.

Организация на административното обслужване в общината е основана на разпоредбите на Наредбата за административното обслужване. Официалната интернет страница е основен комуникационен канал с потребителите, осигуряващ разпространението на информацията 24 часа на ден, 7 дни в седмицата. На официалната интернет страница на община в рубрика „Административни услуги“ са публикувани видовете услуги, предоставяни от общината.

В състава на общината влиза едно кметство на с. Анево, кметът на което изпълнява бюджета на община в частта му за кметството.

***Костатации**: С утвърдената численост на персонала и структура на администрацията в община Сопот са създадени предпоставки за навременно и качествено изпълнение на дейностите, регламентирани в Устройственият правилник на общинска администрация -Сопот.*

1.6 Програма за развитие на туризъм

Програмата за развитие на туризма на община Сопот е част от ПИРО в съответствие с разпоредбите от Закона за туризма (чл. 11) и е съгласувана с проект за „Програма за устойчиво развитие на туризма в община Сопот 2019 – 2023 г.“. Общинската програма за развитие на туризма следва да бъде съобразена с областната такава и да предвижда проекти, включващи мероприятия за: изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително и местните пътища. Програмата е насочена към повишаване качество и стандарта на живот общинското население в икономически, социален и психологически аспект чрез ефективно развитие на туризма. Оформянето на облика на желана туристическа дестинация, в която пълноценно се представят природните дадености, културно-историческото наследство, живите традиции и автентичен фолклор, чрез създаване на модерна визия за устойчиво развитие на сектора. Приоритет 1.4 – „Развитие на туризма“ е насочен към постигането на устойчив растеж на туризма в общината. Мерките и дейностите/проектите, включени в него, са съобразени с местните специфики и имат за цел да подобрят достъпа до туристическите атракции на територията на общината, както и да ги популяризират сред посетителите и местното население.

1.6.1 Обща характеристика на туристическата среда и анализ на културно-историческото наследство

Разположен под южните склонове на Стара планина, между реките Манастирска и Леевица, китното планинско градче Сопот има интересна история и богато културно-историческо наследство. Обитавана е от дълбока древност. Като населено място Сопот е възникнал преди около 3 хилядолетия. В района на града и землището му са открити останки от поселищен живот от времето на старожелязната епоха. По време на Одринското царство съществуват най-малко 3 селища в землището на града. Свидетелства за това са откритите в района на гара Сопот находки от монети на тракийските владетели Севт II и Севт III, а също и на Филип II Македонски, Александър Велики, Филип III Аридей и Лизимах.

В автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България” на територията на община Сопот, досега е регистриран само един археологически обект – „Ахиевото кале” с номер №АКБ-2100420, който притежава статут на недвижима културна ценност с национално значение съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН.

Но културното на общината е изключително богата и потенциалът му следва напълно да се разработи. На територията на община Сопот има декларирани 59 Недвижими културни ценности (НКЦ), като част от наи-значимите са: „Римска пътна станция и укрепено селище" намираща се в местност „ Хисарлъка" /Асарлъка/, с. Аневои, път- „Субратице – Туида- Кабиле – Ангиало".Западната крайна точка на този път е mansion Sub Radice /при с. Христо Даново/, където Подбалканският път се пресичал с „Via Trayana" – един от трите трансконтинентални пътища на римската империя , построен по времето на император Траян. Той идвал от Панония /Унгария/ , прекосявал Дакия /Юго-западна Румъния/, прекосявал Дунава при Улпия Ескус, провинция Мизия , Стара планина при Троян , Филипополис , Родопите , и се насочвал към Тракийско море /Бяло море или Егейско море/, където се свързвал с Виа Егнасия , идваща от средна и южна Италия и стигаща до Константинопол. Средновековна крепост „Ахиевото кале" и „Манастирски комплекс и некропол" са с категория - национално значение, като местоположението им е на територии от „Централен Балкан". На територията на общината са и средновековната крепост „Сопотско кале, метохът на женския манастир /скривалището на В.Левски/; манастир „Въведение Богородично"; църква „Въведение Богородично", девическото /Радиното/ училище, (описано е в романа „Под игото „ на патриарха на българската литература – Иван Вазов), църквата „Св. св. Апостоли Петър и Павел", манастирът „Св. Спас" и църквата Възнесение господне".

Със списък от 1972г. са регистрирани 32 жилищни сгради, от които: единични НКЦ без категория -24: Къщата на Веселина Вълков/Василчината къща / , Къщата на Петър Анд. Иванов /Печевата къща/, Къщата на Борис Вълков, Къщата на Никола Клаков, Къщата на Николина Йовчева /Йовковата къща/, Драгановата къща, къща на Атанас Хр. Кънчев, Къща на наследници на Бабунов, Къщата на Илия Качев, Каровата къща, Къщата на Христо Дингилев, Стара къща на Никола Р. Белизирев, Къща на наследници на Димитър Чучев, Манчевата къща, Къща на наследници на Тумбалеви, Къща на Петър Христов, Къща на Гина Чоралиева, Стара къща / плевня/ на наследници на Иван Ц.Манчев, Къщата на Кула Бъдина /Бъдината къща/, Чавдаровата къща, Къща на наследниците на Кръстю Гьоков, Къща на наследниците на Тана Павлова, Къща на Петър Г. Караджов /Караджовата къща/, Капановата къща. Единични НКЦ от предварителна категория „за сведение" е-1: Къща на Петко Недялков От регистрираните с този списък са съборени 5: Къща на Ягода Н. Тотева, Къща на наследниците на Иван Катаров, , Къща на Никола Минчев, Къща на Ганю Хр. Илиев, Къща на наследници на Иван Чавдаров. Свалена са-2 : Къщата на Крум Кечев, Къща на Тота Хр. Итева Къща на П. Нончев - обявена за единична НКЦ от местно значение с Писмо №58 от 08.01.1976г. Къща народния лечител Иван Раев - обявена за единична НКЦ от местно значение с Писмо №1578 от 02.12.1976г

От туристическа гледна точка не трябва да се пренебрегва и наличието следните недвижими културни ценности: Коковата фурна и архитектурно-строителен паметник Воденица

В града има 27 свободно течащи чешми -в дворовете , по площадите , по улиците. От тях тръгват изкуствени вади , които са навсякъде из града и с които се свързва името му – „сопоть" – поток.

Природните фактори, които представляват риск за увреждане на НКЦ и на експозиционната им среда са предимно свързани с геоложки рискове. Основен риск в това отношение е сеизмичността, определена в териториалните проучвания. Територията на община Сопот попада в VIII степен на сеизмичност по дванадесет балната таблица на Меркали. Характерни за тази степен са разрушителни трусове , налагащи обезопасяване на строителството съгласно изискванията на Правилника за строителство в земетръсни зони. Възможни са земетресения с регионално въздействие , които биха могли да причинят и вторични явления, деформации и допълнителни разрушения на обектите, които представляват недвижими културни ценности. Наличните НКЦ не са застрашени от екстензивно развиващи се процеси на урбанизация. По-сериозно влияние в това отношение оказват други съпътстващи процеси на демографска и икономическа криза и липса на документи, свързани с прилагането на специални закони или стратегически планове за развитие. Липсват пълни археологически и архитектурни заснемания и проучвания , на базата на които да се реализират мерки за консервация , реставрация и експониране на НКЦ , както и тяхното социализиране като значим елемент на културния туризъм. Недвижимите културни ценности не са експонирани, трудноотриваеми са и липсва достъп до отдалечените археологически обекти. Изложена на въздействието на природните влияния НКЦ „ Ахиевото кале" прогресивно се руши и с времето е загубила много от качествата си, информацията и въздействието си. Липсва методика за финансиране и политика за опазване , съхранение, консервация и реставрация и експониране на НКЦ.

За следващия програмен период се предвиждат мерки свързани с определеняне на режими на опазване НКЦ с посочен териториален обхват и предписания

Всяка година с решение на общински съвет се гласува културен календар на общината информираш за датата и мястото на предстоящите културни събития за цялата година. Културата като дейност в Общината се развива на основата на културно-историческото наследство и културните традиции, оставени от предните поколения и ново създаваните културно прояви.

Костатации: *Природните дадености, богатото културно и историческо наследство, живописните места, само на няколко километра от града са предпоставка за развитието на туризма. Като от една страна, това ще доведе нови възможности за развитие на малкия и средния бизнес в Общината, създаване на нови работни места, промоциране и използване на местните природни ресурси.*

1.6.2 Цели на програмата

Главна цел: Развиване на популярен, привлекателен и устойчив туризъм в общината Сопот.

Специфични цели

1. Дефиниране на проекти за: изграждане и поддържане на инфраструктурата обслужваща туризма на територията на общината;
2. Обединяване на усилията на всички заинтересовани страни в района и съсредоточаването им в осъществяването на конкретни, реалистични и смислени дейности;
3. Осъществяване на професионален и целенасочен маркетинг за реализиране на главната цел.

1.6.3 Дейности за постигане на целите

1) Поддържане и възстановяване на съществуващата инфраструктура, изфраждане на нова и обновяване на околното пространство

Осигуряване на допълнително финансиране от страна на Община Сопот за развитие на материалната база, изграждане на нови и модернизиране на съществуващите експозиции, зали, културни паметници и т.нт. и достъпа до тях ще се отрази благоприятно върху усъвършенстването на културната инфраструктура. За постигането на определената цел общината е предвидила създаването на отделна зона на въздействие – „Централна възрожденска зона на КИН и администрация“ съгласно изискванията методическите указания за изготвяне на ПИРО. Зоната е заключена между ул. „Стара Планина“, ул. „Зли Пролез“, ул. „ Добрила“, ул. „Поп Еньо Николов“, ул. „Иван Вазов“, ул. „Мир“, ул. „Ген. Карцов“, ул. „Иван Луизов“. Номерацията е съгласно НИНКН и е описана в ОУП на община Сопот. Зоната е разположена в сърцето на град Сопот и е наситена с паметници на културно историческото наследство включващи:

- ✓ Къща -музей „Иван Вазов”;
- ✓ Манастир „Въведение Богородично”;
- ✓ Църква „Въведение богородично”;
- ✓ Старото училище - гр. Сопот ;
- ✓ Църквата „Св. Апостоли Петър и Павел”;
- ✓ Къща на П.Нончев;
- ✓ Къща на Веселина Вълкова (Василчината къща);

- ✓ Къща на Петър Анд. Иванов (Печевата къща);
- ✓ Къща на Борис Вълков;
- ✓ Къща на Никола Клаков;
- ✓ Къща на Николина Йовчева (Йовковата къща);
- ✓ Къща на н-ци на Димитър Чучев и др.;

Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в селищната структура на общината придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие.

За развитието на събитиен туризъм способства наличието на съществуващи традиции. Основните културни мероприятия на територията на община Сопот са свързани с отбелязването на националните и традиционни християнски празници. В териториалния обхват на общината се честват и празниците с местно значение, които изразяват идентичността на община Сопот, а именно отбелязване на деня на освобождението на Сопот от руската армия, празника на розата, традиционния събор на плодородието в село Анево, Празника на общината – 5 септември, и подобаващо отбелязване на патронните празници на училищата в общината и др. Вазовите празници се организират всяка година от края на юни до 9 юли провеждат се тематични вечери, празници на поезията, срещи с писатели и поети, литературни четения и изложби. На рождената дата на народния поет, 9 юли, се връчва Вазовата награда за литературно творчество. Фестивалът на старата градска песен „С мечти и блянове крилати" се организира традиционно в края на юни, началото на юли, като понякога се провежда като част от Вазовите празници. Празникът на виното и любовта е ежегодно събитие в началото на февруари в местността Манастирска поляна. Старопланинският събор е под мотото "Да стоплим сърцата с вино и любов". По традиция на празника се избират най – добро бяло и червено вино от местен винопроизводител. Връчва се награда за най-вкусно домашно приготвено мезе. Излъчва се победител в конкурса за най-хубав "Вазовски мустак". В програмата на събора е и национален литературен конкурс, посветен на виното и любовта. Всяка година на празника „Св. Атанасий" в двора на църквата „Свети Петър и Павел" се прави и раздава курбан от общината за здраве и благополучие на жителите на общината. Майските дни на културата се провеждат ежегодно преди 24 май и се отличават с богата културна програма. Традиционният събор „Каракачаните – бит, душевност, култура, занаяти" се провежда през последния уикенд на май на Манастрирска поляна и представлява най - големия събор на Каракачаните в българия. Курбанът се прави за здраве и просперитет на целия етнос, чиито представители в района са над 1500 души. "Празникът на плодородието", който е и празник на с. Анево се провежда в края на септември (27.09) в селото с двудневен събор. Ден на народните будители - Националният празник се отбелязва в община

Сопот с "открит урок по родолюбие". Сирни заговезни – в с. Анево група самодейци кукери обикаля за да изгони злите духове а след това по здрач в местността Асърлъка се пали голям огън.

В Сопот, в подножието на Стара планина, се намира станцията на седалковия лифт, който е най-дългият на Балканите и който е сърцето за развитие на алтернативните форми на туризъм в региона, сред които парапланеризъм, маунтинбайк и др. Планинското градче многократно събира елита и на световния парапланеризъм, като става домакин на най- голямото и престижно събитие в този спорт – световната купа. Красивата природа, релеф и микроклимат общината предлагат чудесни условия за внасяне на нови туристически продукти и атракции. Сред приоритетите на местното ръководство е намиране на оптимални пътища за стимулиране развитието на всякакъв вид туризъм и свързаните с него отрасли, както и внасянето на все повече новости, привлекателни за туристите и местните жители. Община Сопот кандидатства за реализиране на атракционно съоръжение Rollglider, от компанията "Уолтопия". Съоръжението за свободно летене „Ролглайдер" ще се впише като едно прекрасно допълнение в Сопот и ще даде възможност на гражданите и туристите отвисоко да се насладят на природата и възрожденския дух на местността.

Спектърът на предлаганите туристически услуги, би могъл да се разнообрази включително в посока на предлагане на поклоннически туризъм и пакетни оферти. Недостатъчно са оползотворени възможностите, които близостта на Националния парк „Централен Балкан" предлага за седмичен отдих и туризъм, както и за развиване на различни видове специализиран туризъм в Община Сопот като например: наблюдение на птици и растения, познавателен и природонаучен туризъм, фотосафари, скално катерене, летен планински туризъм, природолечебен и рекреационен туризъм, и пр. Сред проблемите за развитие на туризма в района са зле поддържаната третокласна и общинска пътна мрежа, която затруднява достъпа до туристическите обекти, както и до някои от базите за настаняване на туристите. Много от потенциалните туристически атракции не са разработени по начин, който да оползотворява техния потенциал (да могат да привлекат достатъчно посетители за по-дълъг престой), а свързаната с тях прилежаща туристическа инфраструктура е незавършена, остаряла, износена или липсваща. Необезопасеният достъп до важни туристически обекти, наличието на нерегламентирани сметища и липса на изградени канализационни мрежи в малките населени места, недостатъчното осветление и благоустрояване са важни фактори, които могат да възпрепятстват развитието на качествен регионален туристически продукт. Разположеният на територията на общината обновен седалков лифт е една от входните точки към територията на Националния парк „Централен Балкан", който осигурява бърз достъп до Стара планина и стартовата зона за тандемни полети. Прилежащия към него модерен комплекс „Гнездото" включва басейн, ресторант, кафене и най-добрата джелатерия Gelato & Latte в централна България.

Трябва да се има предвид, че типично за туристите, които посещават планината е, че те планират маршрута си така, че да прекарат първата си нощувка в някоя от

хижите, а не в селищата около защитената територия. Община Сопот не прави изключение от тази практика, промяната в която крие добър потенциал за привличане на туристи. Специфичните климатични дадености на региона дават благоприятни възможности за допълнително развиване на екстремни въздушни спортове (делта- и парапланеризъм) от склоновете на Стара планина и свързания с тях туризъм. Все още е доминираща тенденцията на сезонност на зимния и рекреативен туризъм и реализацията на туристически продукти за вътрешен туризъм при постепенно, но недостатъчно подобряване на качеството на предоставяните услуги.

2) Обединяване на усилията на всички заинтересовани страни в района и съсредоточаването им в осъществяването на конкретни, реалистични и смислени дейности

Човешките ресурси са най-важните, когато говорим за развитие, по-важни от природните и културно-исторически богатства и по-важни от степента на готовност на инфраструктурата. Туризмът продава услуги, а без човешкия ресурс формирането на услуга е невъзможно. Основните начини за развитие на този ресурс е постоянна връзка и полотворна комуникация с лицата предлагащи туристически услуги. Туристическият отрасъл създава най-много работни места в ЕС, като за България този дял е дори по-висок и представлява над 10,8% от БВП. Във връзка със което общината предвижда:

- Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;
- Провеждане на периодични срещи с местните предприемачи, с цел обсъждане на текущи проблеми, в сферата на туризма;
- Привличане туроператори и туристически агенти, както и туристически организации;
- Обучение на служители за подаване на информация за туристически портали и сайтове на туроператори.

Основният орган осъществяващ връзката между хората от туристическия бранш и общинате е Консултативният съвет по въпросите на туризма в Община Сопот, който е консултативен орган към кмета на Община Сопот за осъществяване на сътрудничество и координация в областта на туризма. Неговият брой и поименен състав се определят със заповед на кмета на общината. В състава му участват с равен брой представители на местната администрация и на национални, регионални или общински музеи, от една страна, и на туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, и други физически и юридически лица, които имат отношение към развитието на туризма, от друга страна. Консултативният съвет по въпросите на туризма обсъжда и одобрява програмата за развитие на туризма на територията на общината и отчета за нейното изпълнение, прави предложения до кмета на общината и дава становища по въпроси, свързани с развитието на туризма на територията на

общината, включително за размера на туристическия данък и неговото разходване, и за членство на общината в съответната организация за управление на туристическия район.

3) Планиране на целенасочен маркетинг на избраните туристически продукти

Основните целеви групи, към които е насочен предлагания туристически продукт са:

- туристи, почитатели на културния туризъм;
- организирани групи посетители (всякакви възрасти, неспециализиран интерес, вкл. групи, идващи да пазаруват и ученически групи на екскурзия);
- бизнес-туристи;
- преминаващи през Сопот;
- участници в конференции, конгреси, семинари и пр., провеждани в Сопот;
- членове на различни мрежи и/или клубове, напр. БТС, мрежата на Евровело маршрутите – организиране на специални събития и срещи за тях в Сопот.

Община Сопот не може да определи с прецизност какви ще са туристическите продукти и услуги, които ще се предлагат на теритоията й, защото същото е преценка на туроператорските и туристическите агенции, които са легитимните лица да извършват туристическа дейност съгласно Закона за туризма. Общината иска да разработи качествена маркетинговата стратегия, която да облекчи и стимулира дейността им. Предвидените минимални мерки в общинската маркетингова стратегия са:

- Издаване карта на Сопот с туристическите обекти;
- Туристически сайт на Сопот с актуална информация за туристическите обекти – локация, работно време, цени и др. ;
- Създаване на Facebook, Twitter, Instagram страници и профили
- Създаване и разпространение на брошури, визитки, туристически карти, афиши и др. туристически информационни рекламни средства;
- Изпълване на Културен информационен център Сопот със съдържание;
- Изготвяне на рекламен клип;
- Отпечатване на каталог на предлаганите допълнителни услуги (с контакти и всякаква друга полезна информация) и разпространяване сред хотели, институции, заведения за хранене и прочее; възможно е да се обновява всеки сезон;
- Разпращане на този каталог до всички регистрирани туроператори и агенции в БГ;
- Производство и продажба на местни сувенири;
- Установяване и поддържане на контакт (изпращане на актуални оферти) до различни мрежи и клубове по интереси, с които може да се направи връзка;

- Организиране на инфо-турове за журналисти и туроператори – може да съвпаднат с дадени туристически прояви;
- Монтиране на указателни табели за организирани на туристически маршрути;
- -Културен календар.

Почти всеки проект/дейност от Програмата за реализация на ПИРО Сопот има комплексен характер и допринася за едновременното постигане на различни цели – икономически, социални, екологични. Поради, което не всички са ситуирани в приоритет 1.4, а ще се открият в Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“, Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“, Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“ и т.н.

1.7 Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Селищната мрежа е пространствена форма на организация на обществения живот. Влияние върху развитието на селищната мрежа оказват социално-икономическите фактори, индустриализацията, развитието на транпорта, строителството и др. Степента на урбанизация е процентът от общото население на страната /или даден регион, община/, което живее в градовете. Темпът на урбанизация представлява увеличаването на пропорцията на гражданите за определен период. Процесът на урбанизация на даден регион има отчетливи ефекти върху икономиката и екологията му.

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНА СОПОТ СПОРЕД ГЪСТОТАТА НА ОБЩИНСКАТА ПЪТНА МРЕЖА , КМ/КВ КМ						
Община	Гъстота км/кв км	Ниска под 0,1-0,10	Под средна под 11-0,15	Средна 0,16-0,20	Над средна 0,21-0,30	Висока 0,31 -над
Сопот	**0,07**	**X**				

Селищната структура на общината е съставена само от две населени места- град Сопот е административен, културен и социално-икономически център в общината. Урбанистичната мрежа е равномерно разпределена в пространствената структура на общината. Територията на общината е 54,895 km2 заема 17-о, предпоследно място сред 18-те общините на областта, което съставлява 0,92% от територията на област Пловдив /NUTS 3/ и 0,25% от територията на Южен централен район за планиране /NUTS 2/.

Град Сопот е от четвърто йерархично ниво - - малки градове с микрорегионално значение в територията на групи общини – според НКПР. Стимулирането на техните

центрове е важно, за да могат да предлагат необходимите първични услуги на населението както и работни места извън земеделската функция

Общата площ на урбанизираните теритоии в община Сопот е 124.99 ха или 2.27% от общата й площ. От нея жилищната площ заема 105.89 ха, производствените терени 7.7 ха, обществено обслужващите терени заемат 4,52 ха, а площите на терените за спорт и атракции заемат 4.03 ха. Уличната мрежа в Сопот включва около 30 км, от които само 75% е с трайна настилка (асфалтова или паважна).

Жилищната територия на град Сопот е 105.89 ха или 85% от територията на града. Застрояването на града е с преобладаващо с улично-кварталана структура и индивидуални парцели. Едноетажните жилищни сгради заемат 53.1%, двуетажните – 34.6%, триетажните – 9.7%, а четириетажните са 1%. Основната част от жилищния фонд е изграден след Втората световна война и значителна част от него се нуждае от обновяване. Извън града производствените терени са 45.17 ха съсредоточени предимно в промишлената зона северно от града. Като цяло производствените терени са недостатъчни за осигуряване на трудова заетост на населението. Зелените площи (паркове и градини) заемата 2.85 ха, които са недостатъчни защото на обитател от града се падат по 3 кв.м. при норматив 8 кв.м. на жител съгласно чл. 31 от Наредба 7 за Правила и норми на устройството на териториятра.

Община Сопот е разработила годишната програма за управление и разпореждане с имоти – общинска собственост на основание разпоредбите на чл. 8, ал. 9 от Закона за общинската собственост и чл. 4, ал. 3 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество в Община Сопот. Придобиването, управлението и разпореждането с имоти и вещи – общинска собственост, се извършват под общото ръководство и контрол на общинския съвет, който приема програмата за управление и разпореждане с имоти общинска собственост. Общинската програма цели финансовата стабилност и обезпеченост чрез генериране на приходи в общинския бюджет от събиране на наеми, приходи от концесии, право на ползване, продажби, право на строеж и други. Предвидени имоти от общинския фонд за отдтаване под наем, право на временно ползване или аренда са общо 42.

1.8 Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници

Спрямо административно-териториалното деление на Република България, община Сопот се включва в състава на област Пловдив. Общината е тя е третата отзад напред най-малка община в България, като по-малки от нея са Община Перущица и община Челопеч. В рамките на област Пловдив границите ѝ са следните: на север – община Стамболийски, на североизток – община Перущица, на изток – община Родопи, на юг – община Девин, Област Смолян и на запад – община Брацигово, Област

Пазарджик. Пътната инфраструктура осигурява удобна връзка със съседните общини. Налице е обективна възможност за ефективно инегриране и кооперираме между общините с цел решаване на междуобщински проблеми и съвместно развитие на туризма в областта.

От съществено значение за общината са връзките с областният център гр. Пловдив. Като предимство на района в ИТСЮЦР е осигурената степен на транспортната достъпност и свързаност, допринасяща за бърз и удобен достъп до различни пазари, мобилност по отношение прилагането на труд и ползването на услуги.

1.9 Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на общината

На територията на община не се предвижда изграждане на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, през общината на преминават пътища от широкообхватната европейска TEN-T мрежа. Но се очаква изграждане на нова индустриална зона „Сопот". Което ще спомогне за повишаване на привлекателността на територията за развитие на икономически дейности. Като инструмент за насърчаване на инвестициите индустриалните зони се превръщат във важен елемент на държавната и местна политика.

1.10 SWOT-анализ

SWOT-анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на съответната територия и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието. Настоящият анализ разглежда четири фактора (силни страни, слаби страни, възможности и заплахи), които да предоставят необходимата рамка за изготвяне на организационната стратегия и посока на развитие на община Сопот. При разработването на SWOT-анализът е приложен комплексен анализ на съвременната ситуация в общината за проблемите и потенциалите за развитие:

Таблица : SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
► Богато природно и културно наследство, благоприятен микроклимат и разнообразен ландшафт, създаващи условия за развитие на различни форми на туризъм;	● Бедни полезни изкопаеми /само инертни материали;
► Благоприятно географско положение и наличие на добри транспортни връзки;	● Недостатъчно собствени приходи на общината;

► Развита електропреносна, телекомуникационна и пощенска мрежа;	● Тенденция на намаляване на населението в общината;
► Опит и традиции в дървообработването;	● Отчасти амортизирана пътна, съобщителна и ВиК инфраструктура;
► Наличие на екологично чисти територии, благоприятен климат, богато биоразнообразие;	● Отчасти амортизиран сграден фонд (жилищен, промишлен, публичен), с ниска енергийна ефективност;
► Благоприятна среда за развитие на културни и творчески индустрии;	● Слаба инвестиционна активност;
► Липса на сериозни източници на замърсяване;	● Наличие на рискови социални групи;
► Опит и традиции в растениевъдството и животновъдството;	● Ниска конкурентоспособност на местните продукти от хранителновкусовата и дървообработвателната промишленост;
► Развита, диверсифицирана икономика, доминирана от преработвателна индустрия;	● Липса на координирани усилия за разработване, предлагане и промотиране на комплексен туристически продукт;
► По-добро икономическо състояние на общината в сравнение с голямата чат от общините в страната;	● Липса на достатъчен финансов ресурс за опазване и поддържане на културно-историческото и духовното наследство;
► Увеличен брой предприятия и увеличена стойност на приходите на предприятията през последните 5 години;	● Продължаващо намаляване на учениците и децата в образователните заведения;
► Наличие на квалифицирани кадри в социалната сфера, добре функциониращи структури, предоставящи разнообразни социални услуги;	● Липса на координирани усилия за разработване, предлагане и промотиране на комплексен туристически продукт;
► Изграден капацитет за привличане и реализиране на проекти с европейско финансиране.	● Липса на организирани пазари, борси, изкупвателни пунктове.
Възможности	Заплахи
∞ Осигуряване на необходимия финансов ресурс от национални и международни програми за реализация на проекти на територията на общината;	○ Последици от Пандемията;

∞ Стимулиране предлагането на иновативни продукти и услуги от икономическите субекти, развиващи дейност в община Сопот. Създаване и развитие на иновационни клъстери.	○ Продължителна икономическа криза, допълнителен спад на икономическата активност и намаляване на заетостта;
∞ Запазване и развитие на утвърдените сектори на икономиката, чрез технологично обновяване и насърчаване на иновациите:	○ Продължаващо намаляване на населението;
∞ Създване на пакет от стимули и мерки за привличане на инвестиции и подпомагане на малкия и среден бизнес;	○ Продължаващата тенденция към увеличаване на броя на регистрираните безработни в Бюро по труда през годините
∞ Развитие на културни и творчески индустрии;	○ Нестабилна, често променяща се данъчна и осигурителна политика на държавата;
∞ Развитие на комплексен туристически продукт на базата на доброто съчетание на антропогенни фактори и богати природни ресурси.Популяризиране на дестинация Сопот	○ Неблагоприятни миграционни процеси;
∞ Използване на наличния финансов ресурс, вкл. през следващия планов период за подобряване на енергийната ефективност на публичния, производствения и частния сграден фонд;	○ ”Миграция” на производства към райони с пониски разходи;
∞ Изграждане на възобновяеми енергийни източници;	○ Продължаващи негативни тенденции, свързани със здравното състояние нанаселението и липса на интерес за физическа активност при подрастващите;
∞ Изграждане и развитие на публично-частни партньорства;	○ Влошаване на качеството на събития от културния календар на общината и загуба на публики;
∞ Разработване на общинска стратегия за привличане на инвестиции;	○ Задълбочаваща се амортизация на сградния фонд и нарастване броя на опасните сгради;

∞ Международно сътрудничество с организации и органи на управление;	○ Забавяне на процедурите при реализиране на инвестиционните намерения и инфраструктурни проекти поради липса на пълна кадастрална и устройствена основа и проектна готовност.
∞ Благоприятна данъчна политика а;	○ Климатични промени и произтичащите заплахи свързани с тях;
∞ Запазване доброто състояние на околната среда с цел развитие на общината като туристическа дестинация;	○ Липса на постоянен контрол по отношение опазването на компонентите на околната среда;
∞ Развитие на биоземеделие и подобряване на почвеното плодородие;	○ Липса на ефективност на регионалната политика на държавата и на реформи за финансова децентрализация на местното самоуправление;
∞ Разкриване на нови социални услуги;	○ Невъзможност за реализиране на иновативни инициативи и политики, поради липса на законови регламенти;
∞ Продължаващо възстановяване и модернизация на спортните бази и откриване на нови спортни обекти.	○ Невъзможност на общинския бюджет да осигури необходимото съфинансиране при усвояването на средствата от ЕС.

1.11 Спорт

България е традиционно спортна държава, но за съжаление в годините на прехода се появи остър недостиг на финансиране както на професионалния спорт, така и на масовия и училищния спорт. Спортът е много важен за правилното израстване на нашите деца и развитието на младежите. Спортуването допринася за изграждането на различни качества от физическо, емоционално, психологическо, социално и морално естество, както и за подобряване на здравето на населението. Много хора са непрекъснато в движение. В Европа всеки четвърти човек практикува спорт на открито поне веднъж седмично.

Аматьорските спортни клубове в Република България, каквито са съществуващите в Община Сопот, се регистрират по реда на Закона за юридическите

лица с нестопанска цел, под формата на сдружения. На територията на община Сопот развиват активна дейност само един спортен клуб футболен клуб – Сопот.

В общината е изградена добра спортно-материална база, позволяваща развитието на различни видове спорт. Спортната инфраструктура на общината включва Градския стадион, в който са обособени освен терена на стадиона и две спортни площадки. Всяка от трите училищни сгради в общината също разполага със спортни площадки, но те се използват предимно за целите на учебните занятия. На територията на община Сопот функционира ФК "Сопот", в който са създадени мъжки, юношески и детски футболен отбор. Мъжкият футболен отбор се състезава в "А„ областна група мъже. Основната спортна дейност се развива в училищата на територията на общината.

2. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027

Съгласно чл. 13, ал.1 от ЗРР, ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. Разработва се за срок от 7 години.

Съгласно чл. 13, ал. 2 ЗРР ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

ПИРО като стратегически документи обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО като част от системата от стратегически документи интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на общинитата, като отчита разработените инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. В унисон с тях е и планирането и изпълнението на интегрирани подходи за териториално и градско развитие и на местни инициативи, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие. ПИРО следва да бъде разработен, като стратегически и

програмен документ, който определят средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Сопот (и нейния център-град Сопот) и връзките ѝ с други общини, в съответствие с другите документи за планиране на регионалното развитие, като съдържат конкретни параметри за развитието на територията и планират ресурсната обезпеченост на изпълнението.

Стратегическата рамка за развитие на община Сопот представлява логическа и функционално-времева проекция на идентифицираните и оценени сравнителни предимства, потенциали и проблеми на територията на общината. Същата е пряко насочена към осигуряването на необходимите предпоставки, генериращи осезаем приобщаващ растеж на общинската икономика, смекчаване на вътрешнообщинските дисбаланси и осигуряването на адекватна на нуждите на местната общност и бизнеса среда, инфраструктурна осигуреност и обслужване.

Чрез комплексна и интегрирана интерпретация на оценените сравнителни предимства, ресурси, нереализирани потенциали и съществуващите проблеми бе формулирана **стратегическата рамка на документа**, чиято логика включва формулиране на визията за развитие, дефиниране на основни стратегически цели, приоритети, специфични цели и свързаните с тях конкретни мерки.

Като цяло разработеният план за интегрирано развитие на община Сопот цели да намери необходимия баланс между интересите на ключовите заинтересовани страни: държавните и местни власти, бизнеса, неправителствените организации и местните общности в рамките на общината. От друга страна, община Сопот като част от пространството на област Пловдив и Южен централен район за планиране има значение за осигуряване на оптималното функциониране на системата за регионално развитие в областта и в региона.

Стратегията на настоящия ПИРО е направена съобразно утвърдените теоретични модели и съвременни практики в сферата на стратегическото планиране на местното развитие. Приложено е съчетание от няколко основни принципа.

Приемственост и съгласуваност: документът е разработен в рамките на съществуващия европейски и национален нормативен и стратегически контекст на политиката на регионално развитие, съобразен е със съществуващите действащи стратегически и планови документи в рамките на област Пловдив и Южен централен район за планиране;

Устойчивост: ПИРО акцентира върху цели и мерки, които ще оказват устойчив интегриран позитивен ефект върху териториалното развитие;

Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения;

Аргументираност На основата на закономерностите в местното развитие, обобщени от общественото мнение и синтезирани в резултатите от проведения анализ се структурира съдържанието на ПИРО;

Координация вътре и между управленските звена на всички равнища, носещи отговорността за постигане на очакваното състояние на общината към хоризонта на планирането – 2027 г.;

Публичност. ПИРО е формулирана съвместно с множество представители на община Сопот, чрез проведената серия от дискусии с различни целеви групи;

Информационно обезпечаване чрез събиране, обработка и синтез на данни от

разнообразни и точни източници на информация;

Обвързване и интегритет на действията, заложени в различните секторни политики и програми за постигане на комплексен социално-икономически ефект;

Оперативност. ПИРО завършва със съвкупност от мерки, чиито конкретни дефиниции дават възможност за предприемането на ясни действия и реализация на мотивирани проекти през следващите седем години.

Отвореност и адаптивност на стратегическите намерения към променящите се условия на средата, в която се реализира ПИРО.

Подходът за изграждането на стратегическата част обединява резултатите от проведения анализ и прилежащата му оценка /синтезен SWOT анализ и пресичане на SWOT компонентите/, разнообразните мнения от граждани представени чрез различни информациоони канали на общината, както и основните насоки от действащите законодателни и стратегически документи. Всеки от посочените компоненти е сведен до списък от ключови приоритети в развитието на община Сопот, обединени в общ **набор от ключови теми за развитие** на основата на които се построява и цялата стратегия за развитие на общината.

Социално-икономическия анализ на състоянието в общината завършва със синтезиран SWOT анализ, отбелязващ силните и слабите страни на общината, заедно с възможностите и заплахите от прилежащия регионален и национален контекст.

1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА НА ПИРО 2021-2027 Г.

Настоящата стратегическа рамка за развитие на община Сопот е разработена в съответствие с методите и подходите на стратегическото индикативно планиране на местното и регионално развитие. Планирането е разглеждано като комплексен динамичен и пространствено обусловен процес, задвижван от нуждите и желанията на местната общност, съобразени със съществуващите нормативни и стратегически изисквания на развитието в европейски, национален и регионален план, отчитащи

сравнителните предимства и местен потенциал на територията, включително културните и духовни традиции на общността.

ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г. е разработен в съответствие с предвижданията на Националната програма за развитие: България 2030, Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (НКПР) и нейната актуализация от 2019 г. (АНКПР), Интегрирана териториална стратегия за развитие на северен централен регион, Социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД, проект ЕВРОПА 2030 „Предизвикателства и възможности“ и проекти на оперативните програми за периода 2021-2027 г.

СЪОТВЕТСТВИЯ НА ПИРО 2021-2027 Г. С ЕВРОПЕЙСКИТЕ, НАЦИОНАЛНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

ПИРО е в съответства с целите и приоритетите на ЕС в областта на ***регионалната политика и стратегията „Проект Европа 2030 — предизвикателства и възможности ”*** основна цел на политиката до 2030 г. е ускоряване на икономическото сближаване в рамките на ЕС, чрез целенасочена и фокусирана правителствена подкрепа за повишаване на специализацията в продукти и отрасли, характеризиращи се с по-висока технологична и научноизследователска интензивност, което ще позволи заемането на по-добри и по-престижни позиции в глобалните вериги на стойността. Своевременната технологична трансформация на икономиката и повишаването на ресурсната ефективност имат потенциала да я изведат на по-висока траектория на растеж, доближавайки жизнения стандарт на българския гражданин до средноевропейските нива.

Основен стратегически документ, който очертават политиките за развитие на България за следващите години е Националната програма за развитие: **България 2030**. Националната програма за развитие: България 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи. Той детерминира визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения.

При изработването на ПИРО са взети предвид основните цели на правителството, заложени в Програмата, за периода до 2030 г, които са:

– Технологична трансформация

– Демографски подем

– Намаляване на неравенствата

Реализирането на стратегическите цели е предвидено посредством целенасочени политики и интервенции, групирани в пет взаимосвързани и интегрирани оси на развитие:

- **Ос 1 Иновативна и интелигентна България**

Тази ос на развитие акцентира върху повишаването на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж. В рамките на тази ос правителството определя три национални приоритета:

1. Образование и умения
2. Наука и научна инфраструктура
3. Интелигентна индустрия

- **Ос 2 Зелена и устойчива България**

Основният фокус на тази ос на развитие е устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план. Предвидени са три национални приоритета за изпълнението на тази ос:

1. Кръгова и нисковъглеродна икономика
2. Чист въздух и биоразнообразие
3. Устойчиво селско стопанство

- **Ос 3 Свързана и интегрирана България**

Осигуряването на предпоставки за повишаването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, каквито са подобряването на транспортната и цифрова свързаност, както и насърчаването на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал, определя политиките, включени в тази ос. За тяхната реализация мерките са групирани в три национални приоритета:

1. Транспортна свързаност
2. Цифрова свързаност
3. Местно развитие

- **Ос 4 Отзивчива и справедлива България**

Тази ос на развитие е фокусирана върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции. Специален акцент на политиката върху групите и индивидите в неравностойно положение ще позволи постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделен просперитет за всички. Тази цел се адресира от два национални приоритета:

1. Институционална рамка

2. Социално включване

- **Ос 5 Духовна и жизнена България**

Политиките ще адресират подобряването на здравния статус на населението, като ключов детерминант на качеството на живот, но също и като необходимо условие за включването му в заетост и социална активност, както и духовни потребности на индивида да осигури предпоставки за превръщането му в творческа и пълноценна личност. За нейното реализиране правителството определя два национални приоритета:

1. Здраве и спорт

2. Култура, наследство и туризъм

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и нейната актуализация 2019 г. (**АНКПР**) е интегрирането на целите на НСРР 2012- 2022 г.

При изработвнето на ПИРО на община Сопот са съблюдавани трите стратегически цели на АНКПР, както и техните специфични цели и приоритети, които служат за координираща платформа на всички секторни политики с териториални измерения:

Стратегическа Цел 1: Териториално сближаване – чрез подобряване на свързаността на всички нива, укрепване на мрежата от градове-центрове и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество

Специфична цел 1.1. Интегриране в европейското пространство

Специфична цел 1.2. Полицентрично териториално развитие

Специфична цел 1.3. Съхранено природно и културно наследство

Стратегическа Цел 2: Икономическо сближаване - чрез подкрепа за развитие и подобряване качествата на регионалните потенциали и опазване на околната среда

Специфична цел 2.1. Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа

Специфична цел 2.2. Стимулирано развитие на специфични територии

Стратегическа Цел 3: Социално сближаване - чрез създаване на равностойни условия за развитие и реализация на човешкия капитал

Специфична цел 3.1. Пространствена свързаност и достъп до услуги

Специфична цел 3.2. Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги

В Интегрираната териториална стратегия за развитие на южен централен район са отразени **насоките на политиката на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г.** Пет основни Цели на политиките (ЦП) ще стимулират инвестициите на политиката на сближаване на ЕС в периода 2021—2027 г.:

ЦП 1 - По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;

ЦП 2 - По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска;

ЦП 3 - По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;

ЦП 4 - По-социална Европа — реализиране на европейския стълб на социалните права;

ЦП 5 - Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии.

В контекста на дефинираните нужди за развитие и посочената стратегическа рамка са определени стратегическите приоритети за развитие и пространствена организация на южен централ район описани в **Интегрирана териториална стратегия за развитие на южен централен регион**:

ПРИОРИТЕТ 1: Засилване на конкурентните позиции на южен централен район чрез инвестиции във факторите на растежа

Специфична цел 1.1. Подкрепа на регионалната икономика за иновативност и технологично развитие и повишаване на добавената стойност

Специфична цел 1.2. Подобряване на цифровизацията на икономиката на ЮЦР

Специфична цел 1.3. Добро образование, професионално развитие и нови знания

Цел 1.3.1: Образование и обучение адекватни на потребностите за развитие

Цел 1.3.2: Създаване на възможности за професионална заетост

Специфична цел 1.4. Подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството

Цел 1.4.1: Насърчаване на предприемачеството

Цел 1.4.2: Създаването на нови или развитие на съществуващите бизнес, индустриални и технологични паркове на територията на района

Специфична цел 1.5. Развитие на конкурентни сектори базирани на местните ресурси

Цел 1.5.1: Устойчиво развитие на селското стопанство

Цел 1.5.2: Устойчиво развитие на туризъм

ПРИОРИТЕТ 2: Подобряване на социалната и екологична среда

Специфична цел 2.1. Подобряване на достъпа до качествени здравни, социални, културни услуги и спорт

Цел 2.1.1: Осигуряване на равен достъп до качествени здравни услуги

Цел 2.1.2: Равен достъп до специализирана дългосрочна грижа и социално включване.

Цел 2.1.3: Подкрепа на местни културни средища и опазване на културното наследство

Цел 2.1.4: Подобрен достъп до спорт и спортни услуги

Специфична цел 2.2. Подобряване на екологична инфраструктура

Цел 2.2.1: Подобряване на вик инфраструктурата

Цел 2.2.2: Развитие на енергийната инфраструктура

Специфична цел 2.3. Ориентиране към по-зелена, нисковъглеродна икономика

Цел 2.3.1: Енергия от възобновяеми източници

Цел 2.3.2: Подобряване на енергийната ефективност на обществената инфраструктура, жилищния фонд и предприятията

Цел 2.3.3: Инвестиции и опазване богатото биологично разнообразие на ЮЦР

Цел 2.3.4: Превенция и защита от рискове от бедствия и климатични промени

ПРИОРИТЕТ 3: По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата

Специфична цел 3.1. Подобряване на транспортната и цифрова свързаност и достъпност

Цел 3.1.1: Подобряване на свързаността на района в регионален, национален и международен план

Цел 3.1.2: Цифрова свързаност и електронни услуги

Специфична цел 3.2. Подкрепа за балансирано пространствено развитие

Цел 3.2.1: Развитие на градските райони

Цел 3.2.2: Подобряване на жизнеността на селските райони

Цел 3.2.3: Подпомагане на зони със специална структурна нужда от действие, стагниращи и слаборазвити

Специфична цел 3.3. Развитие на териториално сътрудничество

Приемственост с **ОПР на община Сопот 2014-2020 г.** Настоящият документ е изготвен в съответствие с ОПР на община Сопот за периода 2014-2020 г. с визия за развитие „Община Сопот – екологично чиста територия, атрактивна за развитие на туризъм, с добре устроена и привлекателна жизнена, инфраструктурна, културна, икономическа и бизнес среда, подобрен стандарт на живот и повишен ръст на заетост и доходи“. Визията на общински план за развитие за периода 2014-2020 г. бе планирана за постигне чрез последователно осъществяване на 3 стратегически цели, 3 приоритета, 10 специфични цели и прилежащите им мерки.

Кохезия с Европейския план за възстановяване.

На 26 май Европейската комисия представи обширен план за възстановяване на Европа, за чието изпълнение ще бъде мобилизиран пълният потенциал на бюджета на

ЕС. С плана ще се подпомогне преодоляването на икономическите и социалните последици от коронавирусната пандемия, задвижването на европейското възстановяване и запазването и създаването на работни места. Благодарение на инструмента Next Generation EU, разполагащ със 750 милиарда евро, както и на целенасочените увеличения на дългосрочния бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г. общият финансов капацитет на бюджета на ЕС ще достигне 1,85 трилиона евро.

На 21 юли 2020 г. лидерите на ЕС постигнаха съгласие по този план за възстановяване и многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., поемайки курс към излизане от кризата и поставяне на основите на една модерна и по-устойчива Европа.

Инструментът Next Generation EU ще бъде разгърнат в рамките на три стълба:

1. Оказване на подкрепа на държавите членки за тяхното възстановяване и съвземане и за излизането им от кризата още по-силни;

2. Даване на тласък на икономиката и мобилизиране на частните инвестиции;

3. Извличане на поуки от кризата и справяне със тратегическитепредизвикателства, пред които е изправена Европа.

ПИРО на община Сопот представлява съчетание на 3 стратегически цели, 14 приоритета и 93 мерки, насочени към развитие на икономиката, туризма, техническата инфраструктура, намаляване на бедността, опазване на околната среда и повишаване капацитета на общинската администрация. Формулираните предложения за развитие отчитат законодателната и стратегическата рамка на регионалното развитие в европейското и националното пространство. Структурата и посланията на стратегическата част съответстват на постановките в ЗРР, ППЗРР, „Методическите указанияа за разработване и прилагане на ПИРО 2021-2027 г.“ и не противоречат на законодателството в сферите устройство на територията, опазване на околната среда и културното наследство.

За подбора на аргументирани, изпълними и съответстващи на местните ресурси и специфика предложения е приложен специфичен подход, включващ компонентите на SWOT, проучените обществени потребности и препоръки, както и насоките на стратегическите документи от по-високо ниво.

Предложена е ясна структура, респектираща идея за интегрирания подход в стратегическото планиране - изведените цели се разгръщат в единството на очертаните приоритетни области. По този начин се постига синергичен ефект между резултатите на отделните приоритетни области, като за осъществяването на дадена цел допринасят повече от един приоритет.

ВИЗИЯ

Визията на община Сопот за периода 2014-2020 г. беше „Община Сопот – екологично чиста територия, атрактивна за развитие на туризъм, с добре устроена и привлекателна жизнена, инфраструктурна, културна, икономическа и бизнес среда, подобрен стандарт на живот и повишен ръст на заетост и доходи“. Това е всеобхватна и обобщена, но еднозначна и разбираема визия и краткия период от 7 години тя не е загубила актуалността си, защото правилната ѝ насоченост е потвърдена, а обрисуваното желано състояние все още не е напълно постигнато.

В тази връзка визията за новият програмен период 2021-2027 г. запазва и пренася основното ѝ звучене и желан резултат, като я допълва с някой от обновените цели и мерки в новите европейски, национални, регионални и местни стратегически документи.

Също така са отчетени реалните оценки, в следствие анализа на социално-икономическото развитие, препоръките, дадени в областната стратегия за развитие на община Сопот, анализа на силните, слабите страни, възможностите и заплахите за общината, оперативните програми, финансирани от фондове на ЕС и новите цели и приоритети на Кохезионната политика на ЕС.

ВИЗИЯ НА ПИРО 2021 – 2027 Г.:

Община Сопот – просперираща община с развита кръгова икономика, екологично чиста територия, атрактивна за развитие на туризъм. Община с достъпна, ефективна и устойчива здравна система, конкурентоспособна среда и младежка заетост.

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г.

ГЛАВНАТА ЦЕЛ НА ПИРО Е:

Постигането на интегрирано устойчиво развитие, привличане на инвестиции, насърчаване икономическата активност, повишаване стандарта на живот и преодоляване на демографската криза, чрез стабилни темпове на икономически растеж на основата на собствени и привлечени ресурси и местения потенциал на територията.

За постигането на главната стратегическа цел в ПИРО са заложени 3 стратегически цели, 14 приоритета и 93 мерки, насочени към развитие на икономиката, туризма, техническата инфраструктура, намаляване на бедността, опазване на околната среда и повишаване капацитета на общинската администрация. Към момента не всички

фигурират в приложенията на програмата с оглед на факта, че конкретни дейности от към тях са в процес на планиране

Съответствие на стратегическите цели на ПИРО на община Сопот за периода 2021 –2027 г. с целите в основните стратегически документите на областно, регионално и национално ниво			
ПИРО община Сопот	**Интегрирана териториална стратегия за развитие на южен централен регион:**	**Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.**	**Националната програма за развитие: България 2030**
Стратагическа цел 1. „Подем в икономическото развитие на общината“.“	**ПРИОРИТЕТ 1: Засилване на конкурентните позиции на южен централен район чрез инвестиции във факторите на растежа**	**Стратегическа Цел 2: Икономическо сближаване**	**Ос 1 Иновативна и интелигентна България; Ос 2 Зелена и устойчива България**
Стратагическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“	**ПРИОРИТЕТ 2: Подобряване на социалната и екологична среда**	**Стратегическа Цел 3: Социално сближаване**	**Ос 4 Отзивчива и справедлива България; Ос 5 Духовна и жизнена България**
Стратагическа цел 3. „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	**ПРИОРИТЕТ 3: По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата**	**Стратегическа Цел 1: Териториално сближаване**	**Ос 3 Свързана и интегрирана България**

<u>Стратегическа цел 1.</u> ***„Подем в икономическото развитие на общината“.***

Реализацията на целта ще доведе до силен икономически растеж и до нарастване на благосъстоянието на жителите на общината, което ще се постигне като се подкрепи привличането на нови инвестиции и стратегически инвеститори, използване на средствата по европейските програми, внедряването на иновациите, качествено образование и обучение, насърчаване на заетостта и социално сближаване. По този начин ще се осигури висока производителност и ще се подкрепят малките и средните предприятия (МСП) и земеделските стопанства, които са основни целеви групи на политиките за конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Стратегическата цел 1 съдържа 6 приоритета и 36 мерки, които се очаква да допринесат за постигането на по-висок икономически растеж, за намаляване на

безработицата, както и за нарастване на инвестициите в дълготрайните материални активи, на преките инвестиции и повишаване на производителността.

За реализиране на тази цел планираните мерки са групирани в следните приоритети:

Приоритет 1.1. ***„Привличане на инвестиции“***, ще осигури създаване на условия за развитие на бизнес среда, благоприятстваща иновациите и инвестициите в развитие на цифровата инфраструктура, производства и услуги с висока добавена стойност, високи технологии и финансиране на стартъпи. Ще се насърчи предприемачеството, прехода към Индустрия 4.0 и развитието на публично-частни партньорства. Ще се подкрепи създаването на нови МСП. При залагане на мерките на приоритет 1.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за иновации и конкурентоспособност (ОПИК) 2021-2027 г. Финансовата осигуреност е необходима за по-висок бъдещ растеж в бъдеще и ще осигури подобряване на сравнителните позиции на общината.

Приоритет 1.2. ***„Насърчаване на иновациите“***. За икономически подем е необходимо модернизиране на производствената база, внедряване на нови технологии и иновации за по-голяма конкурентоспособност и по-добро качеството на произвежданите продукти. Тези мерки ще доведат до интелигентен и устойчив местен растеж.

Капацитетът за научни изследвания, знания и иновации зависи от широк спектър фактори: стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики, развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите и създаване на центрове за върхови постижения, местни лаборатории за технологични изпитвания и др., които са предвидени, като мерки към настоящия приоритет при залагането на които беше обърнато специално внимание на специфичните цели на оперативна програма за иновации и конкурентоспособност (ОПИК) 2021-2027 г.

Приоритет 1.3. ***„Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“***

Дългосрочната безработица може да има сериозни неблагоприятни последици за икономиката на общината. Чрез приоритета ще се увеличат възможностите на търсещите работа, което ще допринесе за растежа на заетостта, намаляване на безработицата и зависимостта от обезщетения. Според Националната програмата за развитие „България 2030” увеличаването на съгласуваността между потребностите на бизнеса и обществото, от една страна, и програмите във висшето образование и в професионалното образование и обучение от друга, ще остане ключов аспект на политиките. Ще се стимулира по-тясното сътрудничество и комуникацията между частния и публичния сектор в рамките на учебния процес. Тези дейности ще са и от ключово значение за подобряването на качеството на висшето образование и стимулирайки актуалността на учебните програми в глобален контекст. Особено належащо е преодоляването на ниското ниво на компютърни и цифрови умения на човешките ресурси, което препятства широкото използване на ИКТ и базираните на тях услуги. Друго важно направление е осигуряването на предпоставки за включване в

заетост на лицата извън пазара на труда и повишаване на икономическата активност. В условията на бъдещ общ дефицит на работна сила, значителна част от населението на района е извън пазара на труда. Тук се включват различни контингенти от население, включително от групите в неравностойно положение. Една значителна част от тези контингенти са младежите, които не учат и не работят. Чрез активни мерки на пазара на труда ще бъдат адресирани съществуващите трудови резерви в икономиката, които са извън заетост - нискообразованите лица и тези без квалификация, младежите, хората с увреждания, хората в предпенсионна възраст, както и структурно реализацията на пазара на труда на младите хора, продължително безработните и ромите безработните. Специален акцент ще бъде поставен върху бързия преход от училище и безработица към работа и успешно включване в активен икономически живот, в т.ч. чрез стажове, чиракуване, професионално, неформално и самостоятелно обучение и придобиване на умения. За увеличаване на нивото на икономическа активност и заетостта на хората със затруднена мобилност или живеещи в селски, планински или отдалечени части на района в Националната програма се планират мерки като насърчаване на иновативни практики, самостоятелна заетост и мобилност, както и за стартиране на самостоятелна стопанска дейност и предприемачеството, като начин за разкриване на работни места и възможности за повишаване на икономическата активност и заетостта в икономиката. В условия на ниски и намаляващи нива на демографско заместване ще продължи реализацията на интервенции за повишаване пригодността за заетост и адаптивността на по-възрастните с цел по-дългото оставане на пазара на труда. Предвидените мерки включват предложения за институционално и обучение на работното място, придобиване на ключови знания и умения, стимули за насърчаване на заетостта, осигуряване на достъп до програми за активиране, ориентиране, обучение и др.

При залагане на мерките на приоритет 1.3 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за развитие на човешките ресурси (ОПРЧР) 2021-2027 г. и други социални програми финансирани от МТСП и Агенция по заетостта.

Приоритет 1.4. ***„Развитие на туризма“***. Както е посочено в анализа, културните и историческите забележителности на община Сопот са многобройни, а някои от тях са уникални като носители на информация както за бита и културата, както на района, България, така и за развитието на целия балкански регион. Те са предпоставки за ефективното развитие на туризма. Значителна част от обектите, обаче, са недостатъчно разработени. За постигане на стабилен ръст на сектора, основно изискване е осигуряването на необходимите условия на достъпност и комфорт на обектите, без това да поставя в риск тяхната автентичност. За осигуряване на добра възвръщаемост от инвестициите и стабилен ръст на сектора, сериозни усилия ще се фокусират в съвременни методи на маркетинга на туристическите дестинации с фокус върху целостта и разнообразието на предлагания продукт.

При залагане на мерките на приоритет 1.4 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на ОПРР 2021-2027 г. и актуалиираната версия на Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в република България, 2014-2030 г.

Приоритет 1.5. ***„Развитие на селското и горското стопанство“***

Чрез приоритета ще се повиши конкурентоспособността на сектора, като същевременно ще се осигури неговото устойчиво развитие, като се активизира инвестиционния процес, насочен към модернизиране на производствените структури – земеделски стопанства и преработватели на земеделска продукция, както и внедряване на иновативни решения в земеделската практика.

Реализацията на мерките ще подкрепя насърчаване на иновациите, въвеждането на нови технологии и практики в селското стопанство, които да допринасят за задоволяване на увеличаващото се търсене на хранителни продукти и на възобновяеми селскостопански суровини по начин, щадящ и съхраняващ околната среда.

Устойчивото и конкурентно горско и селско стопанство изисква от общината още по-добра организация на борба с пожарите и природните бедствия, борбата с ерозията и неблагоприятните последствия от затоплянето на климата. Ще се стимулира въвеждането на превантивни мерки за предпазването на горите от пожари, възстановяването на горските масиви и осъществяването на залесителните дейности с оглед увеличаване площите, използвани по устойчив начин, преобразуване на нискокачествената изоставена земя в гори, намаляване на почвената ерозия и подобряване на водния баланс.

При залагане на мерките на приоритет 1.5 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони и Оперативна програма за околна среда (ОПОС) 2021-2027 г.

Приоритет 1.6. ***„Опазване на околната среда и биоразнообразието“***, насочва усилията на община Сопот към спиране загубата на биологично разнообразие, чрез набелязване на мерки в защитените зони по Натура 2000, ефективна селскостопанска и риболовна политика, съгласувани действия против агресивни инвазивни видове, създаване на индикатори и мониторинг за биологичното разнообразие и информиране на обществеността. От друга страна въздействието на изменението на климата се намалява чрез биологичното разнообразие, опазване на екосистемите и устойчивото им използване.

Биоразнообразието има важно значение не само защото е ценно само̀ по себе си. То ни осигурява широк набор от екосистемни услуги и ползи, като например чиста вода, опрашване на растенията, защита срещу наводнения, и всички тези ползи имат значителна стопанска и обществена стойност.

Набелязаните мерки са насочени към справяне с основните причини за загубата на биоразнообразие, те се интегрират в управлението и обществото чрез комуникация,

образование и осведоменост, чрез подходящи мерки за стимулиране, както и чрез институционални промени.

При залагане на мерките на приоритет 1.6 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на ОПОС 2021-2027 г.

Стратагическа цел 1. „Подем в икономическото развитие на общината“.“	
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	
Мярка 1.1.1.	Изграждане на активен позитивен имидж на общината като инвестиционна дестинация
Мярка 1.1.2.	Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори
Мярка 1.1.3.	Насърчаване на предприемачеството и подкрепа за създаване на нови МСП
Мярка 1.1.4.	Финансиране на стартъпи
Мярка 1.1.5.	Развитие на цифровата инфраструктура
Мярка 1.1.6.	Насърчаване на преход към Индустрия 4.0
Мярка 1.1.7.	Развитие на публично-частни партньорства
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	
Мярка 1.2.1.	Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики
Мярка 1.2.2.	Създаване на центрове за върхови постижения, местни лаборатории за технологични изпитвания и др.
Мярка 1.2.3.	Развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите
Мярка 1.2.4.	Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика
Мярка 1.2.5.	Стимулиране на иновационната активност на предприятията съгласно Стратегията за интелигентна специализация 2021-2027 г.
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“	
Мярка 1.3.1.	Придобиване на ключови знания и умения
Мярка 1.3.2.	Създаване на програми за гъвкави системи за квалификация и преквалификация включително на безработни
Мярка 1.3.3.	Насърчаване на младежката заетост
Мярка 1.3.4.	Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда
Мярка 1.3.5.	Мерки за подобряване на услугите по активиране, помощ при търсенето на работа, съответствие между търсене и предлагане, преквалификация и индивидуализирани услуги за нискоквалифицираната работна ръка
Мярка 1.3.6.	Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда
Мярка 1.3.7.	Подкрепа за самонаети лица и начинаещи предприемачи чрез професионална квалификация и обучение на безработни, включително и тези от рискови групи
Мярка 1.3.8.	Подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение
Мярка 1.3.9.	Осигуряване на достъп до програми за активиране, ориентиране, обучение и заетост
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	
Мярка 1.4.1.	Популяризиране на културното наследство на общината и развитие на културния туризъм
Мярка 1.4.2.	Подкрепа на инициативи за създаване на туристически продукти в областта на винения туризъм

Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	
Мярка 1.5.1.	Стимулиране развитието на биодинамичното земеделие и животновъдство
Мярка 1.5.2.	Модернизация на материалните активи и производствените фактори
Мярка 1.5.3.	Повишаване информираността и професионалната квалификация на заетите в селското стопанство
Мярка 1.5.4.	Насърчаване на внедряването на иновациите и обмена на знания в областта на храните и земеделието
Мярка 1.5.5.	Модернизиране и разширяване на напоителните полета и внедряване на нови технологии за напояване
Мярка 1.5.6.	Създаване на условия за развитие на съвременно, балансирано и природосъобразно горско стопанство
Мярка 1.5.7.	Устойчиво управление на горите и горския фонд
Мярка 1.5.8.	Наблюдение, превенция и борба с пожарите
Мярка 1.5.9.	Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	
Мярка 1.6.1.	Опазване и възстановяване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие.
Мярка 1.6.2.	Укрепване на мрежата от защитени територии и места от Европейската мрежа „Натура 2000”
Мярка 1.6.3.	Изграждане на „умни сгради” и „умни квартали”.

Стратегическа цел 2. *„Развитие на човешките ресурси”.*

Фокусът на стратегическа цел 2 е поставен върху развитието на човешкия ресурс като най-важен за жизнеността и просперитета на общината. Подобряване на образователните характеристики, услугите, достъпността и административния капацитет ще спомогне община Сопот да се развива успешно и да запази своите човешки ресурси с подобрен здравен и социален статус.

За реализиране на целта планираните мерки са групирани в следните три приоритета:

Приоритет 2.1. *„Повишаване на образователното равнище на населението на общината“*, е насочен към нарастване на дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение. По- високото образование на младите хора е предпоставка за по-активно участие в различните форми и начини за учене през целия живот и за подобряване на образователната структура на населението. Значими усилия ще бъдат съсредоточени върху повишаването приложимостта на училищното образование за постигане на професионална реализация. Интегрирането на ромите в образователната система, както и сегрегацията на ромските училища, продължават да бъдат предизвикателство Осигуряване на равен достъп до предучилищно и училищно образование с необходимото качество се очертава като ключов проблем и ще фокусира реализирането на редица интервенции. При залагане на мерките на приоритет 2.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за наука и образование 2021-2027 г. и програмите на МОН

Приоритет 2.2. ***„Подобряване на услугите и достъпността“***

Основен фактор за определяне качеството на живот в дадена община е възможността за жителите й да получат качествени и достъпни социални, здравни, културни и други обществени услуги. Грижите за здравето на населението в общината са насочени към осигуряване на равен достъп до качествени, устойчиви и достъпни медицински услуги, чрез Националната здравна карта, структурата на здравната мрежа ще бъде адаптирана към потребностите на населението, гарантирайки равнопоставен достъп до здравни услуги на всички нива в извънболничната и болничната помощ. Приоритет 2.2 предвиждат инвестиции както във физическите параметри на заведенията, в които се предлагат тези услуги (сгради, оборудване и т.н.), и в подобряване на количеството и качеството на предлаганите услуги.

Политиката, насочена към възрастните хора, ще цели подобряване на достъпа им до интегрирани социални и здравни услуги чрез осигуряването на по-широка подкрепа в домашна среда и в общността за възрастните хора, зависими от грижа, както и повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа. Деинституционализацията на грижата за деца и възрастни хора също ще бъде обект на целенасочени усилия, както и предоставяне на услуги в домашна среда, в специализирана среда, услуги, които се предоставят мобилно, включително изграждане на необходимата инфраструктура и доставка на оборудване.

Приоритет 2.2 предвижда съхраняване и социализация на културните ценности в техните материални и духовни измерения като фактор за устойчиво развитие, национална идентичност и културен диалог.

Приоритет 2.3. ***„Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“*** е насочена към осигуряване на ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна жизнена и бизнес-среда, икономически растеж и високо качество на живота.

Демократичното управление има една основна цел – да повишава качеството на живот на хората. Затова основна задача на публичната власт на централно и местно ниво е с дейността си да отговаря в максимална степен на справедливите очаквания на гражданите, да зачита техните права и широкия обществен интерес. Непрекъснато трябва да се модернизира управлението и администрацията и да се скъсява голямата дистанция между органите на властта и гражданите. Административното обслужване на бизнеса и на отделния човек трябва да е бързо, справедливо и законосъобразно. Предвидените мерки се очаква да допринесат за укрепване на институционалната среда, въвеждането на принципите на открито управление и добра информираност. Дейностите в приоритета са насочени към формулиране и прилагане на ефективни политики, намаление на административната тежест за бизнеса и домакинствата и оптимално изразходване на финансовите ресурси.

Основен фокус ще бъде намаляването на административната тежест и повишаването на качеството на предоставяните услуги. Ще се реализират инвестиции в дигитализацията на административни услуги както на централно, така и на местно ниво. Ще се повиши нивото и качеството на електронното управление, електронният обмен и електронните услуги. Ще се подобри информационното обслужване на гражданите и населението чрез мобилни приложения. Ще се работи активно за внедряването и прилагането на нови технологии в администрацията, базирани на Интернет на нещата, изкуствен интелект, блокчейн, и др.

Стратагическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“	
Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“	
Мярка 2.1.1.	Осигуряване на условия за разширяване на обхвата на предучилищното образование и въвеждане на задължително образование за 4-годишните
Мярка 2.1.2.	Осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища
Мярка 2.1.3.	Подкрепа за професионалните и специализирани училища
Мярка 2.1.4.	Програми за ограмотяване, основно сред ромското население и др. уязвими групи за придобиване на по-висока степен на образование, реализирани главно от училищата;
Мярка 2.1.5.	Изграждане на връзки между образованието, науката и бизнеса, насочени към развитието на общината
Мярка 2.1.6.	Продължаване на действието на Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование
Мярка 2.1.7.	Продължаване на действието на Национална програма „Обучение за ИТ кариера“
Мярка 2.1.8.	Синхронизиране на план-приема на ученици в професионална гимназия "Владимир Заимов", в съответствие с потребностите на реалния бизнес и спецификите на общината
Мярка 2.1.9.	Развитие на професионалното обучение в работна среда, вкл. чрез организиране на стажове в предприятия по време и след завършване на обучение.
Мярка 2.1.10.	Разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище
Мярка 2.1.11.	Приобщаващо образование на децата и учениците със специални образователни потребности
Мярка 2.1.12.	Прилагане на механизми за социална подкрепа
Мярка 2.1.13.	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти
Мярка 2.1.14.	Изграждане на капацитет, с цел подобряване на предлагането и достъпа до възможности за качествено професионално обучение и повишаване на квалификацията/преквалификация на възрастни
Мярка 2.1.15.	Осигуряване на по-лесен достъп до целеви обучения, информационни и демонстрационни дейности, особено за земеделските производители и горски стопани, обитаващи периферните и отдалечени райони
Мярка 2.1.16.	Оптимизирането на структурата на училищата, създаване на предпоставки за финансиране
Мярка 2.1.17.	Осигуряване на достъп до формите на учене през целия живот чрез културни институции (библиотеки, читалища, музеи), спортни организации и др., насочени към нови целеви групи със специфични потребности и живеещи в отдалечени места.

Мярка 2.1.18.	Осигуряване на компютър за всяко дете. Засилване на употребата на ИКТ като част от модернизираната образователна инфраструктура (посредством подкрепа за обновяване, осигуряване на достъп за хора с увреждания и др.)
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	
Мярка 2.2.1.	Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани
Мярка 2.2.2.	Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)
Мярка 2.2.3.	Осигуряване на заетост за уязвими групи на пазара на труда
Мярка 2.2.4	Разработване на мерки за приобщаване на уязвимите групи
Мярка 2.2.5	Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение
Мярка 2.2.6.	Осигуряване на достъпна среда – физическа, институционална и информационна и достъпен транспорт
Мярка 2.2.7.	Подобряване на достъпа до изкуство
Мярка 2.2.8.	Съхраняване, укрепване и популяризиране на културни и духовни празници и културни събития в общината
Мярка 2.2.9.	Изготвяне и реализиране на програми за развитие на детско-юношеския и ученически спорт
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	
Мярка 2.3.1.	Дигитализация на административни услуги и създаване и усъвършенстване на нови форми на административно обслужване -е-правителство и др.
Мярка 2.3.2.	Въвеждането на електронни обществени поръчки и процедури за отдаване на концесии
Мярка 2.3.3.	Подобряване на знанията на служителите в областта на информационните технологии
Мярка 2.3.4.	Усвояване на добри практики в повишаване на административния капацитет
Мярка 2.3.5.	Подобряване на уменията за управление на проекти
Мярка 2.3.6.	Подобряване на уменията на местните партньори за разработване, финансиране и управление на съвместни проекти
Мярка 2.3.7.	Обновяване на хардуера и софтуера в общинска администрация и изграждане на информационни системи в помощ на инвеститорите
Мярка 2.3.8.	Стратегическо планиране и общински политики
Мярка 2.3.9.	Осигуряване на актуални кадастрални карти и устройствени планове

<u>Стратегическа цел 3.</u> ***„Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“***

Стратегическата цел е ориентирана към изграждане на адекватна инфраструктура за осигуряване на по-качествена среда за населението на общината. Стратегическата цел обхваща следните пет приоритета:

Приоритет 3.1. ***„Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“***

Приоритетът 3.1 е насочен към развитието на транспортната и дигитална инфраструктура на общината, което ще увеличи конкурентните й предимства и ще доведе до възможност за осигуряване на равен достъп на всички жители, независимо от тяхното местожителство до пазара на труда, икономически и социални функции и услуги. Към момента са налични значителни различия достъпът на домакинствата в Сопот до високоскоростен и свръхскоростен Интернет в сравнение със селата в общината. Улесняване мобилността на населението и достъпа до услуги с периодичен и епизодичен характер и по този начин приобщаването на всички населени места в общината е необходимо за нейното подобряване и оптимизиране.

При залагане на мерките на приоритет 3.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за транспортна свързаност 2021-2027 г.

Приоритет 3.2. ***„Развитие на екологосъобразна инфраструктура“*** ще продължи изпълнението на мерките и дейностите по оптимизация на системата за управление на отпадъците. Ще се предприемат действия, насочени към изпълнение на пакета „Кръгова икономика“ с цел превръщане на отпадъците в ресурси. Ще се продължи приоритетно изграждане и реконструкция на ВИК мрежата.

При залагане на мерките на приоритет 3.2 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма околна среда 2021-2027 г.

Приоритет 3.3. ***„Развитие на културната и спортната инфраструктура“*** е насочен към модернизиране, реконструкция и изграждане на нова база за масов спорт, изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи и поддържане и обогатяване на културната инфраструктура и достъпа до изкуство.

Приоритет 3.4. ***„Развитие на енергийната инфраструктура***

Устойчивото енергийно развитие е основата на общинската енергийна политика. Този приоритет е насочен към изграждане и обновяване на електропреносната мрежа, намаляване на емисиите на парникови газове, чрез увеличаване дела на енергията от възобновяеми енергийни източници, подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд.

Приоритет 3.5. ***„Развитие на градска инфраструктура“***

Приоритет 3.5 предвижда изграждане на подземни и надземни паркинги , увеличаване на паркоместата, изграждане на велоалеи, изграждане на нови мостове и поддръжка на съществуващите в общината, проектиране изграждане на детски площадки, възстановяване и модернизация на съществуващите спортни съоръжения и др.

<u>Стратагическа цел 3.</u> „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	
Мярка 3.1.1.	Изграждане на регионалната транспортна свързаност
Мярка 3.1.2.	Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането й в съответствие с европейските изисквания
Мярка 3.1.3.	Развитието на устойчиви системи на градски транспорт
Мярка 3.1.4.	Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа
Мярка 3.1.5.	Модернизация на телекомуникационната мрежа и развитие на мрежите за достъп до високоскоростен и свръх-високоскоростен интернетна територията на общината
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	
Мярка 3.2.1.	Поддържане и ремонт на съществуващите водоеми и изграждане на нови
Мярка 3.2.2.	Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа,
Мярка 3.2.3.	Изграждане на водоизточници и санитарно-охранителни зони около водоизточниците
Мярка 3.2.4.	Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване
Мярка 3.2.5.	Изграждане на специализирана инфраструктура обезпечаваща преработката на смет и отпадъци
Мярка 3.2.6.	Обновяване и модернизиране на оборудването за сметосъбиране и сметоизвозване в общината
Мярка 3.2.7.	Изграждане на площадки и съоръжения намаляващи замърсяванията
Мярка 3.2.8.	Изграждане на системи за ранно предупреждение ще бъдат допълнително засилени, включително и техническия капацитет в прогнозирането и управлението на риска от бедствия.
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	
Мярка 3.3.1.	Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура
Мярка 3.3.2.	Изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи
Мярка 3.3.3.	Модернизиране, реконструкция и изграждане на бази за масов спорт
Мярка 3.3.4.	Осигуряване на достъпна среда – физическа, институционална и информационна и достъпен транспорт
Мярка 3.3.5.	Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината
Мярка 3.3.6.	Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.
Мярка 3.3.7.	Подобряване на общинската социална инфраструктура
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	
Мярка 3.4.1.	Изграждане и обновяване на електропреносната мрежа
Мярка 3.4.2.	Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия
Мярка 3.4.3.	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление

Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	
Мярка 3.5.1.	Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)

3.	ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Идентифициране на всички заинтересовани страни и участници в процеса на: формирането и прилагането на ПИРО

Един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, съгласно Закона за регионалното развитие, е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива. Прилагането на принципа на партньорство е важен механизъм за повишаване на устойчивостта на взетите решения и планираните цели и задачи, за ефективността на тяхната реализация.

Основната цел на прилагането на информираност и публичност във връзка с ПИРО е повишаване обществената осведоменост и осигуряване прозрачност при прилагане на мерките за общинско развитие.

Целевите групи на Комуникационната стратегия са населението на община Сопот, представителите на бизнеса, гражданското общество, неправителствените и браншови организации.

Принципът на партньорство между представителите на гражданското общество (бизнес, неправителствени, браншови и други организации) и администрацията е въведен като основополагащ от европейски и национални документи за регионално развитие. Този принцип се прилага на всички етапи от дейностите по регионално развитие - планиране, изпълнение, мониторинг и оценка на въздействието на политиките. Представителите на бизнеса, гражданското общество, неправителствените и браншови организации и др. играят особено важна роля в този процес. Техните нужди и проблеми трябва да бъдат оценявани при планирането на местните политики, участието им във всички етапи на стратегическо планиране трябва да бъде предвидено чрез подходящи форми и механизми. Основната цел на партньорството е при планиране на местна политика да се вземат предвид мненията на различни

заинтересовани страни, да се съберат представители на всички заинтересовани страни в решаване на даден въпрос, да се приобщят гражданите с техния потенциал и ресурс, за да бъде по-ефективно планирането за развитие на дадена територия.

При взаимодействие между целевите групи бяха прилагани всички приети форми на взаимодействие: информиране, консултиране и съгласуваност, ангажираност и активно участие. При съвместната работа беше стимулиран подходът „отдолу-нагоре“ при идентифициране на нуждите, потенциала за развитие и възможните решения. Определянето на целите ПИРО и на мерките, чрез които ще се реализират тези цели, бяха планирани с активното участие на всички партньори и заинтересовани страни. На сайта на администрацията периодично се публикува детайлна информация за всяко от предвидените в Комуникационната стратегия събития с покана заинтересованите граждани и организации да се включат в тях. По този начин всички желаещи имат възможност да участват в процеса активно - лично, или чрез писмено изпратени до Общината коментари и предложения на всеки етап от подготовката и изпълнението на плана.

Основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на плана.

За осигуряване на публичност в изпълнение на чл.23 от ЗРР следва да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация и актуализация на ПИРО, се изисква информацията за плана, за оценките и годишните доклади да се:

- Публикува на интернет страницата на общината;
- Използват активно местните медии;
- Изпращат документите по реализацията и актуализацията на ПИРО на всички партньори;

Формирането на партньорства и повече възможности за съвместни действия е възможно единствено, ако публично се представя пълния набор информация и се привличат активно заинтересованите страни в процеса на планиране и реализация. В рамките на разработването на документа се представят и популяризират работните варианти на ПИРО, начините за тяхната реализация и очакваните конкретни ползи за развитието на общината и нейната общност. Различните механизми за представяне и дискутиране на работата по ПИРО насърчават публичното участие и провокират идеите

и предложенията на различните заинтересовани групи. Отчитането на разнообразните интереси и съображения води до създаването на балансиран, реалистичен и отразяващ местната специфика документ.

Прилагането на принципа за партньорство, осигуряване на информация и публичност в процеса на местното стратегическо планиране и програмиране на етап разработване на ПИРО включва: информиране, консултиране и вземане на съвместни решения. Те бяха реализирани, чрез прилагането на следните форми за публичност:

- интерактивна електронна страница;
- съвещаване чрез електронна поща;
- напечатани брошури, обобщаващи целта и приоритетите на ПИРО, източници на
- информация и полезни контакти при прилагането на плана;
- провеждане на мероприятия, за да се представи процесът на изпълнение на ПИРО на партньорите и др.

За разработването на настоящия ПИРО Сопот 2021-2027 г. беше постигната активна комуникация със заинтересованите страни чрез публикуване на детайлна информация на сайта на общината и предоставяне на възможност за участие в процеса чрез писмено изпратени коментари и предложения на всеки етап от подготовката и изпълнението на плана. Поради наличието на извънредни епидемиологични мерки личния контакт беше сведен до минимум и се заложи главно на електронните комуникационни канали.

С общинските служители се провеждаше текуща комуникация, която целеше да се изясни възникнал проблем, да се събере допълнителна информация, да се дискутират конкретни мерки и спорни моменти възникнали по време на фокус групите или при анализиране на данните.

След направените обсъждания, проектния вариант на ПИРО бе публикуван на сайта на общината. Така стана възможно всички заинтересовани страни и активни структури на гражданското общество, бизнеса, институции и др. да се запознаят с проекта на ПИРО и да се включат със своите мнения и предложения в плановия процес.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението осигурява прозрачността, компетентността, ефективността и реалистичността на Общинския план за развитие.

Планът за интегрирано развитие на общината може да се изпълни успешно, ако се прилагат изискванията, включени в настоящия документ, т.е. като се изпълняват

поетапно отделните проекти, залегнали в него, следи се за постигнатите резултати и успоредно с това се осигурява адекватна информираност, участие и мотивация на заинтересованите страни и цялата местна общност.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ - ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

На база на анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие следва да бъдат определени приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в програмата за реализация на плана.

Зона за прилагане на интегриран подход (Зона за въздействие) е пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) могат да бъдат както части от територията на общината с конкретно функционално предназначение (например зони с преобладаващи административни/публични функции, индустриални или бизнес зони, зони за култура, за отдих и туризъм, зони с преобладаващи жилищни функции, зони за транспортна дейност и т.н.), така и други специфични обособени територии с идентични характеристики или собствен потенциал за развитие (например зони с потенциал за кооперирание със съседни общини).

Зоната за прилагане на интегриран подход (Зоната за въздействие) се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният й териториален обхват се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологически и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие), независимо от функционалното предназначение на тяхната територия, могат да бъдат два вида:

- Градски зони за въздействие;
- Други зони за въздействие със специфични характеристики.

Градските зони за въздействие включват територии в урбанизираната градска част (в рамките на строителните граници на града), градски покрайнини (малки по обхват съседни територии, вкл. и извън строителните граници на града) или функционални градски зони, обслужващи градско-селските връзки. Градски зони за въздействие се определят само за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то йерархично ниво съгласно НКПР, административни центрове на общини, като определянето на приоритетни градски зони е задължително. За останалата част от общинската територия се определят други зони за въздействие със специфични характеристики.

Другите зони за въздействие със специфични характеристики могат също да представляват градски по своята същност зони (т.е. да включват територии от урбанизирана градска част, градски покрайнини и функционални зони), но могат да се отнасят до всеки вид населено място или част от територията на общината, както и да включват части от съседни общини.

В ПИРО могат да бъдат дефинирани неограничен брой зони за въздействие, но от тях следва да бъдат подбрани няколко приоритетни зони, които имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.

Целта на определянето на приоритетни зони за въздействие е постигане на максимален ефект с ограничените ресурси, с които разполагат общините. Определянето на приоритетни зони за въздействие не ограничава инвестициите в териториите, които са извън тези зони, а е отражение на идентифицираните при анализа територии с най-голям специфичен потенциал за развитие. Приоритетните зони следва да бъдат с ограничен брой и така подбрани, че тяхното развитие да може в най-голяма степен да повлияе върху развитието на цялата община.

Размерът на конкретната зона не се ограничава като площ, но за по-голяма по размер зона, са необходими по-силни мотиви и доказателства за необходимостта от обхващането на съответната територия, включена в обхвата на зоната.

Подборът на приоритетните Зоните за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) следва да бъде добре обоснован и базиран на реални данни и проучвания за съответната територия, а в плана следва да бъдат ясно описани характеристиките, проблемите и потенциалите на всяка зона, както и аргументите, въз основа на които съответната зона е определена като приоритетна за развитие.

Съгласно йерархичната система от градове-центрове, простиращи влиянието си върху различни по площ териториални ареали общинския център гр. Сопот попада в 4-

то ниво - малки градове с микрорегионално значение в територията на групи общини и подлежи на изключване от определянето на „градски зони за въздействие“. Ето защо за община Пордим се предлага структуриране на следните зони:

4.1 Зона на въздействие - Централна възрожденска зона на КИН и администрация

Местоположение – зоната заключена между ул. „Стара Планина“, ул. „ Зли Пролез“, ул. „ Добрила“, ул. „Поп Еньо Николов“, ул. „Иван Вазов“, ул. „Мир“, ул. „Ген. Карцов“, ул. „ Иван Луизов“. Номерацията е съгласно НИНКН и е описана в ОУП на община Сопот.

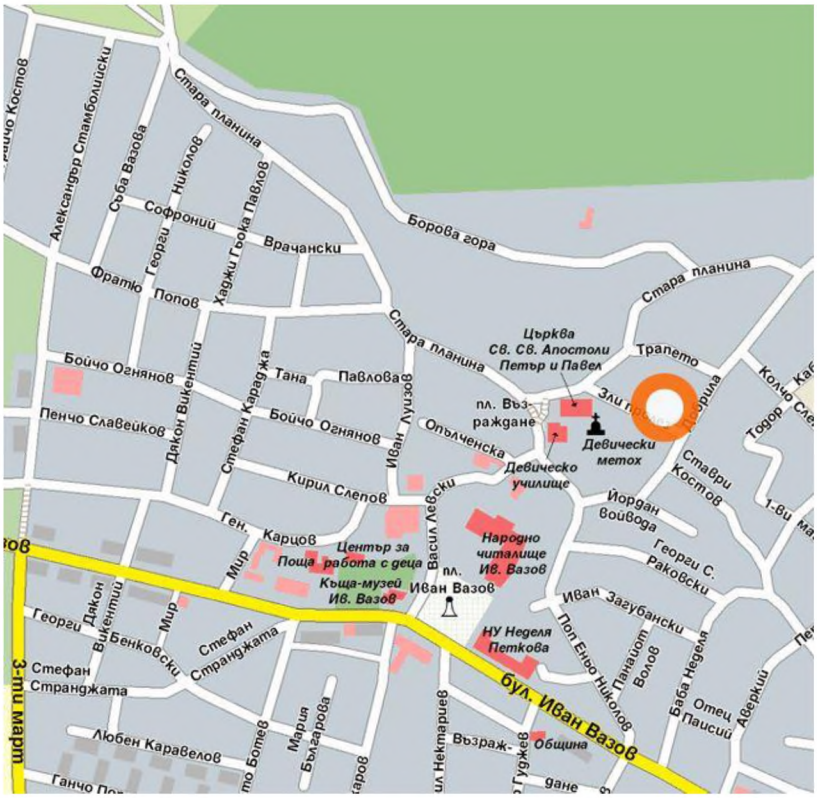

Зоната дава лице и на редица други паметници на културата. Интерпретацията на културното наследство днес е основополагащ елемент в устойчивото и балансирано териториално и социално-икономическо развитие. Културното наследство е фактор изграждащ позитивни партньорства между местните общности и бизнеса. Процесите на урбанизация дават възможност за съчетаване на традиционните дейности носещи идентичността на региона /културното и природно наследство, историческата памет/ и социално-икономически дейности в новите урбанизираните територии. Водеща роля в съхраняването, опазването и адаптирането на културното наследство днес имат хората. Заедно с него те са носители на историческата памет и древни традиции. Зоната е

разположена в сърцето на град Сопот и е наситена с паметници на културно историческото наследство включващи:

✓ *Обект № 7: Къща -музей „Иван Вазов"* - гр. Сопот , площад „Иван Вазов" , кв.26, УПИ IV - 608,610 ИД:68080.501.610, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ от национално значение;

✓ *Обект № 8:*

- Метохът на женския манастир в града / скривалището на В.Левски/ - вид : народна старина
- Манастир „Въведение Богородично"/метоха, църквата, чешмата и др./- вид :арх. Строителен
- Църква „Въведение богородично" ;вид:художествен
  гр . Сопот , ул. „ Васил Левски" №8, кв.28, УПИ - I / ИД:68080.501.326, НКЦ от национално значение;

✓ *Обект № 9:* Старото училище - гр. Сопот , ул. „Васил Левски" №2 , кв.28, УПИ I / ИД:68080.501.326 - Обект НКЦ от списъка НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ от местно значение;

✓ *Обект № 10*: Църквата „Св. Апостоли Петър и Павел", гр.Сопот, кв.28,УПИ I / ИД:68080.501.326 - Обект от списъка на НИНКН, вид : архитектурно-строителни, художествени, единична НКЦ от местно значение;

✓ *Обект № 22:* Къща на П.Нончев - гр. Сопот , ул. "Йордан Войвода" №1 , кв.28, УПИ IX-333,334 / ИД:68080.501.333, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ;

✓ *Обект № 25:* Къща на Веселина Вълкова (Василчината къща) - гр. Сопот , ул."Васил Левски" №3, кв.26, УПИ VIII-609 / ИД:68080.501.609, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ ;

✓ *Обект № 26:* Къща на Петър Анд. Иванов (Печевата къща) - гр. Сопот , ул." Васил Левски"№.11 , кв.16, УПИ V-593 / ИД:68080.501.593, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ;

✓ *Обект № 27:* Къща на Борис Вълков - гр. Сопот , ул."Опълченска" № 2, кв.15, , УПИ XX-318 / ИД:68080.501.318, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ

✓ *Обект № 29:* Къща на Никола Клаков - гр. Сопот , ул. "Васил Левски" №17 , кв.15, УПИ IX-317 / ИД:68080.501.317, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ;

✓ *Обект № 30:* Къща на Николина Йовчева (Йовковата къща) - гр. Сопот , ул. "Васил Левски" №19, кв.15, УПИ VIII-316 / ИД:68080.501.316, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ;

✓ *Обект № 38:* Къща на н-ци на Димитър Чучев - гр. Сопот , ул." Стара Планина" №26, кв.15, УПИ IV-308 / ИД:68080.501.308, Обект НКЦ от списъка на НИНКН, вид : архитектурно - строителни , единична НКЦ.

Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в селищната структура на общината придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие. На културното наследство днес се гледа като на материален и духовен ресурс, който трябва да бъде съхранен, без изискване за рентабилност на вложените в него инвестиции. Необходимо е създаването на маркетингова стратегия, която да представя културното наследството на националния и международния пазар, също така създаване на информационна система на културно-историческите ресурси и иновативни форми за популяризирането му. Дейностите свързани с експлоатацията на културното наследство в туризма трябва да бъдат обвързани с опазването и съхранението на културните ценности и полагане на необходимите грижи. Днес можем да разглеждаме развитата културна индустрия като двигател на икономиката на дадена община и възможност за балансирано и устойчиво развитие. От особена важност е интегрирането на културно-историческото наследство и природните дадености при определяне на туристическата и културна политика на общината и формирането на туристически маршрути, съчетаващи култулно наследство и природни забележителности. Това води до социализиране на НКЦ и трайно участие в живота на общината. В ОУП е залочено развитие на Възрожденски маршрут в центъра на града, който дава началото и на някои от туристическите маршрути, които продължават към екопътеките.

В зоната са ситуирани и основните административни учреждения, които си взаимодействат пространствено с възрожденския център.

Бидейки централна за Сопот, тази територия дава лицето на града и предствлява своеобразен ВХОД за посетителите, но и основно ежедневно пространство за гражданите на града и общината. За това е необходимо да се създадат и условия за рекреация, благоустрояване и озеленяване на територията, създаване на различни функционални пространства и определяне на единен облик, улесняване на административните функции и достъпа на гражданите до тях.

4.2 Зона на въздействие САРАЯ - жилищна зона

Местоположение - зоната е заключена между ул. „Крайна“, ул. „ Йордан Ненов“, ул. „ Каблешков“, ул. „Колчо Слепия“, ул. „Матей Стайков“ и улици без име съгласно приложена схема

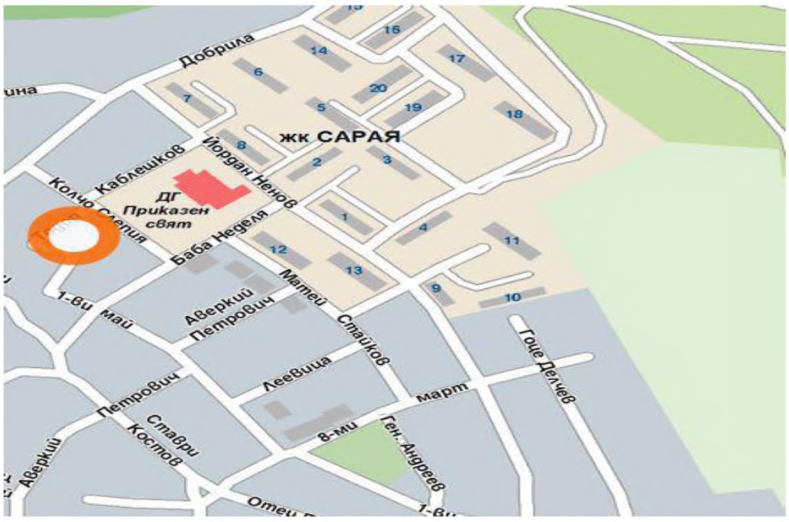

Съгласно ОУП по-голямата част от зоната е предвидена за предимно комплексно застрояване със средна височина. Допускат се следните нежилищни обслужващи обекти: сгради за социални, учебни, просветни, културни, спортни, здравни и религиозни дейности; магазини и заведения за хранене; сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура; обществени озеленени площи; надземни и подземни гаражи и паркинги за леки автомобили; административни и делови сгради; хотелски сгради; Занаятчийски работилници; сгради за безвредни производствени дейности; бензиностанции, газостанции и автосервизи.

Съществуващият жилищен комплекс, бивши ведомствени жилища към ВМЗ ЕАД, е ситуиран по периферията. Той се отличава с ниска плътност и предлага голям потенциал за озеленяване, което може да се приема като дългосрочен резерв от зелени площи за широко обществено ползване.

Дадената територия е структуро определяща единица за града, предвид гъстотата на населението в нея. Съществуващите междублокови пространства се разглеждат като цялостен елемент на градската среда за ежедневни рекреационни дейности, отдих, място за срещи и увеселителни атракциони за децата.

В него който място и сгради на социалната инфраструктура като детски градини.

Предвижда се в тази зона да се извършат мероприятия по облагородяване и благоустрояване на междублоковите пространства. От първостепенна важност е развитието на зелената система и създаване на пространства за широко обществено ползване.

Развитието на уличната мрежа, пешеходните пространства и социалната инфраструктура, както и санирането на останалата част от етажните собствености също представлява приоритет за общината.

Целта е да се постигне хармонична и привлекателна среда за живот на гражданите и посетителите на квартала, като се вземат предвид всички елементи на устойчивото градско развитие на територията.

4.3 Зона на въздействие - Спорт, отдих и туризъм (включително озеленяване за широко обществено ползване и гробищен парк)

Местоположение – Зоната е разделена на три части:

Първата част включва спортната зала и стадиона в ПИ 68080.501.217 и ПИ68080.501.208, където са предвидени дългосрочни мероприятия по ревитализация на спортните съоръжения и адаптирането им към нуждите на населението.

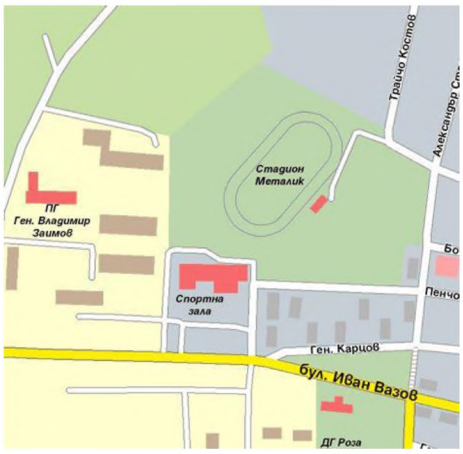

Втората част на зоната е заключена между ул. „Стара Планина“ и ул. „Борова Гора“ и продължава на север извън строителните граници на града до Манастира „Св. Спас“ и до ПВЛ (Пътническа въжена линия). Част от тази територия в ОУП е предвидена за устройствена зона Оз(територия за озеленяване), друга част е предвидена за ниско жилищно застрояване. Бъдещото развитие на територията се предвижда в посока запазване на въздействието на зелената система и създаване на мероприятия по съхранение и облагородяване на тази територия като своеобразна връзка между въздействието на Балкана и центъра на града. В рамките на зоната се намира и част от туристически маршрут „гр. Сопот - Сопотски манастир - Аневско кале“, който стартира от центъра на града.

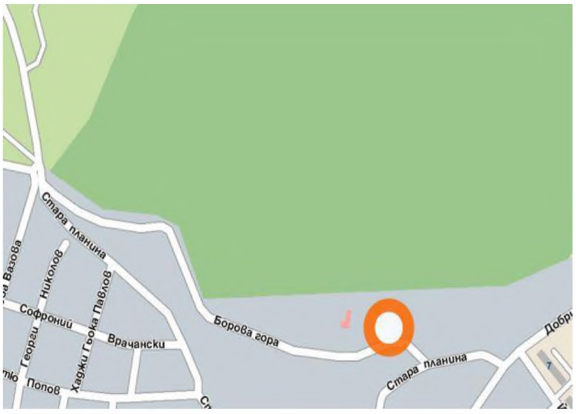

Третата част на тази зона представлява съществуващия Гробищен парк в източната част на гр. Сопот. Той е предвиден за разширение с решение на Общински съвет Сопот и е съставено задание за изменение на ПУП с промяна предназначението на земеделска земя.

4.4 Зона на въздействие - Индустриална, социална и бизнес инфраструктура

Местоположение- Югозападната част на гр. Сопот, на юг от ул. „Трети Март“ и ул. „Иван Вазов“ без жилищния квартал.

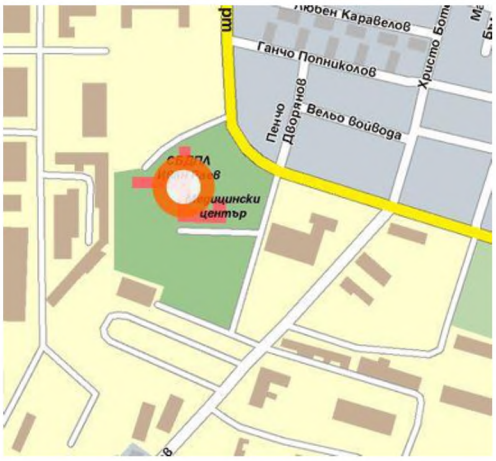

Производствените територии на гр. Сопот са локализирани понастоящем предимно в зоните около ВМЗ ЕАД-Сопот, където се оформя значителен по размерите си обществено обслужващ и производствен център, генератор на икономическото развитие в околността.

Вече усвоените територии на югозапад от града, в близост до ВМЗ ЕАД-Сопот и до ЖП Гарата, чиито потенциал очаква развитие, се включват в една по-голяма зона със смесено предназначение - смесена многофункционална зона по ОУП. Съществуващото производствено звено представлява значителна по размерите си площ, в сравнение с големината на населеното място. Поради тази причина целта е по-скоро - освобождаване на терени за инвестиции със смесени функции в зоната, свързваща гарада, Гарата и съществуващите производствени терени.

Смесената многофункционална устройствена зона съвместява социална и бизнес инфраструктура, производствена и складова дейност , обитаване и други допълващи функции, като не се допускат вредни влияния.

Съществуващите единични терени, преотредени за производствена и складова дейност на северозапад остават да функционират като такива, с възможност за съвместяване на смесени функции, поради близостта им до съществуващи жилищни структури.

Като цяло тази зона се очаква в дългосрочен план да се превърне в генератор на инвестиции и бизнес интереси, като по този начин подпомогне икономическото укрепване на района и да повиши интереса на външните за града инвестиции в тази територия.

4.5 Зона на въздействие - Транспортна инфраструктура

Местоположение – Зоната включва ПИ 68080.501.5042/5039/5038/5184.

Предвидената територия е ограничена като обхват, но има за цел да изпълни важна за общината роля, а именно решаване на дългогодишния проблема с изграждане на Автогара на гр. Сопот, каквато би следвало да притежава всеки общински център. Предвижда се и създаването на възможност за паркиране по продължението на ул. Иван Вазов като се предприемат действия за изграждане на нов паркинг. Тези цели са включени в стратегията за развитие на общината.

5. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗАРАЗВИТИЕ

Описание на прилагания интегриран подход и предвидените мерки и дейности за реализация на плана:

Под интегриран подход следва да се разбира подход, целящ предотвратяване появата на социални и териториални различия, чрез по-добра съгласуваност между отделните участници в планирането и управлението на територията. За да бъде постигнат е необходимо да бъдат взети под внимание множество компоненти от различен характер (природогеографски, социално-икономически, политически и др.), както и наличните потенциални пространствени взаимодействия в управлението на ресурсите. Интегрирания подход се основава на три основни характеристики – мултидисциплинарност, пространствено измерение, партньорство. Когато те са налични можем да заключим, че интегрираният подход е приложен.При изготвянето на програмата за реализация към ПИРО Сопот този подход е налице, като е спазен принципа за партньорство при дефинирането на основните проектни предложения чрез участието на заинтересованите лица при тяхното определяне, планът е изготвен от мултидисциплинарен екип, притежаващ компетенции в съответните направления по компонентите, залегнали в аналитичната и стратегическата част и предвидените мерки са с конкретно пространствено измерение.

Общата оценка представлява макро рамка - експертна оценка, обхващаща възможните източници за финансиране и разпределение на необходимото и очаквано финансиране по години. Реалната преценка е доста трудна, поради факта, че оперативните програми към момента са на етап проекти и не е ясно до какво изменение ще се стигне във връзка с Пандемията от COVID 19. Затруднение за коректна оценка е и трудното прогнозиране на пълния обем финансови публични и частни средства (безвъздмезни помощи - извън тези от ЕС, трансфери, субсидии, извънбюджетни средства, дарения, средства на банки и фондации, чуждестранни инвестиции и др.), които ще бъдат реализирани на територията на община Сопот както и тяхното разпределение. Интегрираният подход предполага, че успешното реализирана на даден

проект може да спомогне за реализацията на следващ и обратното – спиране или забавяне на важен ифраструктурен общински проект ще повлияе негативно на проекти свързани с привличането на инвестиции и развитието на икономиката на общината.

Макар че ПИРО има своя финансова рамка, той не управлява пряко ресурси. Ресурсите за неговата реализация идват от различни източници на финансиране като: европейските фондове (ЕФРР, ЕСФ, Кохезионен фонд, ЕЗФРСР), държавния бюджет, общинският бюджет, частни инвестиции, други международни фондове и програми. С най-голям дял на финансиране на заложените в ПИРО приоритети са фондовете на ЕС. Очаква се през следващия програмен период да има много по-голяма усвояемост по тях, което увеличава важността им за изпълнението на целите на стратегията. Средствата от държавния бюджет, общинският бюджет и частните инвестиции включват както необходимото национално съфинансиране по проекти, така и реализиране на собствени проекти и инициативи.

При разпределението на необходимите ресурси за целите на ПИРО по години, е използван постигнатият темп на усвояване по сегашните оперативни програми – т.е. включено е финансирането по вече стартирали проекти, които ще продължат да се изпълняват до края на 2021 г.

За постигане на интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (проекти, инвестиции, политики), които са използвани целенасочено за осъществяване на конкретна цел или приоритет. Това се осъществява чрез програмата за реализация, в която се определя пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода 2021-2027 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук - и на ПИРО. Мерките, заложени в програмата за реализация, са приложими, постижими и реалистични, с конкретни измерими резултати и с реални източници на финансиране.

Мерките са оформени след идентифициране на отделните проектни идеи, което от своя страна е постигнато чрез комуникация между заинтересованите страни и община Сопот.

Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

Основни компоненти на програмата за реализация са описание на интегрирания подход и включени мерки, представени в частта цели и приоритети и в табличен вид по образеца на Приложение №1 към плана („Програма за реализация на ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г.“ представена, като приложение в настоящия план) описание на предвидените мерки и дейности. Съгласно Методическите указания на

МРРБ неразделна част на Програмата за реализация е Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата (Приложение № 1А представен, като приложение към плана), изготвен по образец от Методическите указания. Проектите включени в Приложение № 1А ще се реализират приоритетно.

Съгласно Методическите указания в Програмата за реализация не се включват „потенциални“ проекти. Програмата за реализация е реалистична, а включени проекти – реализуеми. В тази връзка е възможно след изготвяне на ПИРО, когато общината има готовност с друг проект, той да бъде добавен по-късно, при актуализация на програмата за реализация на плана. Включените в списъка проекти са тясно обвързани с ключовите приоритети за развитие, а в програмата за реализация е обоснован приносът им към тях.

Съгласно ППЗРР при приемане или изменение на бюджета на общината и утвърждаване на индикативните разчети за средствата от ЕС се актуализира и програмата за реализация към ПИРО Сопот. Програмата следва да се актуализира и при наличие на нови проекти, като това се извършва при спазване на принципите на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

Изпълнението на основните проекти за общината е предвидено за началото на плановия период. Както е видно от таблицата с финансовата оценка От таблицата е видно още, че не е включено финансирането на част от общинските приоритети особено на така наречените „меки“ мерки (без предвидени строително-монтажни дейности) причината за това, е че ще бъдат включени след публикуване на годишните програми на съответните оперативни програми, когато по преценка на общинския съвет се прецени, че определена процедура е в унисон с избраните приоритети на общината. Приоритети 3.1и 3.4 обхващат реализирането на инфраструктурни проекти, които вече са определени, като жизненонеобходими за развитието на общината. Финансиране за тях ще се търси по ОПРР и ОПОС още през този програмен период, а при неуспех от периода 2021-2027 г.

Представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана, като описва финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация. Следва да се има предвид, че за по-голямата част от избраните проекти заложенителожените разходи са в процес на изчисляване и бюджета е единствено индикативен, като много вероятно ще претърпи промяна. Във връзка със което в приложение 2 са заложени допълнителни ресурси.

Индикативната финансова таблица обобщава необходимите ресурси за реализацията на ПИРО за развитие през периода 2021-2027 г., които са разпределени по приоритети.

Компонентите на индикативната финансова таблица включват:

- Определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2027 г.;
- Общия обем на планираните средства за тяхната реализация;
- Източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на Общината, като се имат предвид конкретните проекти, включени в Програмата за реализация на ПИРО и проекти, които към момента нямат проектна готовност, но ще спомогнат за постигане на избраните приоритети;
- Относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на ПИРО.

Източниците за финансиране на мерките и проектите, предвидени за реализация на приоритетите на ОПР, включат четири групи финансови източници:

- ✓ Собствени средства: общински бюджет, общински или други местни публични фондове и сметки (бюджетни и извънбюджетни);
- ✓ Републикански бюджет;
- ✓ Средства от ЕС: Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС, фондове на ЕС в областта на земеделието/ развитие на селските райони и рибарството, други източници – банки, фондове и фондации, програми на ЕС, международни финансови институции, средства на неправителствени организации в обществена полза и др. публични финансови източници;
- ✓ Други източници: частни финансови източници: средства от частни банки, фондове, инициативи, проекти и средства на частни фирми и неправителствени организации в частна полза.

При предвиждане на необходимите средства е взето предвид, че към момента все още е валидно правилото М+3 от стария програмен период, което през новият става М+2. Както и че максималният допустим грант от европейските стуктурни фондове в размер на 85% (по изключения 100%) през новият период се очаква да спадне на 70%. В този смисъл гранта на важни за общината инфраструктурни проекти по приложение 1А се очаква да мине по правилото М+3 и е дадено съотношение на гранта 85% ЕС към 15% национален бюджет. От друга страна част от меките мерки се очаква да се случат напред във времето и съотношението е съгласно предвиденото в „Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейски фонд за регионално развитие и относно кохезионният фонд“:

- Цел на политиката 1: по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;
- Цел на политиката 2: по-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска.

За да се позволи гъвкавост, критериите за тематична концентрация ще се прилагат на национално равнище.

За държави с:	минимален % за „ЦП1“	минимален % за „ЦП2“
БНД под 75 %	35 %	30 %
БНД 75—100 %	45 %	30 %
БНД над 100 %	60 %	Не е приложимо *Минимум за ЦП1 и ЦП2: 85 %*

За „меките“ мерки и мерките свързани с борбата и последствията от COVID са взети процентите предвидени в Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд плюс ЕСФ+“

Следва да се има предвид, че в новият програмен период значително се залага на стимулирането чрез банковото финансиране – гаранционен или заемен финансов инструмент, което не е отразено във графа други източници, защото реално подлежи на възстановяване или от приходите от проекта или от общинския бюджет.

В процеса на изпълнение на ПИРО могат да възникнат допълнителни потребности, които да наложат реализирането на допълнителни проекти или прехвърляне на средства между отделните пера.

6. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Климатът се дефинира като многогодишния режим на времето, характерен за дадена местност, в зависимост от географското й положение. Изменението се отнася до „промяна в климата, дължаща се пряко или косвено на човешката дейност, която променя състава на глобалната атмосфера и която е в допълнение към естествената променливост на климата, наблюдавана в сравними периоди от време“.

Стремежът на Европейския съюз е да осигури устойчиво развитие на всички жители в Общността. Това е развитие, при което се „задоволяват нуждите на настоящето, без да се застрашават възможностите на бъдещите поколения да задоволяват своите нужди“. Затова и устойчивото развитие обхваща три аспекта – социален, икономически и екологичен. Тази концепция се дефинира не само като отделна и независима, а като хоризонтална политика, от която останалите общи и секторни политики и управленски процеси следва да бъдат йерархично зависими, т.е. устойчивото развитие трябва да бъде водещият принцип при вземането на решения на всички нива – наднационално, национално, регионално и местно.

Неразделна и много важна част от темата на устойчивото развитие е проблематиката свързана с изменението на климата. Това се признава и от Европейския съюз, който утвърждава Европейски зелен пакет – пътна карта за постигане на устойчивост на икономиката на ЕС. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси. Зеленият пакт е неразделна част от стратегията на Европа за изпълнение на програмата ѝ до 2030 г. в отговор на дефинираните от Организацията на обединените нации цели за устойчиво развитие. Пакетът включва редица стратегии в различни области като промишленост, биоразнообразие и други.

Българските задължения се регламентират от националното законодателство чрез Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК). Чл. 2 от ЗОИК определя неговата основна цел: „...да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните промени“. Законът посочва и най-важните хоризонтални мерки, които водят до намаляване емисиите на парникови газове:

- ✓ Повишаване на енергийната ефективност;
- ✓ Повишаване на дела от енергията от възобновяеми източници;
- ✓ Улавяне и оползотворяване на метан;
- ✓ Залесяване, повторно залесяване и промени в земеползването;
- ✓ Насърчаване преминаването към видове транспорт с ниски емисии;
- ✓ Насърчаване използването на обществен транспорт;
- ✓ Развитие на научноизследователска дейност с оглед развитието на ефективна
- ✓ „зелена“ икономика;
- ✓ Повишаване на административния капацитет за изпълнение на екологична политика;
- ✓ Повишаване на осведомеността на гражданите по въпросите за изменението на климата.

Закона за опазване на околната среда също има отношение към климатичните промени, тъй като в него се регулира стратегическия процес във всички области на защита, мониторинг и управление на околната среда. В него се посочват принципите за

включване на политиките в областта на околната среда (включително политиките в областта на климата и биологичното разнообразие) в други сектори.

На национално ниво, през 2012 година е приет и Трети национален план за действие по изменение на климата с хоризонт до 2020 година. Той определя политиката на България в областта на климатичните промени и се основава на приетите от страната ни международни ангажименти с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКООНИК), Протокола от Киото, последващото Парижко споразумение, както и европейското законодателство в тази област.

Най-голямо влияние в периода 2021-2027 г. ще има, приетата през 2019 г. от Министерски съвет, Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие с хоризонт 2030 година. Тя отразява новият контекст на политиките, свързани с климатичните промени. В нея е зададена рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за АИК както за цялата икономиката, така и на секторно ниво. Включените в нея сектори са: „Селско стопанство“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Енергетика“, „Гори“, „Човешко здраве“, „Транспорт“, „Туризъм“, „Градска среда“ и „Води“. Управлението на риска от бедствия се разглежда като междусекторна (интегрирана) тема. Съгласно програмата са приети следните определения:

Изменението на климата се отнася до промяна в климата, дължаща се пряко или косвено на човешката дейност, която променя състава на глобалната атмосфера и която е в допълнение към естествената променливост на климата, наблюдавана в сравними периоди от време.
Глобалното затопляне се отнася до постепенното нарастване, наблюдавано или прогнозирано, на глобалната повърхностна температура, като една от последиците от засилването на радиацията, причинено от антропогенни емисии.
Адаптацията е процес на адаптиране към действителните или очакваните неблагоприятни последици от изменението на климата и предприемане на подходящи действия за предотвратяване или свеждане до минимум на щетите, които те могат да причинят. В човешките системи адаптацията има за цел да намали или да избегне вредата или да използва полезните възможности. В някои природни системи човешката намеса може да улесни адаптирането към очаквания климат и неговите последици.
Смекчаване (на изменението на климата) е човешка намеса за намаляване на източниците или подобряване на поглъщането на парникови газове (ПГ).
Уязвимост към изменението на климата е степента, до която всяка система е възприемчива и не може да се справи с негативните въздействия, които изменението на климата й налага. Уязвимостта е функция на естеството, величината и степента на изменение на климата, на които е изложена системата и нейната чувствителност и адаптивен капацитет.
Устойчивостта е противоположна на уязвимостта и се определя като способността на

социалната или екологичната система да абсорбира смущенията, като при това запазва същата основна структура и начини на функциониране, способност за самоорганизация и способност да се адаптира към стреса и промяната.
Рискът е потенциалната възможност от последствия, при които в залог има нещо стойностно и резултатът е несигурен, като се отчита разнообразието на стойностите в залог. Рискът често се представя като вероятност за възникване на опасни събития или тенденции, умножени с въздействията, ако тези събития или тенденции се появят.

Представената рамка поставя изискванията за целенасочено и последователно планиране и реализиране на мерки и дейности свързани с изменението на климата. Общите хоризонтални мерки са два основни вида:

- ✓ Мерки за ограничаване изменението на климата (предприемането на превантивни мерки, свързани с ограничаване на вредното въздействие на човешката дейност, допринасящо за парниковия ефект);

- ✓ Мерки за адаптация към изменението на климата (предприемането на мерки, свързани с предвиждането и определянето на негативните социални и икономически последици, свързани с измененията на климата; преодоляване на възникналите щети; идентифициране на възможностите, появили се следствие климатичните изменения).

Първият тип мерки са свързани с анализ и оценка на антропогенните фактори, които довеждат до увеличение на вредните емисии на парникови газове. Следват необходимите превантивни действия, които да неутрализират източниците на вредни емисии. Необходимо е да се осигурят ефективни начини, които да гарантират осъществяването на функциите, зависими от заменените енергийни източници.

Вторият тип мерки е насочен към вече възникналите изменения на климата. Мерките за адаптация включват и точно предвиждане на предстоящите негативни явления и процеси, застрашаващи производството и потреблението на обществата.

Необходимо е да се заложат мерки, които не само реагират спрямо настоящата ситуация, но и предхождат появата на бъдещи щети. Мерките за адаптация следва да се разглеждат и като начин за разглеждане на климатичните изменения като възможност. Наложените проблеми и ограничения позволяват преразглеждането и преоткриването на по-слабо популярните и използвани потенциали, стимулиращи устойчиво развитие.

Гореизложеното и действащата към настоящия момент стратегическа и законова рамка позволяват да бъдат откроени някои основни хоризонтални мерки, които да ръководят политиките и да обосновават дейностите и проектите на община Сопот в периода 2021-2027 година. Те се основават на приетия от Министерството на околната среда и водите Трети национален план за действие по изменение на климата.

Трябва да се предприемат засилени целенасочени мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рисковете, свързани с тези

промени - наводнения, свлачища, пожари, бури и суша в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи и инфраструктура за управление при бедствия.

Системите за ранно предупреждение ще бъдат допълнително засилени, включително и техническия капацитет в прогнозирането и управлението на риска от бедствия. Ще се реализират интегрирани териториални проекти срещу активизацията на свлачищата с оглед променените климатични условия и защита на населението. При разработването на интегрираните териториални проекти, при доказана необходимост, ще бъдат включени предвидените в Плановете за управление на риска от наводнения мерки за съответната територия, в т.ч мерки за намаляване на неблагоприятните последици от интензивни валежи в урбанизирана територия, увеличаване на ретензионния обем на съществуващите язовири при запазване на полезния обем, зелени мерки за предотвратяване и защита от наводнения.

Адресирането към предизвикателствата от изменението на климата изисква планирането на краткосрочни адаптивни мерки с цел превенция и на смекчаващи мерки с оглед неизбежните влияния на климатичните промени в дългосрочна перспектива. Освен за живота и здравето на хората е необходимо и реализирането на мерки за превенция на въздействието на климатичните промени върху критичната инфраструктура и материалните блага на хората. Необходимо е да се насочат усилия за запазване на флората и фауната в района и особено за контрол в защитените територии и защитени зони.

Повишаването на административния капацитет на областната и местна администрация, както и на Регионалния съвет е важно за по-доброто задоволяване на потребностите на гражданите и бизнеса. Освен това има определящо значение за реалното изпълнение на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен район.

Ще се разширят каналите, по които гражданите и бизнеса могат да получават административно обслужване в съответствие с техните потребности. Основна роля ще има цифровизацията на административните услуги, като ще се въведе модел за напълно интернет-базирано подаване и приемане на заявления и се минимизират контактните точки за тези дейности. Ще продължат усилията за изграждане на електронно управление, чрез доизграждане на необходимата инфраструктура, свързване на ключови регистри и осигуряване на оперативна съвместимост за преминаване към автоматизиран обмен на данни.

Таблица: Мерки за ограничаване и адаптация към изменението на климата

Стратегическа цел	Приоритет	Мярка за ограничаване изменението на климата	Мерки за адаптация към изменението на климата	Очаквани резултати
Стратагическа цел 1. „Подем в икономическото развитие на общината“.	**Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“**	Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика (мярка1.2.4 от плана)		По-добро качество на живот, по-здраво население, понижена климатична промяна и рискове от бедствия, по-привлекателна и по-безопасна градска среда, намалени разходи за здравни услуги, по-малко използвани невъзобновяеми ресурси
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“		Изграждане на съоръжения срещу наводнения. Поддържане и регулярно почистване на отводнителните канали и съоръжения (към мярка1.5.9 от плана)	Адекватно и безопасно експлоатирани водни системи
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	Устойчиво управление на горите и горския фонд (мярка1.5.7 от плана)		Наличие на устойчив горски ресурс с висок потенциал за адаптиране към нови климатични условия
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“		Наблюдение, превенция и борба с пожарите (мярка1.5.8 от плана)	Намаляване на загубите от горски пожари
	Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	Формиране на партньорски модели и мрежи за подобряване на екологичната обстановка и качеството на живот в община Сопот (към мярка1.6.1 от плана)		Идентифицирани проблеми, нужди и заинтересовани страни, подобрено сътрудничество, икономия от мащаба и на ресурси
		Изграждане на „умни сгради” и „умни квартали” (мярка1.6.3от плана)		По-безопасни жилищни райони и енергийно по-ефективни жилищни сгради
2. Развитие на човешките ресурси	**Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване**	Прилагане на общите принципи и изисквания, свързани с изменението на климата, в секторните документи на екологичната политика на общинаСопот (към мярка 2.3.8 от плана)		Увеличени експертни знания и управленски умения на персонала относно АИК в община Сопот
		Повишаване на административния капацитет на община Сопот за изпълнение на екологична политика и реализиране на дейности и проекти в сферата (към мярка 2.3.4 от плана)		Увеличени експертни знания и управленски умения на персонала относно АИК

		2.1.3 Включване на съображенията за устойчивост към изменението на климата в инвестиционните планове на енергийния сектор чрез определяне на климатичните рискове от гледна точка на тяхната вероятност и последствия		Подобрени инвестиционни планове, взимащи под внимание АИК
	2.2 Разработване на финансови механизми за постигане на устойчивост	2.2.1 Преглед на съществуващите механизми в други страни и оценка на потенциала за прилагане в енергийния сектор в България		Анализ на потенциалните механизми за финансова защита
3.Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност	**Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“**	Развитието на устойчиви системи на градски транспорт (мярка 3.1.3 от плана)		Обезпечаване нормите за проектиране да са в съответствие с реалните климатичните промени и по-устойчива транспортна инфраструктура
	Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“		Ефективно използване на водните ресурси. Подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежи (към мярка 3.2.2 от плана)	Осигуряване на проектиране и изграждане на водностопански системи, позволяващо адаптация към изменението на климата
	Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление (към мярка 3.4.3 от плана)		По-безопасни жилищни райони и енергийно по-ефективни жилищни сгради
		Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия (към мярка 3.4.2 от плана)		Рентабилно и устойчиво на климата проектиране на нови електрически централи

7. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и

проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Взети са под внимание механизмите и процедурите, предвидени в Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие.

Съгласно чл.72, ал.1 от ППЗР „Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрираноразвитие на общината“, като съгласно чл.72, ал.9 „В цялостния процесна блюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината“.

Докладване изпълнението на ПИРО ще се извършва ежегодно от Кмета на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад в съответствие с чл.72, ал.2 от ППЗРР. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя и внася за обсъждане и одобрение от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя и внася зао бсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината съдържат информация за изготвяне на междинната и последващата оценка наплана. Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението наплана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

Системата от индикаторите е неизменна част от цялостния процес на оценка за наблюдение и актуализация на ПИРО, която е основен обективен инструмент за проследяване изпълнението на плана. Изборът на подходящи индикатори се базира на специфичните характеристики на стратегическата част на ПИРО и съвременните методи за наблюдение на стратегическото планиране.

За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор са посочени мерните единици, в които ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са съпоставими с текущите макроикономически и секторни процеси и са съобразени с общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост

чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г и, а също така отразяват и спецификата на общината.

Те са сведени до по-малко на брой, отразяващи най-вече основните такива залегнали в по-висшите програмни планове и стратегии. В същото време те са :

- **Конкретни** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на специфична информация;
- **Измерими** – за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- **Достъпни** – има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- **Адекватни** – обосновани са, и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- **Обвързани са с времето** – на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021-2027 г. Степента на въздействие се отчита количествено.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижение при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област. За част от мерките, свързани с определените в плана приоритетни зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) са определени самостоятелни индикатори, чрез които да се оцени приносът на интервенциите както към развитието на конкретната територия и към развитието на община Сопот.

Индикаторите са организирани около темите за социалното, икономическото и териториалното изграждане. Те измерват напредъка на местната общност, конкурентоспособността на МСП, образованието, изградеността на инфраструктурите, транспорта, състоянието на околната среда, социалната интеграция, бедността и здравния статус на населението.

Предложените индикатори са формулирани така, че измерват промяната в съответния продукт или резултат от изпълнението на плана – в абсолютна стойност (брой, м, кв.м и т.н.) или относителна стойност (в процент изменение). Точността на измерване на прогреса на ПИРО зависи от обективността на базовите стойности на отделните индикатори, които са определени от официалните източници на информация. Определени индикатори не притежават начална стойност, което се дължи

или на разминаване в данните от различните източници на информация, или поради все още липсващата система за събиране на данните. Целевите стойности на индикаторите са определени в диапазон в зависимост от степента на изпълнение на заложените проекти. Към момента на изработването на ПИРО икономическите параметри на развитие на община Сопот за следващите седем години са трудни за прогнозиране, а все още не е окончателно изяснен и размерът на финансирането, по различните оперативни програми. Поради това не е възможно да се определи в каква степен ще бъдат изпълнени всички проекти, заложени в плана. За изчисляване на целевите стойности на индикаторите е приет диапазон 30-100 % от заложения бюджет на плана, което да позволи гъвкавост съобразно реалните възможности за привличане на финансиране извън бюджета на общината. Допълнително прецизиране на целевите стойности на индикаторите може да се направи на един по-следващ етап.

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.						
ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ						
Стратегическа цел	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Период на отчитане**	**Базова стойност**	**Целева стойност**
	Описание на индикатора	*хил. лв., бр., % и др.*	*НСИ, Общината, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.*	*6 мес., 1 год. и*	*Към началото*	*Към края*
Стратагическа цел 1. „Подем в икономиката“	Използване на средства по европейските фондове	лв.	НСИ,ТСБ;	ежегодно	2020 г.-1928 лв./човек[2]	2027г.-5 000 лв. /човек
Стратагическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“	Коефициент на безработица (15 – 64 навършени години)	%	НСИ,ТСБ;	ежегодно	2020 г.-2.91%[3]	2027 г.-1%
Стратегическа цел 3. „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	Рехабилитирана/реконструира на пътна мрежа с регионално и местно значение	км.	НСИ,АПИ;	ежегодно	2020 г.-0 км.	2027 г.-20 км.
ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОДУКТ						

[2] https://265obshtini.bg/map/64
[3] https://265obshtini.bg/map/26

Приоритет, мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Целева стойност
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“					
Мярка 1.1.3 "Насърчаване на предприемачеството и подкрепа за създаване на нови МСП"	Предприятия, получаващи подкрепа	бр.	Община Сопот;	ежегодно	5
Мярка 1.1.4 "Финансиране на стартъпи"	Стартиращи предприятия, които получават подкрепа	бр.	Община Сопот;	ежегодно	5
Мярка 1.1.5 "Развитие на цифровата инфраструктура"	Предприятия, получаващи подкрепа за цифровизиране на своите продукти и услуги	бр.	Община Сопот;	ежегодно	3
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“					
Мярка 1.2.1 "Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики"	Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации	лв.	Община Сопот;	ежегодно	100 000,00
Мярка 1.2.4 "Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика"	Домакинства, подкрепяни за използването на интелигентни енергийни мрежи	бр.	Община Сопот;	ежегодно	10
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“					
Мярка 1.3.1 "Придобиване на ключови знания и умения"	Реализирани курсове за професионално обучение	бр.	Частен бизнес;	ежегодно	2
Мярка 1.3.6 "Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда"	Реализирани обучения по предприемачество, подготовка и управление на проекти	бр.	Частен сектор / НПО;	ежегодно	2
Приоритет 1.4. „Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината“					

Мярка 1.4.2 "Подкрепа на инициативи за създаване на туристически продукти в областта на винения и селския туризъм"	Туристи/посещения в подпомогнатите обекти	бр.	Община Сопот;	ежегодно	15 000
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“					
Мярка 1.6.1 "Опазване и възстановяване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие.	Изпълнени проекти за опазване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие	бр.	Община Сопот;	7 години	3
Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“					
Мярка 2.1.1 "Осигуряване на условия за разширяване на обхвата на предучилищното образование и въвеждане на задължително образование за 4-годишните"	Годишен брой на децата, използващи подобрените условия	бр.	Община Сопот;	ежегодно	5
Мярка 2.1.2 "Осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища"	Годишен брой на децата, използващи подобрените условия	бр.	Община Сопот;	ежегодно	5
Мярка 2.1.3 "Подкрепа за професионалните и специализирани училища"	Брой училища получили подкрепа	бр.	Община Сопот;	7 години	3
Мярка 2.1.10 "Разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище"	Брой разработени програми	бр.	Община Сопот;	7 години	3
Мярка 2.1.13 "Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти"	Брой проведени обучения	бр.	Община Сопот;	ежегодно	2
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“					

Мярка 2.2.7. "Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани"	Годишен брой на лицата, които използват социални и интегрирани здравно-социални услуги	бр.	Община Сопот;	ежегодно	10
Мярка 2.2.8. "Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)"	Годишен брой на лицата, които използват други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н	бр.	Община Сопот;	ежегодно	8
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“					
Мярка 2.3.3. "Подобряване на знанията на служителите в областта на нформационните технологии"	Брой проведени обучения	бр.	Община Сопот;	ежегодно	2
Мярка 2.3.4. "Усвояване на добри практики в повишаване на административния капацитет"	Брой проведени обучения	бр.	Община Сопот;	ежегодно	2
Мярка 2.3.5. "Подобряване на уменията за управление на проекти"	Брой проведени обучения	бр.	Община Сопот;	ежегодно	2
Мярка 2.3.9. "Осигуряване на актуални кадастрални карти и устройствени планове"	Изработени и одобрени кадастрални и устройствени планове за населените места	бр.	Община Сопот;	7 години	1
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“					

Мярка 3.1.2. "Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането й в съответствие с европейските изисквания"	Дължина на новите и рехабилитирани общински пътища, получили подкрепа	км.	Община Сопот;	ежегодно	15
Мярка 3.1.3. "Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа"	Жители, които имат достъп до нова или модернизирана инфраструктура в градските райони	бр.	Община Сопот;	ежегодно	9 178
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“					
Мярка 3.2.4. "Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване"	Жители, които се ползват от мерки по отношение на качеството на въздуха	бр.	Община Сопот;	ежегодно	9 178
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“					
Мярка 3.3.1. "Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура "	Ползватели на подкрепяната културна инфраструктура	бр.	Община Сопот;	ежегодно	9 178
Мярка 3.3.2. "Изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи"	Ползватели на подкрепяната спортна инфраструктура	бр.	Община Сопот;	ежегодно	9 178
Мярка 3.3.5. "Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината"	Туристи/посещения в подпомогнатите обекти	бр.	Община Сопот;	ежегодно	10 000

Мярка 3.3.6. "Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др."	Годишен брой на децата, използващи подкрепяната образователна инфраструктура	бр.	Община Сопот;	ежегодно	30
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“					
Мярка 3.4.3. "Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд"	Сгради с подобрена енергийна класификация (жилищни, частни нежилищни, обществени нежилищни)	бр.	Община Сопот;	ежегодно	5

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО

Особено внимание трябва да се отдели на организацията и методите за изпълнението на плана и на програмата, прилагани от съответните органи и звена.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината. За ритмичното наблюдение и изготвянето на междинна и последваща оценка е важно да се разработи и поддържа информационна база данни за целите на ПИРО на община Сопот, която да представлява списък с всички индикатори, на базата, на които периодично да се обновяват текущите им стойности.

Такава база данни следва да се поддържа от общинската администрация и нейните специализирани администрации и отдели. За целта е необходимо активното и регламентирано взаимодействие между общинските звена и представителите на експлоатационните ведомства, териториалните подразделения на националните дирекции, неправителствения и частния сектор. Поддръжката на общинския справочник следва да бъде неразделна част от дейностите по организирането и представянето на годишните доклади за изпълнение на ПИРО, заложени в системата за

наблюдение и оценка на плана. Ежегодно следва да се проследява всеки един от индикаторите, като точните стойности на показателите следва да бъдат отразявани в съответните годишни доклади за наблюдение изпълнението на плана. Едновременно с това, общината следва да извършва мониторинг на изпълнението на целите, приоритетите и мерките от ПИРО посредством прилагане на правилата за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на стратегически документи на общинската администрация.

Системата за наблюдение и оценка интегрира индикаторите за измерване на резултатите и въздействието на плана, като ги подрежда в стройна логически обвързана и подчинена система отчитаща изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО.

Планът за интегрирано развитие, както и материалите, свързани с действията на съответните органи по тяхното изработване, одобряване, приемане, изпълнение, наблюдение и оценка, са официална обществена информация, която активно се разпространява през всичките периоди на изпълнение на ПИРО.

8. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА НА ЧЛ. 32 ОТ ЗРР

За разработването на ПИРО, кмета на общината, извършива предварителна оценка на плана съгласно чл.32 от ЗРР. В този случай предварителната оценка е неразделна част от съдържанието на ПИРО.

Тя се осъществява успоредно с разработването на ПИРО и съдържа оценка за социалноикономическото въздействие на плана върху развитие на общината и евентуално екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда. Екологичната оценка оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда. Успоредно с работата по разработване на ПИРО кметът на общината уведомява МОСВ/съответната РИОСВ за разработването му и ако това бъде изискано, възлага извършване на екологична оценка (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС). Средствата за финансирането както на оценката за социално-икономическото въздействие на плана, така и на екологичната оценка, се осигуряват заедно с тези за изработване на плана. Изготвянето им се извършва от независими експерти, при спазване на изискванията на ЗОП, ЗООС и ЗБР. Това не отменя задължението за инвестиционните проекти за проектните идеи и проектите, включени в ПИРО, да се извършват законово установените екологични оценки, респ. ОВОС, за всеки проект поотделно.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г. описание на предвидените мерки и дейности;

Приложение 1А – Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г.;

Приложение № 2 – Индикативна финансова таблица.

Приложение № 1

Програма за реализация на ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г. : описание на предвидените мерки и дейности

Приоритет	Мярка	Дейност/проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“	Мярка 1.3.3 Насърчаване на младежката заетост	Подкрепа за създаването на младежки организации	Подкрепа за създаването на младежки организации, съвети и парламенти, и насърчаването им за участие в обсъждания и дейности на местно ниво с право на съвещателен глас	гр. Сопот		не се предвиждат разходи	6 месеца	Секретар, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	Мярка 1.4.1 Популяризиране на културното наследство на общината и развитие на културния туризъм	Разработване на туристически продукти	Утвърждаване и разширяване на културните и самодейни форми и превръщането на Народно Читалище "Иван Вазов-1871" в културен център с регионално значение и обособяване на зала за постоянно действаща музейна експозиция;	Зона 4.1 - Централна възрожденска зона на КИН и администрация	20 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Европейска климатична инициатива/Национално финансиране	6 месеца	Секретар, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	Мярка 1.4.1 Популяризиране на културното наследство на общината и развитие на културния туризъм	Разработване на туристически продукти съгласно програмата за туризма в ПИРО	Разработване на туристически продукти съгласно програмата за туризма в ПИРО	община Сопот	200 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Европейска климатична инициатива/Национално финансиране/Средсва на общината	6 месеца	Секретар, Дирекция Специализирана администрация

Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“	Мярка 2.1.12 Прилагане на механизми за социална подкрепа	Предоставянето на лична помощ от хора с увреждания	Предоставяне на услугата Личен асистент	гр. Сопот	200 000,00 лв.	Национално финансиране/Агенцията за социално подпомагане	84 месеца – от 01.01.2021 до 31.12.2027 г.	Секретар, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	Мярка 2.3.8 Стратегическо планиране и общински политики	Провеждане на обучения на служители на общината свързани със стратагическо планиране	Провеждане на обучения на служители на общината свързани със стратагическо планиране	община Сопот	5 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	6 месеца	Секретар на Община Сопот
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	Мярка 3.1.3 Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа	Основен ремонт на ул. „Христо Ботев“	Основен ремонт на ул. „Христо Ботев“	община Сопот	500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	36 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Ремонт на улица ул. „Йордан Ненов”	Ремонт на улица ул. „Йордан Ненов”	Зона 4.2 Зона на въздействие САРАЯ - жилищна зона	400 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Ремонт на улица ул. „Кирил и Методий”	Ремонт на улица ул. „Кирил и Методий”	гр. Сопот	100 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Ремонт на улица ул. „Добрила”	Ремонт на улица ул. „Добрила”	Зона 4.1 - Централна възрожденска зона на КИН и администрация	130 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Ремонт на улица ул. „Крайна”	Ремонт на улица ул. „Крайна”	Зона 4.3 Зона на въздействие - Спорт, отдих и туризъм (включително озеленяване за широко обществено ползване и гробищен парк)	250 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

		Ремонт на тротоари ул. „Иван Вазов“	Ремонт на тротоари ул. „Иван Вазов“	Зона 4.4 Зона на въздействие - Индустриална, социална и бизнес инфраструктура	50 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Изграждане на паркинги	Изграждане на паркинги	гр. Сопот	222 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.2.4 Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване	Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване	Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване	община. Сопот	1 100 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	36 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен вътрешен ремонт на сградата на Народно Читалище "Иван Вазов-1871"	Основен вътрешен ремонт на сградата на Народно Читалище "Иван Вазов-1871"	Зона 4.1 - Централна възрожденска зона на КИН и администрация	700 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен вътрешен ремонт на експозиционна зала на къща музей "Иван Вазов"	Основен вътрешен ремонт на експозиционна зала на къща музей "Иван Вазов"	Зона 4.1 - Централна възрожденска зона на КИН и администрация	600 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен ремонт на „Шошева къща“ и благоустрояване на прилежащите зелени площи	Основен ремонт на „Шошева къща“ и благоустрояване на прилежащите зелени площи	гр. Сопот	115 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

	Мярка 3.3.3 Модернизиране, реконструкция и изграждане на бази за масов спорт	Изграждане на две нови спортни площадки за фитнес на открито; утвърждаване на съществуващите и създаване на нови спортни клубове и занимания по интереси	Изграждане на две нови спортни площадки за фитнес на открито; утвърждаване на съществуващите и създаване на нови спортни клубове и занимания по интереси	община Сопот	500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.3.5 Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината	Изграждане на туристически маршрут „гр. Сопот - Сопотски манастир - Аневско кале“, който стартира от центъра на града	Изграждане на туристически маршрут „гр. Сопот - Сопотски манастир - Аневско кале“, който стартира от центъра на града	община Сопот	200 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.3.6. Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	„Реконструкция на сграда за образование, основен ремонт на основен училищен корпус и благоустрояване на дворното пространство на СУ	„Реконструкция на сграда за образование, основен ремонт на основен училищен корпус и благоустрояване на дворното пространство на СУ	гр. Сопот	500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

	Мярка 3.3.6.Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	Реконструкция на топлопроводно трасе и реконструкция на водогрейно котелно помещение в ДГ „Приказен свят“	Реконструкция на топлопроводно трасе и реконструкция на водогрейно котелно помещение в ДГ „Приказен свят“	гр. Сопот	260 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	12 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
	Мярка 3.3.7 Подобряване на общинската социална инфраструктура	Проектиране и изграждане на Център за социални грижи, и разширяване обхвата на предлаганите социални услуги на територията на община Сопот.	Проектиране и изграждане на Център за социални грижи, и разширяване обхвата на предлаганите социални услуги на територията на община Сопот.	гр. Сопот	180 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	36 месеца – от 03.05.2022до 03.05.2024 г.	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление	Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Общинска администрация“	Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Общинска администрация“	гр. Сопот	70 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Главен Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

		Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда за обществено-обслужващи дейности в с. Анево	Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда за обществено-обслужващи дейности в с. Анево	с. Анево	600 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
		Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Местни данъци и такси“	Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Местни данъци и такси“	гр. Сопот	80 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, зелени площи,инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение /Централен площад „Иван Вазов“/	Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение /Централен площад „Иван Вазов“/	Зона 4.1 - Централна възрожденска зона на КИН и администрация	1 200 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

		Разширяване обхвата на системата за видеонаблюдение на обществени места, обекти и първостепенна общинска улична мрежа	Разширяване обхвата на системата за видеонаблюдение на обществени места, обекти и първостепенна общинска улична мрежа	община Сопот	300 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	24 месеца	Секретар на Община Сопот, Главен Архитект, Дирекция Специализирана администрация

** Възможно е една мярка да включва само една дейност и тогава мярката и дейността съвпадат. Различни дейности и проектни идеи се посочват само в случай на комплексни мерки, които се осъществяват чрез повече от една дейност.*

***Посочва се дали съответната мярка ще се осъществява само на територията на определена зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), в друга територия извън зоните или на цялата територия на общината. В случай че мярката ще се реализира в приоритетна зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие) се посочва само наименование/номер на зоната*

Приложение № 1А

Индикативен списък на важни за общината проекти,
включени в ПИРО на община Сопот за периода 2021-2027 г.

		Проекти	Проектна готовност	Индикативен срок на изпълнение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в хил. лв.)	Допълнителна информация
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	Мярка 3.1.3 Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа	Основен ремонт на ул. „Христо Ботев“	Фаза идеен проект	36 месеца	500 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
		Ремонт на улица ул. „Йордан Ненов”	Етап инвестиционен проект	12 месеца	400 000 лв.	Открита строителна площадка
		Ремонт на улица ул. „Кирил и Методий”	Етап инвестиционен проект	12 месеца	100 000 лв.	Открита строителна площадка
		Ремонт на улица ул. „Добрила”	Етап инвестиционен проект	12 месеца	130 000 лв.	Открита строителна площадка
		Ремонт на улица ул. „Крайна”	Етап инвестиционен проект	12 месеца	250 000 лв.	Открита строителна площадка
		Ремонт на тротоари ул. „Иван Вазов“	Фаза идеен проект	12 месеца	50 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта

		Изграждане на паркинги	Фаза идеен проект	24 месеца	222 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.2.4 Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване	Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване	Фаза идеен проект	36 месеца	1 100 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен вътрешен ремонт на сградата на Народно Читалище "Иван Вазов-1871"	Фаза идеен проект	24 месеца	700 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен вътрешен ремонт на експозиционна зала на къща музей "Иван Вазов"	Фаза идеен проект	24 месеца	600 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Основен ремонт на „Шошева къща“ и благоустрояване на прилежащите зелени площи	Фаза идеен проект	24 месеца	115 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.3.3 Модернизиране, реконструкция и изграждане на бази за масов спорт	Изграждане на две нови спортни площадки за фитнес на открито; утвърждаване на съществуващите и създаване на нови спортни клубове и занимания по интереси	Фаза идеен проект	24 месеца	500 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.3.5 Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в	Изграждане на туристически маршрут „гр. Сопот - Сопотски манастир - Аневско кале“, който стартира от центъра на града	Фаза идеен проект	24 месеца	200 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта

	общината					
	Мярка 3.3.6. Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	„Реконструкция на сграда за образование, основен ремонт на основен училищен корпус и благоустрояване на дворното пространство на СУ	Фаза идеен проект	12 месеца	500 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта

	Мярка 3.3.6.Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	Реконструкция на топлопроводно трасе и реконструкция на водогрейно котелно помещение в ДГ „Приказен свят“	Фаза идеен проект	12 месеца	260 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
	Мярка 3.3.7 Подобряване на общинската социална инфраструктура	Проектиране и изграждане на Център за социални грижи, и разширяване обхвата на предлаганите социални услуги на територията на община Сопот.	Фаза идеен проект	36 месеца – от 03.05.2022до 03.05.2024 г.	180 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление	Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Общинска администрация“	Пълна проектна готовност	24 месеца	70 000 лв.	Сключен договор с изпълнител
		Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда за обществено-обслужващи дейности в с. Анево	Пълна проектна готовност	24 месеца	600 000 лв.	Сключен договор с изпълнител

		Прилагане на мерки за енергийна ефективност на сграда „Местни данъци и такси“	Фаза идеен проект	24 месеца	80 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, зелени площи,инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение /Централен площад „Иван Вазов“/	Фаза идеен проект	24 месеца	1 200 000 лв.	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
		Разширяване обхвата на системата за видеонаблюдение на обществени места, обекти и първостепенна общинска улична мрежа	Фаза идеен проект	24 месеца	300 000	В момента се осъществява детайлно изчисляване на разходите по проекта
			Общ индикативен бюджет на всички проекти		**7 757 000 лв.**	

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА Приложение № 2

ПИРО НА ОБЩИНА СОПОТ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Период 2021 - 2027	Собствени средства - Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикански бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО в лв.	ОБЩО в отн. дял (%)
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	**50 000**	**5%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**50 000**	**5%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	**50 000**	**5%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**50 000**	**5%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**

Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	**100 000**	**10%**	**270 000**	**27%**	**630 000**	**63%**	**0**	**0%**	**1 000 000**	**2,27%**
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	**1 500 000**	**10%**	**4 050 000**	**27%**	**9 450 000**	**63%**	**0**	**0%**	**15 000 000**	**34,09%**
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	**500 000**	**10%**	**1 350 000**	**27%**	**3 150 000**	**63%**	**0**	**0%**	**5 000 000**	**11,36%**
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	**500 000**	**10%**	**1 350 000**	**27%**	**3 150 000**	**63%**	**0**	**0%**	**5 000 000**	**11,36%**
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	**100 000**	**2%**	**795 000**	**16%**	**1 855 000**	**37%**	**2 250 000**	**45%**	**5 000 000**	**11,36%**
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	**500 000**	**10%**	**1 350 000**	**27%**	**3 150 000**	**63%**	**0**	**0%**	**5 000 000**	**11,36%**
ОБЩО	**3 900 000**		**11 325 000**		**26 425 000**		**2 350 000**		**44 000 000**	**100%**